

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra účetnictví a financí

Diplomová práce

Daňové ráje a optimalizace zdanění – právní, daňové a účetní aspekty

Vypracovala: Bc. Michala Blažíčková

Vedoucí práce: Ing. Zita Drábková, Ph.D.

České Budějovice 2016

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Michala BLAŽÍČKOVÁ**
Osobní číslo: **E13654**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Daňové ráje a optimalizace zdanění - právní, daňové a účetní aspekty**
Zadávací katedra: **Katedra účetnictví a financí**

Zásady pro vypracování:

Cíl práce:
Zhodnocení právních, daňových a účetních aspektů optimalizace zdanění a využití daňových rájů.

Osnova:

1. Úvod.
2. Literární přehled:
 - a) optimalizace zdanění,
 - b) vymezení daňových rájů,
 - c) popis vybraných daňových rájů.
3. Metodika.
4. Praktická část:
 - a) využití vybraných daňových rájů,
 - b) vyhodnocení.
5. Diskuse.
6. Závěr.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **50-60**

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

Barber, H. (2007). *Tax havens today: The Benefits and Pitfalls of Banking and Investing Offshore*. New Jersey: John Wiley and sons, Inc.

Dvořáček, J., Tyll, L. (2010). *Outsourcing and offshoring podnikatelských činností*. Praha: C.H. Beck.

Kislingerová, E., Nový, I. (2005). *Chování podniku v globalizujícím se prostředí*. Praha: C.H. Beck.

Kubátová, K. (2006). *Daňová teorie a politika*. Praha: ASPI* Wolters Kluwer.

Láchová, L. (2007). *Daňové systémy v globálním světě*. Praha: ASPI* Wolters Kluwer.

Moriss, A. (2010). *Offshore Financial Centers and Regulatory Competition*. Washington: D. C.: AEI Press.

Petrovič, P. (2002). *Encyklopedie mezinárodního daňového plánování*. Beroun: Newsletter.

Široký, J. (2012). *Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 27 členských států EU a Chorvatsku: legislativní základy daňové harmonizace včetně judikátů SD: odraz ekonomické krize v daňové politice EU*. Praha: Linde.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Zita DRÁBKOVÁ, Ph.D.**
Katedra účetnictví a financí

Datum zadání diplomové práce: **3. března 2014**

Termín odevzdání diplomové práce: **15. dubna 2015**

doc. Ing. Ladislav Holínek, Ph.D.
děkan

JHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studijní středisko
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Milan Jůrek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 3. března 2014

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury. Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Počátkách, 28.3. 2016

.....

Bc. Michala Blažíčková

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí diplomové práce Ing. Zitě Drábkové, Ph.D. za odborné vedení, rady a připomínky, které mi poskytla při zpracování této práce.

Obsah

1	Úvod	3
2	Literární přehled.....	5
2.1	Optimalizace zdanění	5
2.1.1	Minimalizace daňové povinnosti a optimalizace zdanění.....	5
2.1.2	Daňové plánování.....	6
2.1.3	Daňová optimalizace v ČR.....	6
2.1.4	Mezinárodní zdanění – základní pojmy	7
2.1.5	Mezinárodní daňová optimalizace	11
2.1.6	Metody zamezení dvojímu zdanění	11
2.2	Vymezení daňových rájů	15
2.2.1	Definice daňových rájů	15
2.2.2	Členění daňových rájů	16
2.2.3	Onshore a Offshore společnosti.....	17
2.2.4	Kritéria výběru	18
2.2.5	Využití daňových rájů	20
2.2.6	Boj proti daňovým rájům.....	22
2.3	Popis vybraných daňových rájů	26
2.3.1	Nizozemsko	28
2.3.2	Kypr	28
2.3.3	Malta	29
2.3.4	Belize.....	29
2.3.5	Seychely	30
3	Metodika	31
4	Praktická část.....	34
4.1	Využití vybraných daňových rájů	34

4.1.1	Právní aspekty	37
4.1.2	Daňové aspekty	45
4.1.3	Účetní aspekty	54
4.2	Vyhodnocení vybraných daňových rájů	62
4.2.1	Právní aspekty	63
4.2.2	Daňové aspekty	66
4.2.3	Účetní aspekty	70
4.2.3	Porovnání států dle právních, daňových a účetních aspektů	72
5	Diskuze	76
6	Závěr	78
I.	Summary a keywords	81
II.	Seznam použitých zdrojů	82

1 Úvod

Každý daňový subjekt jednající racionálně se snaží platit co nejmenší daně (snaží se optimalizovat svou daňovou povinnost). Takto k daním přistupují jednotlivci i společnosti a jinak tomu nebylo ani v minulosti (nejedná se tedy jen o trend moderní doby). Avšak dnešní doba se od minulosti odlišuje zejména úzkou propojeností jednotlivých států. S touto propojeností roste i počet způsobů, jak lze ovlivnit daňovou zátěž. Jednou z těchto možností je i využívání služeb tzv. daňových rájů.

Co mají společného například společnosti Google, Amazon, Apple, Facebook, Ikea, Microsoft, Pepsi, Skype, Vodafone? Všichni určitě víme, že se jedná o jednu z nejznámějších mezinárodních společností. Dle Shaxsona (2015) je však také spojuje snaha o mezinárodní daňovou optimalizaci a využívání výhod daňových rájů. Avšak je třeba zdůraznit, že daňové ráje nejsou využívány pouze za účelem daňové optimalizace, ale jejich využívání může přinášet i jiné výhody (např. bankovní tajemství, ochrana majetku, odlišná právní regulace atd.). Nelze tedy říci, že tyto velké firmy využívají daňové ráje jen z důvodu daňové optimalizace.

A myslíte si, že tyto mezinárodní společnosti jsou daňovými podvodníky? Na tuto otázku zřejmě není snadné odpovědět, pravděpodobně nikdo z nás nemá přístup k takovým informacím, aby mohl tuto hypotézu potvrdit či zamítnout. Avšak odborníci se shodují, že operace těchto firem se pohybují v rámci zákonů a jejich činnosti jsou tedy považovány za legální. Tyto firmy se jako mnoho dalších snaží využívat všech dostupných výhod, které současné legislativy jednotlivých států nabízejí a do toho spadá i možnost využití daňových rájů. Lidé většinou vnímají daňové ráje spíše jako negativní věc a spojují si je zejména s daňovými podvody. Avšak již z výše uvedených příkladů je patrné, že by bylo chybné myslet si, že všichni, co využívají služeb daňových rájů, jsou automaticky daňovými podvodníky.

Samotné téma daňových rájů je v dnešní době tématem velmi často probíraným, i když v současnosti media hovoří spíše o možném zániku daňových rájů. Přispívá k tomu fakt, že byl schválen nový standard týkající se mezinárodní výměny bankovních informací, avšak dosavadně zpracované statistiky nepotvrdily žádný razantní pokles zájmu ve využívání služeb daňových rájů. Budoucí chování jednotlivců ani společností však nelze jednoznačně předvídat, tudíž na skutečné dopady tohoto standardu si budeme

muset pravděpodobně ještě počkat (informace budou poprvé automaticky vyměňovány v roce 2017, avšak bude se jednat o data z roku 2016).

Jak je již patrné daňové ráje a optimalizace zdanění jsou tématy v současné době velmi aktuálními, často diskutovanými a zaslouží si naši pozornost. Základním pojmem, které se pojí s touto problematikou, je věnována i teoretická část této práce. Praktická část je následně zaměřena na využití konkrétních daňových rájů, vyhodnocení získaných poznatků a porovnání jednotlivých daňových rájů. Avšak je třeba si uvědomit, že abychom se mohli o optimalizaci zdanění prostřednictvím daňových rájů vůbec pokusit, je nezbytně nutné znát předpisy a aktuální znění zákonů daných zemí.

Hlavním cílem této práce je zhodnocení právních, daňových a účetních aspektů optimalizace zdanění a využití daňových rájů. Avšak je nemožné obsáhnout v rámci jedné diplomové práce veškeré daňové ráje a všechny možnosti optimalizace zdanění, proto je tedy tato diplomová práce zaměřena pouze na vybrané daňové ráje a optimalizaci zdanění se zaměřením na daň z příjmu PO. Závěrem je třeba zdůraznit, že celá tato diplomová práce je věnována činnostem, které neporušují právní předpisy. V rámci této práce se tedy pohybujeme pouze v mezích zákonů jednotlivých států.

2 Literární přehled

2.1 Optimalizace zdanění

Každý si pod samotným pojmem optimalizace nejspíše vybaví hledání co nejlepšího řešení určité situace. Toto obecné vysvětlení se dá použít i ve spojitosti s daněmi. V oblasti daní chce každý rozumný daňový subjekt platit co nejméně. Stát se však snaží s tímto chováním počítat a pokouší se ho využít ve svůj prospěch. (Vančurová, Láchová, 2014)

2.1.1 Minimalizace daňové povinnosti a optimalizace zdanění

Avšak je důležité si uvědomit, že snaha snížit částku u jedné daně v jednom zdaňovacím období nemusí být vždy nelepším řešením ve vazbě na ostatní daně placené daňovým subjektem a delší časový horizont. Tímto se dostáváme k rozdílu mezi minimalizací daňové povinnosti a optimalizací zdanění. Za **minimalizaci daňové povinnosti** považujeme snahu snížit daňovou povinnost u jedné daně v jednom zdaňovacím období, kdežto daňová optimalizace je pojmem složitějším. U **daňové optimalizace** je nutné brát v úvahu delší časové období (ne jen jedno zdaňovací období) a také propojenost různých daní (snaha vyhnout se situacím, kdy snížíme jednu daň, ale navýšíme tím daň jinou). (Vančurová, Láchová, 2014)

Internetové stránky společnosti AZ data účetnictví s.r.o. definují daňovou optimalizaci jako využití legálních prostředků (jako jsou daňové slevy, tvorba opravných položek, zakládání offshore společností) pro snížení daní. Podobným způsobem daňovou optimalizaci vymezují také autoři Dvořáček a Tyll (2010) a to jako hledání veškerých legálních možností snižování daňového základu a tím i snižování odvodu daní.

Shrneme-li předchozí poznatky, můžeme říci, že jednotná zákonem stanovená definice neexistuje a autoři se ve vysvětlení daňové optimalizace mírně liší. Mnoho autorů pojmy minimalizace daňové povinnosti a daňová optimalizace zejména pro zjednodušení zaměňuje. My budeme pro potřeby této práce (taktéž zejména z důvodu zjednodušení) vycházet především z definice Dvořáčka a Tylla (2010), kteří u optimalizace zdanění nekladou důraz na delší časové období a ani nepovažují za nutné zohlednit propojenost jednotlivých daní.

Autorky Vančurová, Láchová (2014) ještě rozdělují daňovou optimalizaci na legální a nelegální činnost (daňový únik). Daňová optimalizace vzniklá nelegální činností však

není předmětem této práce.¹ Je na místě zdůraznit, že v rámci této práce se budeme pohybovat v mezích zákona – jedná se tedy o legální způsoby optimalizace daně.

2.1.2 Daňové plánování

Podle Kubátové (2009) s optimalizací zdanění úzce souvisí i daňové plánování, neboť cílem daňového plánování je právě hlavně optimalizace zdanění. V daňovém plánování chápeme daň jako náklad a pomocí daňové optimalizace se ho snažíme snižovat a tím maximalizovat zisk pro majitele. Pokud tedy chce daňový subjekt opravdu optimalizovat své zdanění, měl by plánovat a promýšlet své činnosti s časovým předstihem.

Daňové plánování tato autorka rozděluje na:

- strategické – plánování dlouhodobého charakteru s dlouhodobými daňovými dopady - forma podnikání (PO či FO, druh PO), daňová rezidence, systém financování investic atd.,
- operativní (běžné) – rozhodnutí během roku, která se většinou projeví v daňovém přiznání (např. způsob odpisování majetku). Avšak i tato rozhodnutí mohou mít vliv na více zdaňovacích období. (Kubátová, 2009)

Z této podkapitoly tedy vyplývá, že každý daňový subjekt by měl předem plánovat činnosti (stanovovat cíle a volit prostředky k jejich dosažení) a pak právě plánování výraznou měrou může pomoci při optimalizaci zdanění.

Kubátová (2009) zdůrazňuje odlišnost daňového plánování v rámci domácí legislativy a s využitím mezinárodního zdanění. Těmto problematikám jsou věnovány následující podkapitoly.

2.1.3 Daňová optimalizace v ČR

Jak bylo uvedeno v předchozí podkapitole, s daňovou optimalizací úzce souvisí daňové plánování. V České republice můžeme využít řady možností daňového plánování, které vedou k optimalizaci zdanění, mezi nejznámější můžeme zařadit:

- volba vhodné formy podnikání (fyzická osoba nebo právnická osoba, druh právnické osoby),
- rozhodnutí o formě příjmů společníků (mzda, podíly na zisku),

¹ Více informací o tomto tématu lze nalézt např. v knize Vančurová, Láchová (2014). *Daňový systém 2014*. Praha: 1. VOX a. s. nebo v knize Široký, J. (2008). *Daňové teorie s praktickou aplikací*. Praha: Beck.

- uzavření vhodné smlouvy (např. smlouva mezi dvěma podnikateli bývá výhodnější než pracovní smlouva),
- využití odčitatelných položek (dary na veřejně prospěšné účely, daňové ztráty),
- dluhové financování (dluh je většinou zejména daňově výhodnější než vlastní kapitál),
- u fyzické osoby podnikatele možnost rozhodnutí o výši výdajích (paušálem nebo skutečné výdaje),
- možnost dobrovolné registrace jako plátce DPH (výhodné pro plátce, který stojí mezi ostatními plátcí),
- slevy na dani atd. (Kubátová, 2009)

Samozřejmě možností jak optimalizovat svou daňovou povinnost je mnoho, toto je pouze stručný výčet těch nejznámějších. Řadíme k nim i možnost využívání tzv. offshore/onshore center, ale těm bude věnována další kapitola.

2.1.4 Mezinárodní zdanění – základní pojmy

Dnešní doba je charakteristická vzájemnou propojeností jednotlivých národů a to i po ekonomické stránce (jednotlivé země mezi sebou obchodují, dále existují a zároveň vznikají nové nadnárodní společnosti, dochází k přesunu kapitálu mezi zeměmi atd.). Na otázku zdali je tato propojenost přínosem či spíše negativem pro jednotlivé země nelze snadno odpovědět. Dokonce i názory jednotlivých odborníků na tuto problematiku se značně rozcházejí. (Kislingerová, Nový, 2005)

Avšak zejména právě při realizaci těchto mezinárodních pohybů dochází i ke střetávání různých daňových systémů. Jednotlivé vlády se často snaží o vzájemnou spolupráci v daňové oblasti a to mimo jiné i proto, aby navýšily pozitiva plynoucí z propojování národních ekonomik a zároveň omezily negativní dopady tohoto propojování (např. daňové úniky). Z rostoucího prolínání jednotlivých ekonomik se samozřejmě snaží těžit i daňové subjekty, které se z pohledu daní snaží platit co nejmenší částku. Je tedy zřejmé, že optimalizaci zdanění nelze považovat pouze za možnost omezenou hranicemi určitého státu, ale v dnešní době se často jedná o činnost s mezinárodním podtextem.

S mezinárodním zdaněním souvisí řada pojmů, jako je například daňový rezident, daňový nerezident, dceřiná společnost, zahraniční pobočka, daňová konkurence, daňová koordinace, daňová harmonizace. Tyto pojmy jsou dále stručně vysvětleny (případně je

uveden odkaz na příslušnou literaturu, kde lze získat více informací) a následně bude z těchto pojmů vycházeno.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen ZDP) vymezuje v souvislosti s mezinárodním zdaněním důležitý pojem a tím je daňový rezident. **Daňový rezident** může být FO nebo PO za splnění určitých zákonem stanovených podmínek.

FO je českým daňovým rezidentem pokud:

- má bydliště na území ČR (důležitý je úmysl trvale se v tomto bydlišti zdržovat – má zde práci, rodinu atd.), nebo
- se zdržuje na území ČR (pobývá na území ČR alespoň 183 dní v příslušném kalendářním roce - jedná se o součet dní, které na území ČR strávil). (§ 2 odst. 2 a 4 ZDP)

U fyzických osob je třeba zdůraznit, že rezident ČR neznamena automaticky to samé co občan ČR. Může nastat situace, kdy občan ČR není rezidentem ČR a naopak rezident ČR nemusí být vždy občanem ČR. Při neexistenci smluv o zamezení dvojího zdanění může nastat situace, kdy bude daná osoba rezidentem obou států, to by tedy ale vedlo k dvojímu zdanění. (Kubátová, 2009)

PO je českým daňovým rezidentem pokud:

- má sídlo na území ČR, nebo
- má vedení na území ČR (tzn. adresa místa, ze kterého je poplatník řízen). (§ 17 odst. 3 ZDP)

Daňový rezident (FO i PO) musí zdanit své celosvětové příjmy ve státě své rezidence - říkáme, že má neomezenou daňovou povinnost.

Daňový nerezident (osoba, která není rezidentem daného státu – např. ČR) musí v ČR zdanit pouze příjmy, které pocházejí ze zdrojů na území ČR - tato situace je definována jako omezená daňová povinnost.

Stát má tedy nárok na příjmy v podobě daní:

- od svých rezidentů,
- ze zdrojů na svém území. (Kubátová, 2009)

Je patrné, že může nastat situace, kdy si na stejné příjmy vyhradí nárok dva státy, což by bylo pro daňový subjekt velmi nevýhodné (byl by zdaněn dvakrát). Tato situace se

nevztahuje pouze na příjmy z podnikání či závislé činnosti, ale taktéž může nastat v případech např. dědictví či daru. Státy se většinou snaží těmto situacím vyhnout a to zejména prostřednictvím vzájemné spolupráce.

Horwath (2009) zaměřuje svou pozornost na další dva podstatné pojmy, které se vztahují k formám mezinárodního podnikání. Tento autor vymezuje dvě základní možnosti jak dlouhodobě samostatně mezinárodně podnikat:

- založení (získání) dceřiné společnosti,
- zřízení zahraniční pobočky (neboli stálé provozovny).

V případě založení **dceřiné společnosti** dochází ke vzniku samostatného podnikatelského subjektu (má tedy samostatnou právní subjektivitu). Se samostatnou právní subjektivitou souvisí také to, že je považována za daňového rezidenta státu, kde je její sídlo (přesněji místo skutečného vedení). Může se tedy stát, že země, kde sídlí její vedení, se liší od země, kde sídlí její zakladatel. Dceřiná společnost bude tedy povinna zaplatit daň z příjmu ve státě, kde má vedení. V tomto případě je tedy nutné mimo jiné dopředu promyslet právní a daňové možnosti legálního přesunu vydělaných peněz do mateřské společnosti. Nejčastěji se tak děje pomocí dividend – jejich následné zdaňování upravují smlouvy o zamezení dvojího zdanění. (Děrgel, 2011)

Zahraníční pobočka je většinou možností, která je zpravidla vynucena právními a daňovými předpisy, neboť dlouhodobé podnikání v zahraničí bývá často státy regulováno. Pod tímto pojmem si můžeme představit zejména kancelář nebo pobočku. Tyto subjekty nejsou novými podnikatelskými subjekty (nemají samostatnou právní subjektivitu), proto by teoreticky měly být zdaňovány až v domácí zemi podniku. To se však hostitelským státům nelíbí, neboť na jejich území využívají veřejné služby, které jsou financovány z daní daného státu. Aby se tedy předešlo tomuto konfliktu, vznikl daňový pojem: „stálá provozovna“. Z daňového pohledu se tedy v případě stálé provozovny jedná o samostatnou daňovou subjektivitu a tím pádem je umožněno státu stálé provozovně její příjmy (získané na území daného státu) zdanit (podrobnější postup se odvíjí od konkrétních typů provozoven² a od smluv mezi státy). S pojmem stálá provozovna bude dále pracováno v praktické části této práce. (Děrgel, 2011)

Široký (2015) vymezuje v souvislosti s mezinárodní daňovou optimalizací a se snahou států o spolupráci následující důležité pojmy:

² Více informací lze nalézt např. v článku Děrgel, M. (2011). *Rozšíření podnikání do zahraničí*.

- daňová koordinace,
- konkurence.

Daňovou koordinaci vymezuje jako snahu o přizpůsobování a sladování daňových systémů jednotlivých národů za pomoci uzavírání dohod a dodržování stanovených podmínek. Cílem koordinace je zamezení praní špinavých peněz, omezení škodlivé daňové konkurence, stanovení standardu transparentnosti atd. **Daňovou konkurenci** popisuje Široký (2015) jako stav, kdy existují odlišné daňové sazby a každý stát se snaží přilákat co nejvíce daňových poplatníků. Je třeba si uvědomit, že v realitě nelze daňové konkurenci zcela zamezit a ani by to nebylo žádoucí, neboť i daňová konkurence s sebou nese určité výhody - viz Obrázek 1: Potencionální přínosy daňové konkurence a daňové harmonizace.

Obrázek 1: Potencionální přínosy daňové konkurence a daňové koordinace

Zdroj: Široký (2012)

Poslední pojem, který bude v této kapitole vysvětlen, je daňová harmonizace. **Daňová harmonizace** úzce souvisí zejména s daňovou koordinací. Daňová harmonizace znamená v podstatě vyšší stupeň koordinace v rámci sladování a přizpůsobování národních daňových systémů a jednotlivých daní. Harmonizace se může týkat konstrukce daní (daňový základ, sazby atd.), ale i jejich administrativy (vybírání daně, kontroly atd.). Avšak harmonizace neznamená, že daně musí být naprosto totožné – za důležitější je považováno spíše jejich sladění či přiblížení. (Kubátová, 2009)

Za výsledek daňové koordinace a harmonizace můžeme považovat i tzv. vzorové smlouvy o zamezení dvojího zdanění (více informací viz podkapitola 2.1.6 Metody zamezení dvojímu zdanění).

2.1.5 Mezinárodní daňová optimalizace

Tomuto pojmu je zejména z důvodu jeho zdůraznění věnována samostatná kapitola, neboť je klíčovým pro vypracování této práce. Avšak je třeba si uvědomit, že se rozhodně nejedná o samostatnou problematiku, ba naopak tento pojem je úzce propojen se všemi předchozími i následujícími kapitolami.

Základem mezinárodní daňové optimalizace je stejný předpoklad jako u daňové optimalizace v rámci jednoho státu a to, že každý rozumný daňový subjekt chce pomocí legálních cest na daních co nejvíce ušetřit (tzn. chce zaplatit co nejmenší daň a zároveň se pohybovat v mezích zákonů). Nyní je však tato možnost rozšířena o možnosti využívání zahraničních systémů zdanění.

Avšak představa, že za pomoci mezinárodní daňové optimalizace nebudou podniky či jednotlivci platit žádnou daň, je milná, neboť v rámci mezinárodní daňové optimalizace mluvíme většinou pouze o snižování daňové povinnosti nikoliv o jejím celkovém zániku (viz Praktická část této práce).

Roku 1992 byla založena společnost Akont Trust Company s.r.o., která se mimo jiné věnuje mezinárodnímu zdaňování. Tato společnost vymezuje **mezinárodní daňové plánování** (hlavním cílem je zejména daňová optimalizace – viz podkapitola 2.1.2 Daňové plánování) jako systematickou analýzu a následné použití veškerých možných kroků a nástrojů, které by měly snížit celkovou daňovou povinnost poplatníka v nynějším nebo budoucím období, a to zejména prostřednictvím rozmístění příjmů do jednotek, které jsou zdaňovány v rozdílných daňových režimech za využití snížených sazeb a jiných úlev umožněných daňovými zákony. (Akont Trust Company)

Z této definice je vycházeno i v rámci této práce. Podrobnější informace o možnosti mezinárodní daňové optimalizace úzce souvisí s využíváním daňových rájů a je jim věnována kapitola 2.2 Vymezení daňových rájů.

2.1.6 Metody zamezení dvojímu zdanění

Dvojí zdanění způsobuje snižování čistého zisku a hlavně nemotivuje ekonomické subjekty k podnikání na území jiných států, což je v současné době, kdy je téměř pri-

márním zájmem států prohlubování mezinárodních vztahů, nežádoucí. Státy se tedy snaží zamezit dvojímu zdanění a to zejména prostřednictvím dohod a smluv.

Obecně lze říci, že odstranit dvojí zdanění může stát:

- jednostranně – pomocí zákonů a předpisu daného státu (např. při určitých případech může poplatník v daňovém přiznání zohlednit, že z daného příjmu platil již v zahraničí daň),
- dvou či vícestranně – pomocí smluv mezi státy. (Kubátová, 2009)

Zamezení dvojího zdanění pomocí smluv či dohod mezi státy je častější variantou, proto se nyní blíže seznámíme s touto možností. Cílem smluv či dohod mezi jednotlivými státy však není pouze zamezení dvojího zdanění, ale také snaha zabránit situaci, kdy by předmět zdanění nebyl zdaněn nikde (tzv. mezinárodní dvojí nezdanění) a taktéž mají pomoci eliminovat množství daňových úniků. Předcházet těmto situacím se snaží i organizace jako je OSN, OECD nebo EU a to například pomocí směrnic, vzorových dohod, smluv atd. (Nerudová, 2007)

Smlouvy o zamezení dvojího zdanění

Tyto smlouvy začaly vznikat již v poslední třetině 19. století. Ze začátku byly smlouvy uzavírány spíše náhodně bez nějakých obecně platných pravidel, avšak s postupem času bylo nutné tento přístup změnit a vytvořit určitý vzor těchto smluv. Ale je třeba zdůraznit, že smlouvy o zamezení dvojího zdanění se týkají pouze daní majetkových a důchodových. (Široký, 2008)

V roce 1963 došlo v rámci OECD k přijetí vzorové dohody o zamezení dvojího zdanění příjmů a majetku (*OECD Model Tax Convention*). V této dohodě je prostor pro určité úpravy, které jsou v kompetenci jednotlivých států. Tato smlouva je základem pro vytvoření daňových smluv zejména mezi hospodářsky vyspělými státy. (Široký, 2015)

V roce 1990 vznikla v rámci OSN další vzorová smlouva dotýkající se mezinárodního zdaňování. Tato smlouva (*vzorová smlouva o zamezení dvojího zdanění OSN*) se snaží upravovat vztahy zejména mezi vyspělými zeměmi a rozvojovými zeměmi. (Široký, 2015)

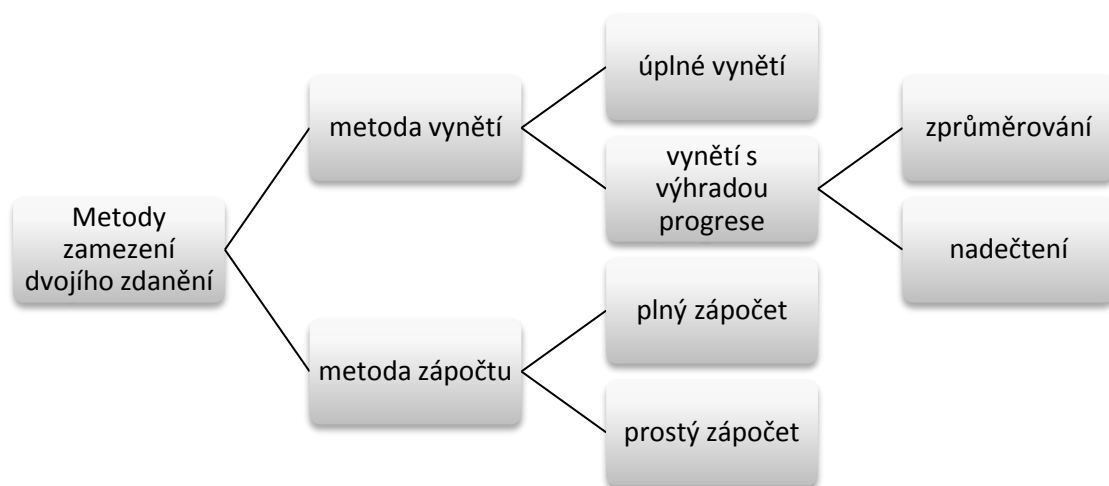
Skutečné smlouvy vycházejí zpravidla z těchto dvou vzorů (výjimka je např. USA kde existuje zvláštní typ smlouvy). Státy, které tyto smlouvy uzavírají, se tedy snaží

dohodnout na určitém rozdělení daňového výnosu. Avšak obě tyto vzorové smlouvy představují pouze doporučený vzor a ne závazné nařízení³.

Původně byly tyto smlouvy určeny pro členské státy, avšak nyní je využívají i nečlenské země. Ve srovnání s vnitřními předpisy jednotlivých zemí mají všechny typy takto uzavřených smluv či dohod vždy přednost. (Láchová, 2007)

Každá smlouva o zamezení dvojího zdanění také určuje konkrétní metodu zamezení dvojímu zdanění. Ve skutečnosti může být použita jedna metoda na všechny druhy příjmů, nebo více metod pro různé druhy příjmů. Na obrázku 2 jsou uvedeny různé druhy metod zamezení dvojího zdanění.

Obrázek 2: Metody zamezení dvojího zdanění

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů Široký, J. (2015)

Metoda vynětí⁴

V novodobých mezinárodních smlouvách se tato metoda již téměř nevyužívá, avšak ve starších smlouvách je používána často. Podstatou této metody je, že pro účely stanovení daně v zemi rezidenta se příjem ze zahraničí vůbec nezahrne do daňového základu (vyjme se). Pokud tento příjem již nebude vůbec brán v potaz, mluvíme o *úplném vynětí*. Častější formou je ale *vynětí s výhradou progresse*. Vynětí s výhradou progresse znamená, že stát příjemci sice do daňového základu nezapočítá zahraniční příjem, který je vyjímán, ale pro stanovení daně se použije sazba daně z daňového pásma odpovídající

³ Přehled platných smluv ČR o zamezení dvojího zdanění lze nalézt na stránkách ministerstva financí ČR.

⁴ Jednotlivé metody jsou vymezeny i v § 38f ZDP

součtu všech příjmů (tedy včetně příjmů zahraničních). Aby tato metoda měla význam, je však tedy nutná existence progresivního zdanění. (Láchová, 2007)

V praxi se u této varianty používá spíše možnost *zprůměrování*. Tato možnost je pro poplatníka výhodnější a spočívá v tom, že se na jeho tuzemské příjmy použije průměrná sazba daně, jakou by měl, kdyby se v tuzemsku zdaňovaly jeho celosvětové příjmy. Pokud by však byla sazba daně pouze lineární, tak se účinky této metody v porovnání s metodou úplného vynětí nijak neprojeví. (Kyselák, 2011)

Možnost *nadečtení* (neboli tzv. vrchní dílek) smlouvy, které Česká republika doposud uzavřela, neobsahují, proto ji v této práci nebude věnována pozornost.⁵

Metoda zápočtu

Tato metoda umožňuje poplatníkovi, aby o daň zaplacenou v zahraničí snížil daň vypočítanou v tuzemsku z celosvětových příjmů. Můžeme tedy říci, že u této metody odečítáme daň od daně. (Kubátová, 2009)

Metoda plného zápočtu je považována za jednodušší alternativu. V rámci této metody se celá zahraniční daň odečte od daně vypočtené v ČR z celkových příjmů. Avšak tato metoda není v praxi příliš využívána a to zejména z důvodu, že sazby daní se mohou stát od státu výrazně lišit a pokud by v zahraničí byla podstatně vyšší sazba daně, tak domácí stát přijde o značnou část vypočtené daňové povinnosti. (Děrgel, 2005)

Metoda prostého zápočtu se nachází ve většině smluv. U této metody neodečítáme vždy celou zahraniční daň, ale pouze poměrovou část. Poměrová část je počítána pomocí koeficientu. Tento koeficient zjistíme jako poměr zahraničního základu daně k celkovému základu daně. Maximální možný odpočet zahraniční daně je pak stanoven jako součin celosvětové daňové povinnosti poplatníka a daného koeficientu. Zahraniční daň z příjmu lze započíst nejvýše do částky vzniklé daňové povinnosti. Případnou nezapočtenou daň si poplatník může uplatnit jako daňový náklad v příštím zdaňovacím období. (Kyselák, 2007)

⁵ Více informací uvádí Kubátová, (2009). *Daňová teorie. Úvod do problematiky*

2.2 Vymezení daňových rájů

Pokud smlouvy o zamezení dvojího zdanění byly považovány za výsledek daňové koordinace jednotlivých států, tak vznik daňových rájů lze považovat za důsledek daňové konkurence mezi státy. Jednotlivé státy se snaží nastavit co nejlepší podmínky pro podnikání, aby přilákaly na svá území co největší možný počet investorů. Následující kapitoly se tedy zabývají důležitými tématy, která se vztahují k daňovým rájům.

2.2.1 Definice daňových rájů

Zejména v minulých letech bylo toto téma velice populární, zabývali se jím autoři z celého světa a téměř každý vysvětloval tento pojem odlišně. A ani v současné době neexistuje jednoznačná a všeobecně platná definice daňových rájů.

Jednu z prvních definic uvedla v roce 1998 OECD, která stanovila čtyři klíčová kritéria, podle nichž identifikujeme danou zemi jako daňový ráj. Tyto kritéria jsou:

- žádné nebo nízké zdanění příjmů,
- neefektivní výměna informací,
- netransparentnost,
- žádné podstatné podnikatelské aktivity. (OECD, 2009)

Z českých autorů definuje daňové ráje např. Kubátová (2009) a Petrovič (2002). Kubátová (2009) je vymezuje jako země, které nabízejí nejen daňové úlevy ale zároveň i další výhodné podmínky pro podnikatele jako je vyspělá infrastruktura, legislativa, rychlá vymahatelnost práva, rozvinutý bankovní systém atd. Petrovič (2002) vysvětluje daňové ráje jako země mající speciální daňový režim, který umožňuje snížit daňovou zátěž určitým ekonomickým subjektům, a současně mají tyto země dobré podmínky pro rozvoj podnikání na svém území.

Výše uvedené definice potvrzují, že jednoznačné vymezení daňových rájů neexistuje. V podstatě každý autor vymezuje daňový ráj trochu jinak, avšak hlavní myšlenku mají všechny tyto definice společnou a to, že se především jedná o země s nízkým daňovým zatížením. V rámci této práce vycházíme zejména z definice OECD, což znamená, že za daňový ráj v následujících podkapitolách považujeme území, která splňují výše uvedená čtyři kritéria.

Řada autorů jako Kubátová (2009), Kalabis (2012), Dvořáček a Tyll (2010) atd. zaměřuje pojem daňové ráje za pojem offshore finanční centra. S tímto však nesouhlasí

např. Petrovič a Vavruška (1998), kteří vidí rozdíl v tom, že za daňový ráj lze považovat v podstatě kteroukoliv zemi, která nabízí investorům daňové úlevy, zatímco pod offshore finančním centrem bychom si spíše měli představit země splňující řadu dalších podmínek pro rozvoj podnikání (spolehlivý bankovní systém, funkční soudní systém, kvalitní infrastruktura atd.). Avšak zejména z důvodů zjednodušení se v této práci přikláname k přístupu, kdy jsou pojmy daňový ráj a offshore centrum považovány za synonyma.

2.2.2 Členění daňových rájů

Většina autorů upřednostňuje rozdělení daňových rájů do dvou skupin v zásadě podle druhu daňových výhod:

1. **oblast offshore** – do této skupiny spadají především malé státy či závislá území. Podstatné však je, že tyto země nezdaňují (nebo je sazba velmi nízká) příjmy a majetek (Bahamy, Monako, Andora atd.). Tyto oblasti také často nemají s ostatními státy uzavřeny smlouvy o zamezení dvojího zdanění.
2. **oblast onshore** – patří sem zejména velké státy s vysokým zdaněním, které ale vymezí určité oblasti, kde lze získat daňové úlevy či výjimky atd. (např. Nizozemsko, Irsko). (Klein, 1998)

Další možnost členění se odvíjí od geografických dat. Podle zeměpisných údajů daňové ráje třídí např. Morriss (2010), který je rozděluje na ty, co se nachází v:

- Evropě a na nezávislých ostrovech (Gibraltar, Jersey, Ostrov Man, Švýcarsko, Monako, Andorra),
- Karibiku a Americe (Belize, Bahamy, Bermudy, Kajmanské ostrovy),
- Tichomoří (Cookovy ostrovy, Nauru),
- Africe, Asii a ostatní (Dubaj, Kypr, Seychely).

Výše uvedené základní rozdělení daňových rájů dle Morrise (2010) je doplněno konkrétními příklady daňových rájů dle Dvořáčka a Tylla (2010). Tento výčet daňových rájů však rozhodně není úplný a zpravidla se jedná pouze o příklady těch nejznámějších.

Z důvodu neexistence jednoznačné definice daňového ráje nelze nalézt jednotný všeobecně uznávaný seznam daňových rájů a tudíž ani nelze stanovit přesný počet daňových rájů. I přesto se řada organizací (např. OECD, skupina G7, Mezinárodní měnový fond, Rada Evropy, mimovládní organizace Tax Justice Network atd.) snaží sestavovat a následně aktualizovat vlastní seznamy daňových rájů. (Draxler, 2014)

2.2.3 Onshore a Offshore společnosti

Nejen oblasti, které jsou považovány za daňové ráje, členíme na onshore a offshore, ale navíc i podniky si v rámci využívání daňových rájů mohou zvolit, zda založí:

- onshore společnost nebo
- offshore společnost. (Dvořáček, Tyll, 2010)

Offshore společnost

Jak již samotný název napovídá, tak offshore společnosti vznikají v offshore oblastech. Tyto společnosti se vyznačují zejména následujícími charakteristikami:

- jsou zakládány podle místních zákonů a předpisů a většinou nesmí vyvíjet podnikatelské aktivity na území daného státu,
- výnosy z obchodních aktivit nejsou v této zemi klasicky zdaněny, daně se vybírají většinou ve formě ročního poplatku „za existenci“,
- většinou nemusí předkládat žádné účetnictví a ani podávat daňová přiznání. (Akont, 2014)

Mezi hlavní výhody offshore společnosti řadíme:

- anonymitu vlastnictví,
- ochranu majetku – jedná se především o oddělení majetku společnosti od podnikatelské činnosti (zjednodušeně řečeno jsou založeny dvě společnosti, kdy jedna obchoduje a druhá vlastní majetek a zároveň téměř neobchoduje – tzn. ta společnost, která obchoduje, je vystavena většímu riziku a zároveň ale tato společnost vlastní jen minimum majetku, o který by mohla případně přijít),
- přestěhování společnosti do země s nižší sazbou daně,
- odlišné právní prostředí atd. (Kalabis 2012)

Avšak naopak za velkou nevýhodu těchto společností lze považovat menší důvěryhodnost pro okolí (pro obchodní partnery, banky, finanční úřady atd.). Další nevýhodou může být častý požadavek, aby funkci jednatele společnosti vykonával rezident příslušného daňového ráje – odvíjí se od požadavků konkrétních daňových rájů. (Kalabis 2012)

Obecně můžeme říci, že tyto společnosti jsou tedy zakládány zejména v zemích, které mají benevolentní přístup k podnikání (je zde velmi nízké zdanění, minimální poža-

davky na zápis do obch. rejstříku, výrazná ochrana bankovního tajemství, malá informační povinnost zakladatele atd.). Forma offshore společnosti je nejčastěji zakládaným subjektem v daňových rájích. Avšak při zakládání offshore společnosti je třeba se důkladně orientovat v domácích i zahraničních zákonech. (Akont, 2014)

Onshore společnost

Onshore společnosti jsou zakládány většinou v onshore oblastech. Mezi základní charakteristiky onshore společnosti patří:

- zakládají se také podle lokálních zákonů a předpisů, ale mohou obchodovat se všemi subjekty z různých států a zároveň mohou rozvíjet podnikatelskou činnost přímo v daňovém ráji,
- musí platit daně z příjmů právnických osob v místě, kde jsou rezidentem,
- jejich povinností je vést účetnictví, dělat daňová přiznání a většinou také podléhají auditu. (Akont 2014)

Je tedy zřejmé, že onshore a offshore společnosti se značně odlišují. Každý podnikatel by tedy měl konkrétní výběr daňového ráje i zakládané společnosti pečlivě zvážit. Závěrem této části můžeme říci, že offshore či onshore společnosti se z pohledu daní snaží zejména o využívání daňových výhod v jednotlivých zemích. Všichni podnikatelé se snaží snižovat své náklady (daň je považována za náklad) a jednou z možných cest je právě využívání daňových rájů. Konkrétní vlastnosti jednotlivých daňových rájů se často liší, a proto jsou i různé země vhodné pro různé druhy daňové optimalizace. Společnost Akont (2014) však uvádí, že v rámci daňové optimalizace se offshore společnosti téměř nepoužívají a pro účely snižování daňového zatížení je spíše vhodná onshore společnost. Hlavním důvodem je to, že velká část offshore zemí nemá s ČR uzavřené smlouvy o zamezení dvojího zdanění a mohou tedy být zdaněny dvakrát. Avšak navzdory této informaci bývají offshore společnosti často zakládány. Důvodem může být to, že daňové zvýhodnění není považováno za jedinou výhodu daňových rájů, nýbrž řada firem upřednostňuje např. větší anonymitu a nižší administrativní náročnost plynoucí z offshore společností.

2.2.4 Kritéria výběru

Jak již bylo uvedeno výše, daňové ráje nelákají daňové subjekty jen na nízké poplatkové zdanění, ale existují i další výhody, kterými se snaží potencionálního investora přilákat jako např. zvýšená ochrana majetku, odlišné fungování bankovního sektoru

(větší ochrana informací a flexibilita), jiné úrokové míry, další investiční příležitosti, odlišné právní prostředí, jiná administrativní náročnost, jiný stupeň anonymity, menší finanční zatížení při zakládání podniku atd. (Barber, 2007)

Je tedy nezbytně nutné, aby společnosti velmi pečlivě rozmýšlely a plánovaly, jaká oblast je pro jejich podnikání tou nejvhodnější. Dvořáček, Tyll (2010) vymezili následující kritéria, ze kterých by firmy měly vycházet při rozhodování o volbě vhodného daňového ráje:

1. *Politická a ekonomická stabilita.* Firmy by měly upřednostňovat státy se stabilní politickou a ekonomickou situací, neboť zde budou soustřeďovat své peněžní prostředky a tudíž by se měly snažit minimalizovat riziko, že o ně mohou přijít. Důležité je také, aby stát nabízel stabilní bankovní systém, který zaručuje větší ochranu vložených prostředků.
2. *Moderní, flexibilní a důvěryhodná legislativa.*
3. *Používané obchodní právo.* Podniky si musí zjistit, jaké právní formy podnikání jsou v daném státě možné, jaké jsou druhy ručení atd.
4. *Dohody o zamezení dvojího zdanění.* Tento bod je důležitý zejména pro ty firmy, které chtějí minimalizovat svou daňovou povinnost, pro ně je vždy výhodou, pokud s daným státem má jejich domovský stát uzavřenou dohodu o zamezení dvojího zdanění.
5. *Důvěryhodnost.*
6. *Kvalitní infrastruktura.* Zde je nutné zvážit, jak je vybraná země dostupná (např. jak často se sem dostaneme letecky, jak četné návštěvy budou potřeba atd.) a popřípadě jak zde fungují telekomunikační technologie (i když v dnešní době tento bod nepředstavuje už tak závažný problém jako dříve) atd.
7. *Specializace.* Daňové ráje se většinou specializují na určité skupiny podnikatelských činností, které jsou zvýhodněny. Daňové ráje nepřinášejí vždy stejné výhody, spíše naopak - výhody jednotlivých konkrétních daňových rájů se velmi liší.
8. *Existence žádoucích podmínek.* Pod tímto si lze představit například nízké požadavky na počáteční kapitál, zdali je vyžadováno vedení účetnictví, audit, jak náročné je získat povolení k podnikání, jak moc jsou složité zákony dané země a mnoho dalších. (Dvořáček, Tyll, 2010)

Avšak jak i sami autoři zdůrazňují, jedná se o výčet obecných kritérií, který rozhodně nevyčerpává tuto problematiku a je nutné ho upravovat podle konkrétních požadavků

konkrétních firem. Velmi podobná kritéria výběru uvádějí i Petrovič a Vavruška (1995) a z toho je tedy patrné, že požadavky na výběr daňového ráje se s časem příliš nezměnily a základní otázky vztahující se k volbě co nejlepšího daňového ráje zůstávají už přes dvě desítky let pořád stejné (v žádném případě by tedy neměly být podceňovány).

2.2.5 Využití daňových rájů

Jak lze daňové ráje využít? Touto otázkou se zabývá řada autorů např. Dvořáček, Tyll (2010), Stehno (2006) a Petrovič (2002) a mnoho dalších. V této práci nyní upřednostníme rozdělení možností využití daňových rájů podle autorů Dvořáček, Tyll (2010). Tito autoři vymezují následující skupiny možností využívání daňových rájů a to zejména za účelem optimalizace zdanění:

1. *Výroba.* V tomto případě firmy vyhledávají zejména ty státy, se kterými má jejich domácí země smlouvu o zamezení dvojího zdanění a zároveň je zde co nejnižší sazba daně z příjmu. Podniky následně zdaní své zahraniční příjmy v hostitelském státě nižší sazbou daně a do domovské země přeošlou už čisté zisky, které díky smlouvě dalšímu zdanění nepodléhají. Podniky v tomto případě také často využívají transferové ceny⁶.

Prakticky lze situaci popsat například následovně: firma rozdělí pobočky v jednotlivých státech na nákladová a zisková centra. Nákladová centra jsou umístěna ve státech s vyšší daňovou sazbou a firmy se snaží provádět zde nejnákladnější části výroby. Poté jsou výrobky vyváženy (za co nejnižší ceny avšak státy se snaží tyto ceny regulovat) do ziskových center, která jsou v zemích s co nejnižší daňovou sazbou a zde mají být co nejlépe prodány. Avšak je třeba zdůraznit, že toto stanovování cen musí být plně v souladu se zákony států. Roháček, M. (2007) uvádí, že v případě stanovování transferových cen v zemích OECD se vychází z tzv. Arm's length principle, podle kterého by se transferové ceny neměly zásadně lišit od cen běžných.

2. *Mezinárodní obchod.* Podniky se opět snaží realizovat zisk v zemích s nejnižším daňovým zatížením. Tato možnost je opět založena zejména na transferových cenách. Avšak jak již bylo řečeno výše, transferové ceny jsou velmi často přísně regulovány.

⁶ Více informací lze nalézt v knize Dvořáček, J. a Tyll, L. (2010). *Outsourcing a offshoring podnikatelských činností*.

3. *Poskytování poradenských a dalších služeb.* Velkou výhodou je zde nehmotná povaha a snadná přenositelnost služeb, což zároveň limituje možnosti následných kontrol. V tomto případě hrají často klíčovou roli smlouvy o zamezení dvojího zdanění, které většinou umožňují nezdaňovat příjmy z krátkodobého poradenství, které bylo poskytnuto na území hostitelské země.
4. *Činnost holdingových společností.* V tomto případě jsou sídla mateřských společností často přesouvána do daňových rájů a v ostatních státech jsou zakládány dceřiné společnosti. Mateřská společnost jim posléze poskytuje např. konzultace, licence, know-how, financování atd. Za tyto služby si mateřská společnost nechává zaplatit ve výši obvyklých tržních cen a tímto způsobem zvyšuje náklady dceřiných společností a přesouvá část zisku od dceřiných společností do mateřské společnosti. Avšak i zde je nutné dodržovat veškeré zákony, neboť jednotlivé státy ale i mezinárodní organizace se snaží tuto oblast regulovat a kontrolovat (dochází ke vzniku koncernu, se kterým souvisí řada vykazovacích povinností; dále jsou vymezena pravidla pro stanovování transferových cen atd.).
5. *Pojišťovací činnost.* S exportem je spojena řada rizik. Společnosti se snaží tato rizika minimalizovat využíváním tzv. kaptivních pojišťoven. Ježdík (2002) definuje tyto společnosti jako dceřiné společnosti zakládané v daňových rájích zpravidla velkými společnostmi (jedná se o formu samopojištění). Výsledkem je zpravidla snížení nákladů na pojištění, možnost spočítat konkrétní rizika podniku a daného obchodu, pojištění rizik, které běžné pojišťovny nenabízí, možnost kumulace rezerv pro případy náhodných nečekaných škod atd.
6. *Investiční činnost.* Tato oblast úzce souvisí s výběrem vhodného daňového ráje podle skutečných požadavků společností. Stehno (2006) uvádí, že při vhodném výběru může společnost docílit až nulového zdanění zisku z cenových papírů a téměř nulových evidenčních požadavků, oproti tomu v ČR musí zisky z této činnosti společnost většinou zdanit daní z příjmu.
7. *Akumulace příjmů z duševního vlastnictví.* Společnosti vlastníci autorská a patentovaná práva je mohou dále pronajímat, avšak zisky z těchto pronájmů musí zdanit v zemi, kde sídlí. Často je však tento nehmotný majetek raději držen a pronajímán prostřednictvím společnosti ve vhodném daňovém ráji, kde příjmy z těchto pronájmů nepodléhají dani z příjmů (či podléhají nižší

sazbě daně) a s nimiž má domácí země uzavřeny smlouvy o zamezení dvojího zdanění. (Dvořáček, Tyll, 2010)

Sami autoři však uvádí, že způsobů využívání daňových rájů zejména za účelem daňové optimalizace je mnohem více. V této práci jsou uvedeny pouze ty nejznámější.

S využitím daňových rájů také úzce souvisí povolené formy podnikání, které lze využít v rámci konkrétních daňových rájů. Je třeba si uvědomit, že každá země má jiné zákony a před začátkem podnikání je nutné tyto zákony důkladně prostudovat. Může se lehce stát, že jedna forma podnikání, která je povolena v jednom státě, v sousedním státě již povolena není nebo platí za splnění úplně jiných podmínek, přináší odlišné výhody atd. Mezi časté formy podnikání, které jsou využívány v daňových rájích, řadí firma Akont (2011) zejména:

- mezinárodní holdingy,
- partnership – forma typická zejména pro právníky, lékaře⁷,
- trust – vztah mezi dvěma osobami týkající se správy majetku⁸,
- nadace – hlavní účel je podobný jako u trustů – správa a ochrana majetku⁹,
- svěřenské fondy¹⁰,
- banky a pojišťovny¹¹,
- IBC společnosti (International Business Company)¹² atd.

Cílem této práce není detailní popis jednotlivých forem podnikání, proto jsou zde druhy forem podnikání pouze vyjmenovány a uvedeny odkazy, kde lze případně nalézt další informace.

2.2.6 Boj proti daňovým rájům

V dnešní době jsou daňové ráje vnímány veřejností spíše negativně a z tohoto důvodu roste i popularita tzv. boje proti daňovým rájům. Existuje mnoho organizací a i samotných států, které se snaží daňové ráje eliminovat, protože v nich vidí především nerovnou daňovou soutěž a dále způsob jak státy přicházejí o část příjmů plynoucích

⁷ více informací uvádí např. Akont (2011)

⁸ více informací uvádí např. Morriss (2010)

⁹ více informací uvádí např. Akont (2011)

¹⁰ více informací uvádí např. Akont (2011)

¹¹ více informací uvádí např. Jakúbek (2011)

¹² Více informací lze nalézt v článku: Cach, F. (1999). *Daňově zvýhodněné subjekty* nebo na internetových stránkách firmy Akont (2011) v článku *Formy offshore podnikání* nebo v knize Barber, H. (2007). *Tax Havens Today: The Benefits and Pitfalls of Banking and Investing Offshore*.

z daní. Známými pro boj proti daňovým rájům jsou podle Barbera (2007) ze států hlavně USA a Velká Británie a z nadnárodních organizací zejména Evropská unie, OECD, FATF, G-7. Avšak jak shodně uvádí Martínek, O. (2013) a Shaxson, N. (2015), je ironií, že jedni z největších odpůrců daňových rájů (rozumějme USA a Velká Británie) bývají často samy považovány za daňové ráje. Po těchto informacích se nám může zdát boj s daňovými ráji nepřesvědčivý. Avšak i přesto existují určité nástroje pro boj proti daňovým rájům, které je dobré vést v patrnosti (i když, jak je patrné z výše uvedeného textu, jejich možnosti jsou omezené). Mezi nejznámější nástroje boje proti daňovým rájům řadíme:

- uplatňování srážkových daní - ZDP § 36 odst. 1 uvádí, že sazba srážkové daně v ČR je u nerezidentů 15 % nebo 35 % (35 % v případě zemí mimo EU, se kterými ČR neuzavřela žádnou smlouvu o výměně informací či o zamezení dvojímu zdanění),
- podepisování dohod o výměně informací (TIEA),
- zdanění podle toho odkud je firma řízena - společnosti nejsou daněny jen podle sídla, ale podle toho, kde se nachází vedení dané firmy (většinou sídlo managementu společnosti),
- vznik stálé provozovny (většinou se jedná o pobočku, kancelář, továrnu, výrobu atd.) – pokud společnost podniká po určitou dobu (většinou déle než 6 měsíců) v určitém státě, jsou její příjmy z daného státu zdaňovány v tomto státě (často dochází ke vzniku stálé provozovny)¹³. (Martínek, 2013)

V následující části této kapitoly se pouze okrajově zaměříme zejména na postoje EU, FATF a OECD k daňovým rájům a k daňovým únikům.

Evropská Unie (EU)

EU v roce 2013 uvedla, že daňové úniky se v Unii pohybují okolo 1 bilionu Eur ročně a stanovila si cíl, snížit tuto částku do roku 2020 na polovinu. Za podstatný je považován rok 2012, kdy Komise zveřejnila plán pro posílení boje proti daňovým podvodům a únikům (tento plán zahrnuje 34 opatření). Dále uveřejnila následující doporučení členským státům:

¹³ více informací viz kapitola 2.1.4 Mezinárodní zdanění – základní pojmy, popř. ZDP §22 odst. 2, či mezinárodní smlouvy o zamezení dvojího zdanění

- nabádá státy, aby pomocí přísných kritérií (přísnějších než kritéria OECD) vymezily daňové ráje a zapsaly je na národní „černé listiny“,
- navrhuje způsoby, jak zamezit tomu, aby se některé firmy vyhýbaly placení daní ve spravedlivé výši. (Krutílek, O., Repiská, M., 2013)

FATF

Financial Action Task Force (FATF) vznikl v roce 1989 jako mezivládní orgán se zaměřením na boj proti legalizaci výnosů z trestné činnosti (praní peněz). Organizace vydává mezinárodní standardy, podporuje politiku proti praní špinavých peněz, proti financování teroristických aktivit a od roku 2000 vydává černou listinu zemí, které umožňují praní špinavých peněz a financování terorismu. Avšak od roku 2006 je tento seznam prázdný. V dnešní době tato organizace eviduje země, které jsou označeny jako problémové, ale spolupracující – což je nyní podle zprávy FATF z 23. 10. 2015: Irán, Severní Korea, Myanmar. Jako další země, u kterých FATF eviduje zlepšení, avšak i nadále jsou považovány za rizikové, patří: Afghánistán, Angola, Guyana, Irák, Panama, Papua Nová Guinea, Sýrie, Jemen atd. (FATF, 2015)

OECD

Tato organizace taktéž sestavuje černou listinu (avšak i tato listina je nyní prázdná). OECD se více zaměřuje na spolupráci zemí z hlediska výměny informací, které jsou potřebné pro spravedlivé stanovování daní. OECD mimo jiné pořádá Světové fórum o transparentnosti a výměně informací, vydala Standardy o transparentnosti a výměně dat a zařadila Článek 26 „Výměna informací“ do vzoru Smlouvy OECD o zamezení dvojího zdanění. Dále také sestavila vzor Smlouvy o výměně informací ohledně daní – tzv. TIEA (Tax Information Exchange Agreement). Hlavním cílem této organizace je odstranění překážek, které brání správnému určení daní. V závislosti na tomto je třeba upřesnit, že OECD bojuje spíše proti daňovým únikům než proti samotným daňovým rájům. (Akont, 2009)

Za výrazné mezníky v boji proti daňovým rájům (přesněji proti daňovým únikům) v poslední době jsou považovány roky 2013 a 2014. V roce 2013 byl schválen nový standard v rámci boje proti daňovým únikům (standard týkající se mezinárodní výměny bankovních informací) ministry financí G20. V roce 2014 se země EU a OECD zavázaly zapojit do mezinárodní výměny bankovních informací a tento standard byl publiko-

ván v rámci OECD. Povinnosti z tohoto vyplývající vymezuje evropská směrnice a zároveň, jak je již zřejmé, je tedy tato situace zdokumentována i ve standardech OECD. (OECD, 2015)

Tato dohoda bude mít dopad zejména na finanční instituce, které se musí přizpůsobit novým požadavkům a poskytovat požadovaná data. Zjištěná data o klientech, jejich zůstatcích na účtech, úrocích a dividendách atd. pak budou dostupné státům, jež uzavřely dohodu (včetně zemí: Švýcarsko, Britské Panenské ostrovy, Kajmanské ostrovy atd.). V České republice je k tomuto tématu příslušný zákon v projednávání. (Vejvodová, 2015)

První zprávy zahrnující povinná data budou sestavovány v roce 2017 a to zpětně za období od 1. 1. 2016. Do této doby je platná směrnice 2011/16/EU, která upravuje výměnu informací mezi finančními správami jednotlivých zemí, ale pouze pokud jsou k dispozici specifické informace (tato výměna nebyla automatická a v praxi není příliš používaná). (Fučík, 2015)

2.3 Popis vybraných daňových rájů

Jak již bylo uvedeno v předcházející kapitole, sestavit kompletní seznam daňových rájů je prakticky téměř nemožné a to zejména z důvodu neexistence jednoznačné definice daňového ráje. Tato práce je zaměřena pouze na vybrané daňové ráje, které se úzce dotýkají zejména českých podnikatelů a těmto daňovým rájům jsou věnovány následující kapitoly.

Statistiku o přesunu českých společností do daňových rájů (sídlo vlastníka je registrováno v daňovém ráji) zpracovává například nadnárodní skupina Bisnode (v rámci České republiky: Bisnode Česká republika, a.s.). Tato společnost každoročně zveřejňuje statistiky o počtu českých společností s vlastníkem z daňového ráje – viz následující tabulka 1.

Tabulka 1: Počet českých společností s vlastníkem z daňového ráje

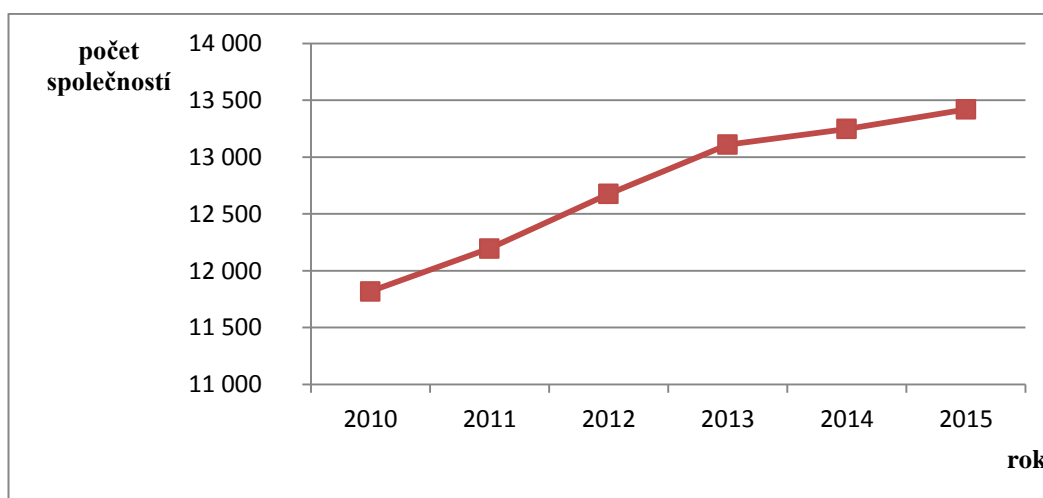
Země	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Bahamy	41	42	39	39	35	35
Belize	194	161	145	118	94	83
Bermudské ostrovy	5	5	7	7	5	5
Britské Pan. Ostrovy	433	452	453	455	438	422
Gibraltar	72	75	74	74	66	66
Guernsey (Velká Británie)	31	28	29	30	29	28
Hongkong	97	102	91	80	69	59
Jersey (Velká Británie)	43	43	56	57	59	59
Kajmanské ostrovy	20	30	33	37	38	32
Kypr	2 151	2 097	2 018	1 904	1 705	1 550
Lichtenštejnsko	225	226	237	261	255	245
Lucembursko	1 068	1 120	1 144	1 173	1 192	1 254
Malta	223	177	149	122	102	92
Monako	61	72	60	51	54	64
Marshallovy ostrovy	90	55	31	14	5	5
Nizozemské Antily	17	15	15	16	15	14
Nizozemí	4 194	4 208	4 368	4 443	4 501	4 519
Panama	247	243	216	199	190	170
Ostrov Man	39	40	33	35	34	35
Seychelská republika	886	827	717	512	414	330
Spojené arabské emiráty	292	270	255	225	214	184
Spojené státy americké	2 990	2 959	2 939	2 903	2 750	2 635
Celkem	13 419	13 247	13 109	12 676	12 196	11 818
Absol. meziroční změna	172	138	433	480	378	X
Meziroční změna (%)	1,29 %	1,05 %	3,42 %	3,94 %	3,20 %	X

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů společnosti Bisnode

Tabulka 1: Počet českých společností s vlastníkem z daňového ráje mimo jiné potvrzuje domněnku, že i přes přijatá opatření stále každoročně roste počet firem, které mají vlastníka z daňového ráje. Z důvodu lepší orientace jsou uvedeny absolutní a relativní změny meziročního vývoje počtu společností a následně obrázek 3.

Níže uvedený Obrázek 3: Vývoj počtu českých společností s vlastníkem z daňového ráje tedy názorně zobrazuje poměrně stabilní meziroční růst počtu českých společností s vlastníkem z daňového ráje. Výraznější změna nastala v roce 2014, kdy se počet českých společností s vlastníkem z daňového ráje změnil pouze o 138 firem, což znamená meziroční růst pouze o 1,05 %. V porovnání s minulými roky se tedy dynamika odchodu do daňových rájů výrazně zpomalila. Společnost Bisnode (2014) uvedla následující možné příčiny: zpřísnění regulace, daňové i legislativní změny, potažmo obavy podnikatelů z prolomení bankovního tajemství. Avšak v roce 2015 již můžeme sledovat opačný jev – tempo růstu zájmu o daňové ráje opět roste. Je tedy zřejmé, že zpřísnění regulace daňových rájů pro zatím nepřináší požadované trvalé výsledky, avšak přesnější zhodnocení dopadů těchto regulací bude možné provést až s daty z následujících let.

Obrázek 3: Vývoj počtu českých společností s vlastníkem z daňového ráje

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů společnosti Bisnode

V další části této práce jsou stručně představeny určité destinace, jejichž výběr vychází zejména ze statistiky firmy Bisnode (viz. tabulka 1) - přesný postup výběru je vysvětlen v metodice. Avšak z důvodu obsáhlosti tématu nemohou být zvolené země detailně popsány. Jsou uvedeny pouze stručné body vztahující se k daním a následně je čtenář odkázán na příslušnou literaturu, kde lze získat podrobnější informace o vybraných státech. Případně se lze další informace o vybraných státech dozvědět v praktické části této práce.

2.3.1 Nizozemsko¹⁴

Společnost Akont (2015) uvádí, že Nizozemsko je velmi oblíbenou destinací zejména pro holdingové struktury. Jako daňový ráj využívají Nizozemsko tedy především velké společnosti. Tato země je dále známá stabilním právním prostředím a velkým množstvím uzavřených smluv o zamezení dvojího zdanění.

Daň z příjmu PO

Rezidentní společnosti Nizozemska podléhají v tomto státě dani z příjmu PO z jejich celosvětových příjmů. Nerezidentní společnosti zdaňují daní z příjmu PO příjmy dosažené nizozemskou pobočkou, popř. příjem plynoucí z nemovitosti společnosti, která se nachází na nizozemském území. Nizozemí má jednu z nejširších sítí smluv o zamezení dvojího zdanění na světě a zde jsou specifikovány konkrétní postupy při mezinárodním zdanění týkající se vždy konkrétního státu (většinou jsou zde vymezena i pravidla pro zdaňování dividend, kapitálových zisků, úroků atd.). (PWC, 2015)

Sazba daně z příjmu PO je progresivní. Standardní sazba je 25 %. Nižší daňová sazba (20 %) platí pro příjem do výše 200 000 EUR. Od základu daně lze odečíst provozní ztrátu a to jeden rok zpětně nebo v následujících devíti zdaňovacích obdobích. Základ daně se dále upravuje o daňově uznatelné a neuznatelné náklady. Kapitálové výnosy jsou za splnění určitých podmínek od této daně osvobozeny. (EY, 2015)

2.3.2 Kypr¹⁵

Kypr v současnosti patří k jedné z nejpobulárnějších destinací pro umístění mateřských holdingových společností pro téměř všechny obory podnikání. Důvodem je zejména příznivý daňový systém a zároveň široká síť uzavřených smluv o zamezení dvojího zdanění, poměrně nízká administrativní náročnost a s tím spojená i značná ochrana soukromí. Nevýhodou této lokality je nestabilní bankovní sektor a s tím je spojená i značná nedůvěra v tuto oblast. (Akont, 2015)

Daň z příjmu PO

Společnost je považována za rezidenta Kypru pokud má vedení i kontrolu na území Kypru. Rezidenti na Kypru opět zdaňují veškeré své celosvětové příjmy. Sazba daně z příjmu PO činí 12,5 %. Sazbou 20 % jsou daněny kapitálové příjmy - tzn. podíly ve

¹⁴ Více informací lze nalézt PWC (2015). *Doing Business in the Netherlands 2015*, popř. Deloitte (2016). *Netherlands Highlights 2016*.

¹⁵ více informací např. EY (2015). *2015 Worldwide Corporate Tax Guide Cyprus*.

společnostech, jejichž aktiva zahrnují nemovitý majetek nacházející se na území Kypru. Pokud tento majetek nezahrnují, nejsou tyto příjmy daněny daní z příjmu PO. Daňové ztráty společnosti mohou být započteny vůči budoucím ziskům do 5 let. (EY, 2015)

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok. Daň je splatná do 1. srpna následujícího roku, avšak do 31. 7. daného zdaňovacího období se provede odhad daně, na základě kterého jsou firmy povinné odvádět zálohy ve výši 50 % odhadu vždy 31. 7. a 31.12. (EY, 2015)

2.3.3 Malta¹⁶

Malta bývá často považována za jurisdikci stojící mezi onshore a offshore oblastí. Na jednu stranu má Malta jednu z nejvyšších sazeb daně z příjmu PO v EU, avšak na druhou stranu se tato zátěž dá eliminovat pomocí vhodného korporátního nastavení. Na Maltě mají sídlo nejčastěji investiční a herní společnosti, kterým tyto pobídky vyhovují. (Akont, 2015)

Daň z příjmu PO

Sazba daně z příjmu PO na Maltě je 35 %, avšak existuje zde systém tzv. daňových refundací a to obecně ve výši 6/7 ze zaplacené daně. Princip lze vymezit následovně: společnost zaplatí daň ze zisku ve výši 35 %, dále rozdělí dividendy svým akcionářům a ti pak mohou zažádat o vrácení až 6/7 ze zaplacené daně. Původně odvedená daň (35 %) je považována za jakési předplacení daně. Výsledná sazba daně po těchto úpravách činí tedy přibližně 5 %. Tento systém je nyní rozšířen i na zdanění zisků zahraničních společností, které mají maltské pobočky. Základní podmínkou pro uplatňování tohoto systému refundace je nutnost registrace u příslušných úřadů. Dalším poznatkem je, že všechny společnosti musí platit 3 zálohy na daň z příjmu a to 30.4., 31.8. a 21.12. (Deloitte, 2014; EY, 2015; PWC, 2013,)

2.3.4 Belize¹⁷

Belize je známou karibskou offshore jurisdikcí. Největším lákadlem této země pro zahraniční investory je zejména jednoduchá administrativa, nulová sazba daně z příjmu, poměrně značná ochrana informací a velmi rychlé založení společnosti. (Akont, 2015)

Daň z příjmu PO

¹⁶ Více informací lze nalézt Ernst & Young Global Limited. (2015). *Worldwide Corporate Tax Guide Malta*, popř. Deloitte. (2014). *Taxation and Investment in Malta 2014*.

¹⁷ Více informací lze nalézt např. Akont Trust Company, (2016). *Belize*.

Offshore společnost založená v tomto státě neplatí žádnou daň ze svých příjmů z území mimo Belize. Společnost však musí odvádět tzv. roční správní poplatek, který činí 100 USD (pokud základní kapitál nepřevyšuje 50 000 USD), popřípadě je správní poplatek ve výši 1 000 USD (pokud má firma základní kapitál větší než 50 000 USD). (SmartTax)

2.3.5 Seychely¹⁸

Seychely patří k jednomu z nejznámějších daňových rájů. Tento daňový ráj poskytuje offshore společnostem zejména vysokou ochranu soukromí. Pro offshore podnikání se nejčastěji využívá forma společnosti IBC (mezinárodní obchodní společnost). (Akont, 2015)

Daň z příjmu PO

Založené IBC společnosti jsou osvobozeny od zdanění svých zahraničních příjmů, kapitálových zisků, majetku i darů. Společnosti IBC tedy stejně jako u Belize neplatí daň z příjmu, ale platí pouze tzv. roční poplatek ve výši 100 USD, který je pevně stanoven po celou dobu životnosti firmy. Tento poplatek tedy zůstává stejný. Podmínkou IBC společností je, že nesmí na území Seychel obchodovat, vlastnit nemovitý majetek či vykonávat pojišťovací činnost. Seychely mají uzavřeno pouze 30 platných smluv o zamezení dvojího zdanění (smlouvu s ČR nemají). (TerrInvest)

¹⁸ Více informací lze nalézt např. Akont Trust Company, (2015). *Seychely*.

3 Metodika

Cílem této diplomové práce je zhodnocení právních, daňových a účetních aspektů optimalizace zdanění a využití daňových rájů. Avšak jelikož témata daňová optimalizace a daňové ráje jsou tématy velmi obsáhlými, je pozornost této práce zúžena pouze na daň z příjmu právnických osob a její optimalizaci za pomoci využívání vybraných daňových rájů.

Vybrány byly tyto daňové ráje:

- Nizozemí,
- Kypr,
- Malta,
- Belize,
- Seychely.

Tyto daňové ráje byly zvoleny na základě údajů statistiky Počet českých společností s vlastníkem z daňového ráje od firmy Bisnode – viz tabulka 1 v teoretické části této práce. Tyto daň. ráje byly zvoleny z následujících důvodů (data se vztahují k roku 2015):

- Nizozemí – země s největším počtem českých společností s vlastníkem z daňového ráje (4 194 firem),
- Kypr – jeden z největších absolutních meziročních přírůstků (nárůst o 54 firem),
- Malta - jeden z největších absolutních přírůstků (o 46 firem) i relativních přírůstků (25,99 %),
- Belize – jeden z největších relativních přírůstků (nárůst počtu o 20,50 %),
- Seychely - jeden z největších absolutních meziročních přírůstků (nárůst o 59 firem).

Výše uvedené daňové ráje byly za pomoci aktuální odborné literatury popsány a následně byla provedena analýza konkrétních daňových, právních a účetních požadavků v těchto vybraných zemích. Konkrétní náležitosti a pravidla v jednotlivých zemích byly zjišťovány zejména ze studií od společností EY, PWC, Deloitte, Akont a World Bank Group, které jsou dostupné na internetových stránkách těchto společností. Tyto společnosti zpracovávají téměř každoročně studie zaměřené na jednotlivé země.

Pro dosažení cíle této práce a názornější pochopení dané problematiky byly získané poznatky aplikovány v rámci případové studie. Základem případové studie je fiktivní společnost. Základní údaje o této společnosti jsou uvedeny na začátku případové studie a je z nich vycházeno v celé praktické části této práce. Tyto základní údaje jsou taktéž fiktivní a byly zvoleny tak, aby se podnik mohl řadit velikostně spíše do kategorie malých podniků (tzn. aktiva do 100 mil. Kč, roční čistý obrat do 200 mil. Kč a počet zaměstnanců do 50). Malý podnik byl zvolen zejména z důvodu četnosti malých podniků na českém trhu (jedná se o velmi početnou skupinu). Zpřesníme-li tedy dále cíl práce, tak tato práce je zaměřena na výhodnost daňových rájů pro malé podniky.

Avšak je třeba zdůraznit, že v rámci této práce bylo taktéž nutné využít metod abstrakce a zobecnění a to zejména proto, aby bylo reálné při zachování daného rozsahu práce dosáhnout požadovaného cíle. Znamená to tedy, že uvedená případová studie abstrahuje od určitých skutečností (na konkrétní vynechané či zjednodušené skutečnosti je čtenář upozorněn na začátku dané kapitoly). Musíme tedy zdůraznit, že uvedená případová studie nevystihuje plně realitu, nýbrž zaměřuje pozornost zejména: na právní aspekty vztahující se ke vzniku společnosti v daném státě, na daňové výhody z pohledu daně z příjmu PO při vzniku stálé provozovny a bez vzniku stálé provozovny na území ČR a na základní účetní požadavky.

Se základními údaji naší modelové společnosti je tedy dále pracováno v závislosti na jednotlivých aspektech. Avšak vždy je postupováno dle zákonných možností vybraných zemí (nelegální činnosti zde není věnována pozornost). První část je zaměřena na právní aspekty. Z tohoto hlediska dochází k vymezení právních požadavků, náležitostí a souvisejících nákladů v jednotlivých zemích v případě založení společnosti (uvedené poznatky se vztahují k roku 2015 a vždy je uveden odkaz na příslušnou literaturu). Druhá část se zaměřuje na daňové aspekty. I v této kapitole je vycházeno ze zákonných úprav platících v roce 2015 v jednotlivých státech. Ve vybraných státech byl znázorněn zjednodušený postup při výpočtu daně z příjmu PO. Vstupní údaje pro výpočet daně jsou ve všech státech totožné. Pro lepší představivost je uvedeno zdanění v ČR a zároveň i situace, kdy dojde ke vzniku stálé provozovny na území ČR. Třetí část je zaměřena na základní účetní aspekty, kde jsou opět rozhodující zákony platné v roce 2015 (výjimkou je Malta, kde je vycházeno z dat za rok 2014, neboť změny v roce 2015 se nepodařilo dohledat, avšak lze předpokládat, že nedošlo k žádné zákonné změně, která by ovlivnila námi vykazované údaje).

V závěrečné části jsou výsledky získané v jednotlivých (výše popsaných) podkapitolách porovnány, zhodnoceny a dochází k výběru nejlepšího možného řešení. Nejdříve jsou státy seřazeny dle úspěšnosti v rámci jednotlivých aspektů a nakonec z těchto dílčích pořadí je určeno pořadí konečné, které zohledňuje všechny tři aspekty. Základním předpokladem tohoto rozhodování je fakt, že zvolená dílčí kritéria mají vždy stejnou váhu na pořadí států v rámci jednotlivých aspektů a stejně tak mají všechny tři aspekty stejnou váhu na konečné rozhodování podnikatele.

Při určování pořadí v rámci právních aspektů byla využita metoda vícekritériálního rozhodování a to konkrétně metoda bodovací. Jednotlivým výsledkům jsou přiřazovány body ze stupnice 1 až 10, kdy 10 značí nejlepší výsledek. Je tedy zřejmé, že stát s nejvyšším součtem bodů hodnotíme jako nejlepší. Na základě celkového součtu získaných bodů bylo tedy určeno dílčí pořadí států z pohledu právních aspektů. Při rozhodování o pořadí jednotlivých států v rámci daňových aspektů nebylo využito bodové metody nutné, neboť nejlepší byl jednoduše stát s nejnižší odváděnou daní. Další dílčí pořadí států bylo tedy určeno výší daňové povinnosti. Při účetních aspektech byla opět použita metoda bodovací, neboť zde je více dílčích problematik a nelze na první pohled jednoduše rozhodnout o nejlepším výsledku. Postup byl stejný jako při určování pořadí u právních aspektů.

V závěru praktické části byly jednotlivé státy porovnány z pohledu všech aspektů. Z důvodu zachování logické návaznosti a dodržení předpokladu stejné váhy všech tří aspektů na rozhodování podnikatele, bylo konečné pořadí zjištěno aritmetickým průměrem z dílčích pořadí (pořadí v rámci jednotlivých aspektů). V tomto případě je tedy zřejmé, že stát s nejnižší hodnotou průměru je označen jako nejlepší pro námi popsaného podnikatele.

4 Praktická část

V praktické části této práce bude porovnáno zejména právní, daňové a účetní zatížení modelového podnikatele v případě sídla společnosti v České republice, dále při založení společnosti ve vybraných daňových rájích a následně i při vzniku stálé provozovny na území ČR.

Cílem této kapitoly je zaměřit se nejen na daňová hlediska (která si asi všichni spojíme s pojmem daňový ráj), ale zároveň zhodnotit i rozdílné účetní a právní aspekty při podnikání v rámci konkrétních daňových rájů. Těmto problematikám budou tedy věnovány dílčí části této práce. Všechny tyto problematiky budou názorně vysvětleny pomocí případové studie. V závěru případové studie bude nastíněn výběr optimální varianty dle vybraných kritérií.

4.1 Využití vybraných daňových rájů

Jak již bylo řečeno, pro zobrazení a následné zhodnocení daňových, právních a účetních aspektů jednotlivých daňových rájů, je zpracována případová studie, která názorně zachycuje náklady a požadavky spojené s využitím konkrétního daňového ráje.

Velmi často se při přesunu společnosti do daňového ráje jedná o firmy, které se zabývají poskytováním služeb, neboť s touto oblastí podnikání jsou mimo jiné spojeny nižší požadavky na kapitálové vybavení. Z tohoto důvodu je i tato případová studie zaměřena na společnost, která obchoduje se službami. V následující části jsou vymezeny základní údaje, které se vztahují k naší případové studii. S těmito údaji bude pracováno v celé případové studii.

PŘÍPADOVÁ STUDIE

Konkrétně se jedná o společnost XXX, s. r. o. se sídlem v České republice, která se zabývá poskytováním poradenských služeb zejména v oblasti právní a daňové. V rámci podnikání v České republice je zvolena právní forma podnikání společnosti s ručením omezeným (s.r.o.).

Společnost není součástí koncernu a zároveň nevlastní žádné podíly na základním kapitálu jiných firem. Firma XXX má sídlo v Praze, datum založení spadá do roku 2014 a celý základní kapitál vložili české fyzické osoby.

V následující tabulce 2 jsou zobrazeny vykázané základní údaje společnosti XXX, s.r.o. za rok 2015. Je však třeba zdůraznit, že se jedná o modelový příklad, vykázané údaje jsou tedy pouze ilustrativní a budou sloužit zejména pro lepší znázornění problematiky daňových rájů.

Tabulka 2: Základní údaje rok 2015 - firma XXX, s. r.o.

Položka	Data
Rok vzniku firmy	2014
Forma podnikání ČR	s. r. o.
Počet zaměstnanců	40
Počet zaměstnanců se zdrav. postižením	0
Základní kapitál	150 000 Kč
Daňové příjmy	20 000 000 Kč
Daňové výdaje	8 500 000 Kč
VH před zdaněním	11 500 000 Kč
Obrat	87 000 000 Kč
Hodnota aktiv	10 000 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z výše uvedených údajů můžeme usuzovat, že se jedná o malý podnikatelský subjekt. Ke stejné myšlence nás může dovézt i informace, že podnik nevlastní podíly v jiných společnostech a ani není součástí koncernu (toto však není všeobecně platným pravidlem).

Jak již bylo uvedeno, z důvodu dodržení rozsahu této práce je nutné přijmout několik zjednodušujících podmínek. Mezi námi přijaté zjednodušující předpoklady řadíme:

- přepočítání zahraniční měny je prováděn pomocí kurzu ČNB k 31.12.2015 (zejména z důvodu porovnatelnosti údajů jsou všechny výsledky přepočítávány na CZK kurzem k tomuto datu),
- hospodářský rok uvedené firmy se shoduje s rokem kalendářním,
- v jednotlivých zemích se odlišují sazby sociálního a zdravotního pojištění, což ovlivní výsledek hospodaření – v rámci zjednodušení se však od tohoto faktu oprostíme a přijmeme předpoklad, že výnosy i náklady budou ve všech zemích stejné,
- postup při stanovování základu daně z příjmu PO je ve většině zemí velmi podobný, vždy jsou příjmy snižovány o daňově uznatelné náklady. Právě zejména z důvodu značné podobnosti pravidel jednotlivých (námi vybraných) zemí v rámci této problematiky zde není tento krok detailněji rozepsán a popsán. Samozřejmě

se mírně odlišují daňové a nedaňové výnosy a náklady v rámci jednotlivých států, avšak zejména z důvodu rozsahu práce, nebude zde tomuto tématu věnován prostor.¹⁹

- v případě, kdy hovoříme o poskytování služeb bez vzniku stálé provozovny, nedochází ani ke vzniku tzv. službové stálé provozovny. Aby nevznikla službová stálá provozovna, nesmí poplatník služby poskytovat na území jiného států po dobu delší než 6 popř. 9 měsíců (viz konkrétní smlouvy o zamezení dvojího zdanění).

Hlavním cílem majitele firmy je minimalizovat náklady z podnikání a v rámci tohoto cíle zvažuje přesun sídla i vedení společnosti do následujících zemí (tyto země jsou považované za daňové ráje):

- Nizozemsko,
- Kypr,
- Malta,
- Belize,
- Seychely.

Pro lepší přehlednost jsou v následující Tabulce 3: Porovnání kritérií jednotlivých daň. rájů zobrazeny základní údaje o jednotlivých daňových rájích a pro lepší srovnání je zde uvedena i Česká republika.

Tabulka 3: Porovnání kritérií jednotlivých daň. rájů

	ČR	Nizozemí	Kypr	Malta	Belize*	Seychely*
Typ jurisdikce	X	Onshore	Onshore	Onshore / Offshore	Offshore	Offshore
Stát EU	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne
Smlouva o zamezení dvojího zdanění s ČR	X	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne
Sazba daň z příjmu PO	19 %	20 % / 25 %	12,5 %	35 %	0 %	0 %
Roční poplatek	X	X	X	X	100 USD**	100 USD
Možnost odečtení daň. ztráty	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne

¹⁹ V případě zájmu lze nalézt dodatečné informace na stránkách PWC, EY, Deloitte atd.

Zálohy na daň z příjmu PO	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne
Oficiální měna	Koruna česká	Euro	Euro	Euro	Belizský dolar	Seychelská rupie

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Akont (2015), EY (2015), PWC (2015)

Vysvětlivky:

* platí pro IBC (International business company)

** platí pouze, pokud má daná společnost základní kapitál nižší než 50 000 USD, v případě vyššího základního kapitálu činí poplatek 1 000 USD.

Z tabulky 3 je patrné, že k založení společnosti byly vybrány země EU i země ležící mimo EU. Na první pohled je zřejmé, že základní údaje společností založených v EU jsou velmi podobné údajům v ČR (liší se především daňovými sazbami). Avšak znatelně se od ČR odlišují základní údaje společností založených v zemích mimo EU.

Dalším důležitým faktem je, že se odlišují povolené právní formy podnikání v téměř každé zemi a je tedy žádoucí, aby se majitel pokusil zvolit co nejlépe vyhovující právní formu podnikání. Při založení společnosti ve zvolených destinacích je zpravidla nutné provést další individuální úpravy (v některých zemích je výhodné vyplácet zisk pomocí dividend atd.). Z tohoto důvodu se v případě každé země pokusíme zobrazit dle našeho názoru nejvhodnější možnou variantu a na změně situace bude čtenář vždy na začátku daného odstavce vztahujícího se k určitému státu upozorněn. V následující podkapitole zaměříme pozornost zejména na právní aspekty při vzniku společnosti na území vybraných států.

4.1.1 Právní aspekty

Tato podkapitola praktické části je zaměřena především na odlišné právní požadavky a s tím spojené náklady při zakládání společnosti v daňových rájích a v České republice. V této části je zdůrazněn mimo jiné i fakt, že jednotlivé daňové ráje nelze posuzovat pouze na základě daňových výhod (kterým je věnována následující kapitola), neboť stát, který je daňově výhodný, může mít o to vyšší jiné náklady. I když je nutno si uvědomit, že vyšší náklady spojené se založením společnosti jsou záležitostí většinou jednorázovou, kdežto menší daňové náklady budou aktuální každý rok. Od tohoto faktu se však

v této práci zejména z důvodu zjednodušení oprostíme a ve finálním porovnání budeme porovnávat celkové náklady v roce založení podniku.

Jak je asi každému zřejmé, samotnému okamžiku založení společnosti musí předcházet řada úkonů. Mezi tyto úkony můžeme obecně zařadit: zvolení právní formy podnikání, název firmy, předmět podnikání, velikost základního kapitálu, počet zakladatelů, zdroje finančních prostředků a mnoho dalších. S řadou těchto činností jsou spojeny finanční náklady a určitá náročnost a právě na tuto problematiku se teď v rámci vybraných států podíváme. Avšak opět je třeba připomenout, že se jedná o modelové situace, které slouží především pro porovnání finanční, časové a právní náročnosti v rámci vybraných států. Jsou zde tedy uvedeny pouze vybrané informace, které považujeme za stěžejní pro tuto problematiku a které nám v závěru práce umožní porovnat podmínky v jednotlivých daňových rájích a v České republice. Na konci této podkapitoly jsou také zhodnoceny náležitosti při vzniku stálé provozovny na území ČR.

Založení společnosti – ČR

Jak již bylo v úvodu praktické části řečeno, společnost vznikla v roce 2014 v ČR a její hospodářský rok se shoduje s rokem kalendářním. Z tohoto důvodu jsou při vzniku firmy na území ČR brány v potaz zákonné požadavky platné v roce založení - tedy v r. 2014. Právě v roce 2014 došlo k výrazné změně zákonů upravujících mimo jiné založení společnosti s r. o.. Od tohoto roku není nutné mít základní kapitál ve výši 200 000 Kč, čímž můžeme říci, že se povinná počáteční investice spojená se založením společnosti značně snížila. Další poplatky spojené se vznikem společnosti na území ČR uvádí následující tabulka 4.

Tabulka 4: Založení společnosti v ČR 2014

Popis	Částka
Základní kapitál	150 000 Kč
Výše minimálního zákonného ZK	1 Kč
Sepsání zakladatelské listiny u notáře (počítá se mimo jiné z výše ZK)	2 700 Kč*
Ověření podpisu	500 Kč
Výpis z katastru nemovitostí	100 Kč
Ohlášení podnikání	1 000 Kč
Zápis do obchodního rejstříku	6 000 Kč**
Celkem	10 300 Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů Jakzacitpodnikat.cz

* přibližná cena při hodnotě základního kapitálu 150 000 Kč dle severu Jakzacitpodnikat.cz (ale může se lišit dle sazeb konkrétního notáře)

** od května 2015 došlo ke změnám a mimo jiné tato částka je snížena na 2 700 Kč

Z tabulky 4 je tedy patrné, že celkové náklady na vznik firmy s. r. o. (nepočítáme-li výši základního kapitálu) činí v České republice přibližně 10 300 Kč. Je však třeba si uvědomit, že začínajícímu podnikateli pravděpodobně ještě vzniknou náklady spojené např. se zřízením a vedením zvláštního bankovního účtu atd. Tyto náklady však již zřejmě nebudou příliš vysoké a jejich výše se liší v rámci jednotlivých bankovních institucí, proto zde nebyly zohledněny. Počet dní do založení společnosti v ČR je dle World Bank Group 15 dnů.

Český právní řád je však nejen ve světě ale i v samotném prostředí České republiky vnímán jako složitý. V České republice nyní existuje řada firem, které prodávají tzv. ready-made služby, v rámci kterých tyto firmy nabízejí vyřízení všech formálních náležitostí před vznikem firmy a následné převedení firmy na kupujícího. Cena této služby se liší v závislosti na konkrétní firmě a na požadavcích klienta (výše ZK, počet zakladatelů atd.). V rámci této práce však není tato možnost využita a ani brána v potaz.

Nyní po roce fungování společnosti na území ČR vlastník zvažuje založení společnosti ve vybraných daňových rájích. V následujících částech této kapitoly jsou tedy rozepsány náklady a činnosti související se založením společnosti ve vybraných zemích (Nizozemí, Kypr, Malta, Belize, Seychely). Avšak teď jsou již uvedena data za rok 2015, neboť firma v našem modelové případě už jeden rok podnikala na území ČR.

Založení společnosti – Nizozemí

Jak již bylo řečeno v teoretické části práce, Nizozemí je oblíbené především z důvodu stabilního podnikatelského prostředí a dobré vymahatelnosti práva. Náš modelový podnikatel se nyní rozhodne založit zde s. r. o. – nizozemská zkratka pro tuto formu podnikání je BV.

Založení této společnosti trvá dle informací World Bank Group (2015) v průměru cca 5 dní. Je nutné dodržet následující kroky:

- složit ZK na účet,

- zkontrolovat název u obch. komory – dříve povinné, nyní pouze doporučené,
- sepsat společenskou smlouvu a ověřit ji notářem,
- zapsat se do obch. rejstříku a registrovat se k daním. (Akont, 2015; World Bank Group, 2015)

Náklady související s těmito úkony zobrazuje Tabulka 5: Založení společnosti v Nizozemsku.

Tabulka 5: Založení společnosti v Nizozemsku

Popis	Částka
Výše minimálního ZK	1 cent
Kontrola názvu u obch. komory	0 EUR
Sepsání spol. smlouvy a ověření notářem	1750 EUR
Zápis do obch. rejstříku	50 EUR
Přihlášení k daním	0 EUR
Celkem EUR	1 800 EUR
Celkem CZK	48 645 CZK

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Businessinfo.cz (2015) a World Bank Group (2015)

Z tabulky 5 je patrné, že největší výdaje (související se založením společnosti v Nizozemsku) jsou za sepsání společenské smlouvy a její ověření notářem. K těmto výdajům je následně nutné přičíst poplatek za zápis do obchodního rejstříku a dostáváme se na konečnou sumu. Povinný základní kapitál u této formy podnikání v Nizozemsku je v současnosti pouze 1 cent, dříve však byla stanovena minimální hranice ve výši 18 000 EUR.

Založení společnosti – Kypr

Založení společnosti na Kypru není složité. Podle World Bank Group trvají průměrně všechny operace spojené se vznikem podniku okolo 8 dní. Postupy a náklady spojené se založením společnosti s.r.o. na Kypru zobrazuje následující tabulka 6.

Tabulka 6: Založení společnosti na Kypru

Popis	Částka
Kontrola názvu a získání počátečního povolení	30 EUR*
Výše minimálního ZK	0 EUR
Sepsání spol. smlouvy a ověření notářem	1 000 EUR
Potvrzení dokumentů Oddělením pro re-	205 EUR (registrační poplatek)+0,6 %

gistraci společností	základního kapitálu + 220 EUR certifikáty
Přihlášení k daním	0 EUR
Celkem EUR (bez ZK)	1455 EUR
Celkem CZK (bez ZK)	39 321, 4 CZK

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat World Bank Group (2015)

* U kontroly názvu společnosti si zakladatel může vybrat, zda jej ověří osobně nebo přes internet. 10 Eur zaplatí zakladatel vždy, avšak dalších 20 Eur si může zakladatel připlatit, pokud na rozhodnutí chvátá – v naší modelové situaci je zobrazena situace, kdy chce podnikatel založit firmu co nejdříve.

Jak je z tabulky 6 zřejmé, nejnákladnější je stejně jako u Nizozemska sepsání smlouvy a její ověření notářem. Náklady související se založením podniku se dále odvíjejí od výše vloženého základního kapitálu, neboť do nákladů spadá ještě 0,6 % z částky základního kapitálu. V našem případě kdy uvažujeme základní kapitál ve výši 150 000 Kč, by se poplatky zvýšily o 900 Kč (tato částka není v nákladech tabulky 6 započítána).

Založení společnosti – Malta

Založení společnosti na Maltě je poměrně časově náročnou záležitostí. World Bank Group (2015) uvádí, že v průměru trvá založení nové společnosti na Maltě 26 dní. Nejčastěji zakládaným typem společností je společnost s ručením omezeným. Postupy a náklady související se založením nové společnosti v tomto státě zobrazuje následující tabulka 7.

Tabulka 7: Založení společnosti na Maltě

Popis	Částka
Kontrola názvu společnosti	8 EUR
Výše minimálního zákonného ZK	1 165 EUR
Sepsání smlouvy a stanov u notáře	750 EUR *
Registrování společnosti **	910 EUR
Obdržení licence k podnikání	70 EUR
Přihlášení k daním	0 EUR
Registrace k ochraně dat ***	23,29 EUR
Celkem EUR (bez ZK)	1 761, 29 EUR
Celkem CZK (bez ZK)	47 598,87 CZK

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat World Bank Group (2015)

* odvíjí se od řady faktorů – velikost ZK, počet zakladatelů, sazba notáře atd. - větší-nou však v rozpětí 500 – 1 000 EUR. Pro účely naší práce jsme vzali střed mezi těmito částkami.

** lze i online

*** musí být provedeno před začátkem podnikání

Na Maltě je tedy stanovena i minimální výše základního kapitálu, z něhož musí být splaceno min. 20 % před začátkem podnikání. Z tabulky 7 je zřejmé, že celkové náklady na založení společnosti se pohybují okolo 1 761, 29 EUR (v této částce není započítán základní kapitál), což je v přepočtu 47 598,87 CZK.

Založení společnosti – Belize

Nyní se přesouváme do offshore destinace. V této podkapitole jsou uvedeny právní náležitosti a náklady spojené se založením IBC společnosti v státě Belize. Belize je známá poměrně značnou anonymitou – např. jména, adresy zakladatelů a ředitelů společnosti nejsou veřejně přístupná. IBC může být založena v tomto státě pouze prostřednictvím místního registračního agenta. Sídlo společnosti musí být na území Belize. K založení stačí pouze jeden jednatel (může být PO i FO). Veškeré dokumenty související se založením musí být v anglickém jazyce. Důležitou podmínkou však je, že IBC společnosti nesmí na území Belize obchodovat a ani vlastnit nemovitost. Samotná doba založení společnosti je velmi krátká (většina zdrojů uvádí v průměru 5 dnů), ale doručení příslušných dokumentů do jiného státu může trvat až 3 týdny. Pravidla směřující k založení společnosti v tomto státě zobrazuje následující tabulka 8.

Tabulka 8: Založení společnosti - Belize

Popis	Částka
Základní kapitál – obvyklá výše	50 000 USD
Základní kapitál minimální výše	0 USD*
Vyhledávání názvu společnosti v registru	0 USD
Podání žádosti o povolení podnikání	0 USD
Zřízení IBC	750 USD**
Celkem USD	750 USD
Celkem CZK	18 618 CZK

Zdroj: vlastní zpracování, na základě dat serveru International Services Limited, Belize.com (2014), World Bank Group (2015)

* pokud je kapitál 0, je navýšen roční poplatek ze 100 USD na 350 USD

** zahrnuje poplatek za registraci společnosti i poplatek agentovi

Minimální výše základního kapitálu není stanovena, ale naprostá většina zakládacích společností vkládá základní kapitál ve výši 50 000 USD. Tato výše základního kapitálu znamená i nejmenší roční poplatek (pouze 100 USD). Samotné náklady související se založením společnosti zahrnují především poplatek agentovi (bez něj společnost nelze založit) a následně registrační poplatek. Jak je zřejmé z tabulky 8, náklady na založení společnosti činí 750 USD, což je (po přepočtu kurzem k 31.12.2015) 18 618 CZK.

Založení společnosti – Seychely

Při zakládání společnosti na Seychelách je opět nutné využít služeb registrovaného agenta. Tento agent (stejně jako v případě Belize) zastupuje zakladatele společnosti při komunikaci s úřady a mimo jiné ověřuje i název společnosti. Dále společnost musí sepsat zakladatelskou smlouvu a stanovy společnosti, tyto dokumenty musí zakladatelé podepsat před svědkem. Doba do založení společnosti na Seychelách je kratší než ve státě Belize a to 32 dní (opět ovšem největší doba je přisuzována přeposlání dokumentů do jiného státu). Náklady spojené se zakládáním společnosti na Seychelách zobrazuje následující tabulka 9.

Tabulka 9: Založení společnosti - Seychely

Popis	Částka
Základní kapitál minimální výše	1 USD
Registrační poplatek	100 USD
Ověření názvu společnosti	0 USD
Poplatek agentovi*	700 USD
Celkem USD	800 USD
Celkem CZK	19 859,2 CZK

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Zenron, World Bank Group (2015), Fidelity Corporate Services

* liší se dle rozsahu služeb, námi uvedená cena je cenou, kterou nabízí společnost Fidelity corporate services. Tato společnost je státem registrovaná a poskytuje služby registrovaných agentů. Tato vybraná cena zahrnuje následující základní položky: založení společnosti, úředně ověřené dokumenty a služby agenta. Lze si však zvolit i jiné

balíčky²⁰. V rámci vybraného balíčku je ještě podstatná informace, že služby agenta budou následující roky stát 410 USD ročně.

V tabulce 9 vidíme, že celkové náklady na založení daňově zvýhodněné formy podnikání IBC na Seychelách činí po přepočtu 19 859,2 CZK. Nejvýraznější položkou je poplatek agentovi, který je ve výši 410 USD a tento poplatek bude muset společnost platit i v následujících letech. Minimální výše základního kapitálu není stanovena, většina společností však vkládá základní kapitál ve výši 100 000 USD.

Vznik stálé provozovny na území ČR

Jak již bylo řečeno v teoretické části práce, při založení společnosti v zahraničí avšak uskutečňování obchodních operací na území např. ČR, může dojít ke vzniku stálé provozovny. Stálá provozovna nemá právní subjektivitu, má však subjektivitu daňovou. Zástupce stálé provozovny je povinen podat přihlášku k registraci k dani, na jejímž základě obdrží daňové identifikační číslo. Stálá provozovna musí tedy podávat daňová priznání, platit zálohy na daň - tedy stejně jako tuzemské osoby. (Steidl, Špád, 2005)

Velmi důležitou roli v této problematice hrají smlouvy o zamezení dvojího zdanění. Tyto smlouvy totiž mimo jiné specifikují, kdy stálá provozovna na území smluvního státu vzniká. Pokud tato informace není uvedena (popř. mezi danými státy neexistuje smlouva o zamezení dvojího zdanění), řídíme se dle §22 zákona 586/1992 Sb. o daních z příjmu. Avšak v případě existence smluv o zamezení dvojího zdanění, mají tyto smlouvy přednost před ZDP.

Následující tabulka 10 vymezuje dobu, kdy dochází ke vzniku stálé provozovny na území ČR.

Tabulka 10: Vznik stálé provozovny na území ČR

	Nizozemsko	Kypr	Malta	Belize	Seychely
Smlouvy o zamezení dvojího zdanění	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne
Doba vzniku stálé provozovny*	6 měsíců	6 měsíců	6 měsíců	6 měsíců	6 měsíců

²⁰ více informací lze nalézt na stránkách společnosti Fidelity Corporate Services

Zdroj: vlastní zpracování na základě ZDP a jednotlivých smluv o zamezení dvojího zdanění

*ve dvanácti po sobě jdoucích měsících

Z tabulky 10 je zřejmé, že doba vzniku stálé provozovny v našem modelovém případě je pro všechny státy stejná. Doba by se však lišila, pokud by se jednalo o poskytování služeb prostřednictvím tzv. službové stálé provozovny a dále v případě montážních prací a stavenišť. V případě službové stálé provozovny se jedná o situaci, kdy společnost nemá kancelář na území ČR a pouze poskytuje služby. V tomto případě by se pak vycházelo především ze smluv o zamezení dvojího zdanění a následně ze ZDP. Tyto případy však nejsou předmětem této práce, proto jsou zmíněny pouze okrajově. (Vybíhal, 2010)

Stejně jako je shodná doba, kdy dochází ke vzniku stálé provozovny na území ČR v rámci podnikání z jednotlivých států v naší případové studii, jsou stejné i s tím spojené náklady a další povinnosti. Je tedy zřejmé, že tato část neovlivní výběr konkrétního státu, neboť podmínky jsou pro všechny vybrané státy shodné. Z tohoto důvodu se již tímto tématem nebudeme dále zabývat.²¹

4.1.2 Daňové aspekty

V této podkapitole je pozornost věnována daňové problematice (konkrétně dani z příjmu právnických osob) a to v případě existence společnosti na území ČR, následně při založení společnosti na území vybraných daňových rájů (bez vzniku stálé provozovny) a dále při vzniku společnosti v daňových rájích a zároveň dojde ke vzniku stálé provozovny na území ČR. Téměř každý si ve spojitosti s daňovými ráji vybaví zejména nízké či žádné daňové zatížení. V této podkapitole si ukážeme, zdali platí, že daňový ráj rovná se vždy nižší daňové zatížení než v ČR. K názornému vysvětlení použijeme opět výše uvedenou případovou studii.

²¹ Více informací uvádí např. Vybíhal, V. (2010). *Stálá provozovna* nebo Sojka, V. (2005). *Stálé provozovny zahraničních poskytovatelů služeb v České republice*.

Daňová povinnost v ČR

Na základě původních údajů můžeme tvrdit, že společnost XXX, s. r. o. je rezidentem České republiky a musí zde tedy zdanit své celosvětové příjmy. Společnost XXX, s. r. o. však pro zatím nedosahuje žádných příjmů v zahraničí, tudíž není nutné zabývat se smlouvami o zamezení dvojího zdanění a s tím souvisejícím propočtem metody vynětí a ani započtení příjmů ze zahraničí (avšak i tato situace bude znázorněna v následujících částech této práce).

Jak již bylo řečeno společnost je rezidentem České republiky a je povinna odvádět zde daň z příjmu PO. Výpočet této daně v českých podmínkách zobrazuje následující tabulka 11.

Tabulka 11: Výpočet daňové povinnosti ČR

Položka	Částka
Daňové příjmy	20 000 000 Kč
Daňové výdaje	8 500 000 Kč
VH před zdaněním	11 500 000 Kč
ZD po úpravách	11 500 000 Kč
Daň 19 %	2 185 000 Kč
Slevy na dani	-
Vlastní daňová povinnost	2 185 000 Kč
VH po zdanění	9 315 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 11 tedy zobrazuje, že vlastní daňová povinnost modelové společnosti XXX, s. r. o. v České republice činí 2 185 000 Kč.

Poplatník daně dále musí v průběhu roku odvádět zálohy na daň z příjmu PO na příštích období. Tyto zálohy vychází z poslední známé daňové povinnosti. Naše modelová firma bude pravděpodobně muset odvádět zálohy čtvrtletně a to vždy ve výši 25 % z této částky. Další pro nás podstatnou informací je, že firma podává daňové přiznání ve standardním termínu 1. 4. (nevyužívá služeb daňového poradce a ani nepodléhá auditu), neboť následně se od této informace odvíjí termín placení jednotlivých záloh (15.6., 15.9., 15.12., 15.3.)

Nyní se podnikatel rozhoduje o založení společnosti v daňovém ráji. Hlavním cílem je opět snižování nákladů. Rozhoduje se mezi Nizozemím, Maltou, Kyprem, státem Belize a Seychelami (viz zadání případové studie). Je třeba upozornit, že v rámci změny

sídla společnosti dojde i k přesídlení vedení společnosti. V těchto případech se tedy změní stát rezidence. Avšak majitel musí dále ještě mimo jiné zvážit, zda mu na území ČR vznikne stálá provozovna (např. bude zřízena kancelář atd.) či nikoliv (poradenství bude prováděno dálkově). Obě tyto varianty budou v následující části této práce zpracovány a vysvětleny.

V případě vzniku stálé provozovny budeme předpokládat, že veškeré příjmy společnosti poplynou z této provozovny. Při vzniku stálé provozovny hrají zpravidla klíčovou roli smlouvy o zamezení dvojího zdanění. Pokud s daným státem není tato smlouva uzavřena, je to pro poplatníka z daňového pohledu zpravidla nevýhodné, neboť pravděpodobně bude zdaněn dvakrát, což se taktéž pokusíme potvrdit či vyvrátit v následující části této práce.

Nizozemsko bez vzniku stálé provozovny v ČR

Vlastník podniku se rozhodl pro založení firmy v Nizozemí. Firma se stává rezidentem Nizozemska a je tedy povinna zde zdanit veškeré své příjmy. Základní údaje o dani z příjmu PO v Nizozemí jsou uvedeny v teoretické části této práce - viz kapitola 2.3.1 Nizozemsko. Výpočet daně z příjmu PO v Nizozemsku na základě dat našeho modelového příkladu je uveden níže v Tabulce 12: Daň z příjmu PO Nizozemsko bez vzniku stálé provozovny.

Tabulka 12: Daň z příjmu PO Nizozemsko bez vzniku stálé provozovny

Položka	Částka
VH	11 500 000
ZD pro sazbu 20 % 200 000 EUR ²²	5 405 000
20 % daň	1 081 000
ZD pro sazbu 25 %	6 095 000
25 % daň	1 523 750
Daň z příjmu celkem	2 604 750
VH po zdanění	8 895 250

Zdroj: vlastní výpočty

Jak je patrné z tabulky 12, při výpočtu daně z příjmu PO v Nizozemsku je nutné VH rozdělit na dvě části. První část do výše 200 000 EUR je daněna nižší sazbou (20 %) a základ daně přesahující hodnotu 200 000 EUR je daněn sazbou vyšší (25 %). Takto vypočtená celková výsledná daňová povinnost činí 2 604 750 Kč.

²² přepočteno kurzem ČNB k 31.12.2015 tzn. 27,025 Kč/Eur

Pokud poplatníkovi nevznikne na území ČR stálá provozovna, bude zdaněn pouze v Nizozemsku a vypočtená daňová povinnost v Nizozemsku se rovná celosvětové daňové povinnosti.

Daňové přiznání se podává jednou ročně do 5 měsíců po skončení zdaňovacího období. Na začátku hospodářského roku (většinou se rovná roku kalendářnímu), tzn. v lednu, vydává nizozemský úřad předběžné posouzení výše daně. Toto předběžné posouzení je založeno na průměru dvou předcházejících let nebo na základě odhadu poplatníka. Z takto odhadnuté částky jsou následně placeny zálohy na daň a musí být zaplacený do 6 týdnů po vydání posouzení nebo v 11 splátkách (únor až prosinec). Pokud je předběžné posouzení vyšší než konečná daň, je přeplatek vrácen i s úroky. (EY, 2015; Deloitte, 2015; PWC, 2015)

Nizozemsko se vznikem stálé provozovny v ČR

Nyní se podnikatel rozhodl založit společnost v Nizozemí, ale zároveň mu vznikne stálá provozovna na území ČR. Při zdanění stálé provozovny na území jiného státu než je stát rezidenční, je nutné vycházet především z uzavřené smlouvy o zamezení dvojího zdanění – v našem případě se tedy jedná o uzavřenou smlouvu o zamezení dvojího zdanění mezi ČR a Nizozemskem. Výpočet daňové povinnosti v tomto případě zobrazuje následující tabulka 13.

Tabulka 13: Daň z příjmu PO Nizozemsko - vznik stálé provozovny v ČR

Položka	Částka
VH stálé provozovny před zdaněním	11 500 000 Kč
Daň ČR 19 %	2 185 000 Kč
Daň ze stejného základu v Nizozemsku	2 604 750 Kč
Daň v Nizozemsku po zápočtu	419 750 Kč
Celosvětová daň. povinnost	2 604 750 Kč
VH po zdanění	8 895 250 Kč

Zdroj: vlastní výpočty

Dle smlouvy o zamezení dvojího zdanění byla použita metoda prostého zápočtu. V tomto případě, kdy jsou veškeré příjmy podniku získány prostřednictvím stálé provozovny v ČR, je výsledek metody prostého zápočtu shodný s případným výsledkem metody plného zápočtu. Rozdíl by byl patrný, pokud by podnik dosahoval část příjmu pomocí stálé provozovny a část příjmu např. v rezidentní zemi.

Z výše uvedené tabulky 13 vidíme, že celosvětová daňová povinnost společnosti XXX bude stejná, jako kdyby stála provozovna na území ČR nevznikla. Rozdíl spočívá zejména v tom, že poplatník nyní nebude odvádět celou daň ve státě rezidence, nýbrž část odvede v místě sídla stálé provozovny a část v místě své rezidence.

V tomto případě je však na poplatníka kladena větší administrativní náročnost, neboť je povinen vést účetnictví, podávat daňová přiznání a platit zálohy na daň z příjmu v obou státech – více informací nalezneme v podkapitole 4.1.3 Účetní aspekty.

Kypr bez vzniku stálé provozovny v ČR

Podnikatel nyní zvažuje založení společnosti na Kypru. Výpočet daně z příjmu PO na Kypru zobrazuje následující tabulka 14.

Tabulka 14: Daň z příjmu PO Kypr

Položka	Částka
VH před zdaněním	11 500 000 Kč
Daň 12,5 %	1 437 500 Kč
VH po zdanění	10 062 500 Kč

Zdroj: vlastní výpočty

Výpočet daňové povinnosti je velmi podobný výpočtu daňové povinnosti v ČR, odlišuje se pouze výší daňové sazby, která je nižší než v ČR. Celková daňová povinnost na Kypru činí 1 437 500 Kč.

Zdaňovacím obdobím u daně z příjmu PO na Kypru je kalendářní rok. Daň se platí do 1.8. následujícího roku. Avšak do 31.7. zdaňovaného období musí být učiněn odhad daně a tento odhad musí být zaplacen ve dvou stejných splátkách 31.7. a 31.12. (Deloitte, 2015; EY, 2015)

Kypr se vznikem stálé provozovny v ČR

Nyní předchozí situaci (tzn. sídlo a vedení společnosti umístěno na Kypru) rozšíříme o vznik stálé provozovny na území ČR. Jak již bylo řečeno, tato provozovna bude generovat veškeré příjmy této firmy. Postup výpočtu zdanění daní z příjmu PO zobrazuje následující tabulka 15.

Tabulka 15: Daň z příjmu PO Kypr – vznik stálé provozovny v ČR

Položka	Částka
VH stálé provozovny před zdaněním	11 500 000 Kč

Daň ČR 19 %	2 185 000 Kč
Daň ze stejného základu Kypr 12,5 %	1 437 500 Kč
Daň na Kypru po zápočtu	0 Kč
Celosvětová daň. povinnost	2 185 000 Kč
VH po zdanění	9 315 000 Kč

Zdroj: vlastní výpočty

Česká republika uzavřela v r. 2009 s Kyprem novou smlouvu o zamezení dvojího zdanění. Předcházející smlouva obsahovala dvě metody vyloučení dvojího zdanění:

- prostý zápočet,
- vynětí s výhradou progresse.

Nová smlouva z roku 2009 upřednostňuje zejména metodu prostého zápočtu. Postup metody prostého zápočtu byl nastíněn v tabulce 15. Metoda vynětí s výhradou progresse se nyní vztahuje pouze k určitým příjmům – např. příjmy z veřejné funkce atd. Můžeme tedy odvozovat, že metoda vynětí s výhradou progresse již není tak často používaná.

Z výše uvedené tabulky 15 je zřejmé, že celosvětová daňová povinnost je v tomto případě stejná jako daňová povinnost firmy sídlící na území ČR. Lze tedy říci, že z daňového pohledu se přesun sídla na Kypr a zároveň vznik stálé provozovny na území ČR nijak neprojevil. Je třeba zdůraznit, že i když je daňová povinnost z celosvětového příjmu na Kypru daněna všeobecně nižší daňovou sazbou než příjem na území ČR, poplatník daný rozdíl (v našem případě 747 500 Kč) zpět již nedostane, může si ho pouze za splnění určitých podmínek příští rok odečíst ze základu daně.

Malta bez vzniku stálé provozovny v ČR

Předpokládejme, že se firma stává daňovým rezidentem Malty. Společnost je tedy opět povinná zde zdanit své celosvětové příjmy. Sazby a další poznámky k výpočtu daně z příjmu PO podle zákonných předpisů Malty jsou nastíněny v teoretické části této práce (viz. kapitola 2.3.3. Malta). Avšak v případě Malty je třeba zohlednit, že z pohledu daní by pro firmu bylo výhodnější z dosaženého zisku vyplácet dividendy, aby bylo možné využít systém refundací. Tímto se tedy náš modelový podnik řídí a zisk vyplácí ve formě dividend.

V následující tabulce 16 je zobrazen výpočet daňové povinnosti pro našeho poplatníka dle maltských předpisů a nařízení.

Tabulka 16: Daň z příjmu PO Malta

Položka	Částka
VH před zdaněním	11 500 000 Kč
Daň 35 %	4 025 000 Kč
VH po zdanění	7 475 000 Kč
Refundace akcionářům (6/7)	3 450 000 Kč
Daň. povinnost po refundaci	575 000 Kč
K dispozici po refundaci (VH po zdanění)	10 925 000 Kč

Zdroj: vlastní výpočty

Z tabulky je patrné, že pomocí systému refundací lze znatelně snížit daňové zatížení daného poplatníka. Avšak refundace neprobíhají automaticky, ale je nutné, aby si o ni akcionáři zažádali.

Zdaňovací období na Maltě je kalendářní rok (pro jiné období je třeba získat povolení příslušného úřadu). Zálohy na daň z příjmu se platí na základě osobního sebehodnocení (vychází z min. roku), které však příslušný úřad může regulovat. Zálohy jsou placeny v předem stanovených termínech – viz následující tabulka 17.

Tabulka 17: Zálohy na daň z příjmu PO Malta

Datum splatnosti	Výše
30.4.	20 %
31.8.	30 %
21.12.	50 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat EY (2015)

Malta se vznikem stálé provozovny na území ČR

Nyní si nastíníme situaci, jak by vypadalo zdanění příjmu PO v případě, že sídlo a vedení společnosti je na Maltě a zároveň došlo ke vzniku stálé provozovny na území České republiky. Stále platí zjednodušující předpoklad, že veškeré příjmy společnosti plynou ze stálé provozovny.

Tabulka 18: Daň z příjmu PO Malta - vznik stálé provozovny v ČR

Položka	Částka
VH stálé provozovny před zdaněním	11 500 000 Kč
Daň ČR 19 %	2 185 000 Kč
Daň ze stejného základu Malta	4 025 000 Kč
Daň na Maltě po zápočtu	1 840 000 Kč
Refundace	1 577 143 Kč
Daň na Maltě po refundaci	262 857 Kč
Celosvětová daň. povinnost	2 447 857 Kč

VH po zdanění	9 052 143 Kč
----------------------	---------------------

Zdroj: vlastní výpočty

Z výše uvedené tabulky 18 je tedy patrné, že celková daňová povinnost je tvořena daňovou povinností v České republice a daňovou povinností na Maltě, která je však snížena o zaplacenou daň v ČR a následně je využit systém refundací. Pro zabránění dvojího zdanění příjmu je využita metoda prostého zápočtu (tato metoda je uvedena ve smlouvě o zamezení dvojího zdanění s Maltou). Po těchto úpravách vychází celková daňová povinnost ve výši 2 447 857 Kč.

Belize bez vzniku stálé provozovny v ČR

Nyní se vlastník firmy rozhoduje o založení společnosti ve státě Belize. Zde by využíval formu podnikání IBC, která je daňově zvýhodněna. V tomto státě se při formě podnikání IBC neplatí procentuální sazba daně z příjmu ale jednorázový poplatek, což zobrazuje následující tabulka. Avšak jelikož se jedná o společnost, která je rezidentem třetí země a získává příjmy na území ČR, je zde povinnost provést srážku daně dle § 36 odst. 1 písm. a) ZDP a podle § 38d ZDP ve výši 15 % z příjmů. Tuto daň má povinnost srazit a odvézt tuzemský odběratel (v našem příkladu pro názorné zobrazení o tuto částku snížíme příjmy).

Tabulka 19: Daň z příjmu PO - Belize

Položka	Částka
Příjmy	20 000 000
Srážková daň 15 %*	3 000 000
Přijaté příjmy	17 000 000
Výdaje	8 500 000
Výsledek hospodaření	8 500 000 Kč
Sazba daně z příjmu PO	0 %
Roční poplatek	100 USD** = 2 283,4 Kč
Roční poplatek registračnímu agentovi***	500 USD = 11 417 Kč
VH po zdanění (a odečtení ročních poplatků)	8 486 299,6

Zdroj: vlastní výpočty

*od roku 2013 zvýšena sazba z 15 % na 35 % avšak Belize (i Seychely) se řadí k signatářům Úmluvy Rady Evropy o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech a toto zvýšení se na ně nevztahuje.²³

** přepočteno kurzem k 31. 12. 2015 (22,8340 Kč/USD)

*** dle International Business Publications, USA (2013). *Belize Company Laws and Regulations Handbook*.²⁴

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že podnik při podnikání ve státě Belize musí zaplatit relativně nízké roční poplatky v přepočtené výši 13 700,4 Kč, ale zároveň přijde i o značnou část příjmů ve formě srážkové daně (touto daní se státy snaží limitovat výhodnost daňových rájů a zabránit daňovým únikům). Výše 15 % srážkové daně je zákonem stanovena v případě, kdy jsou poskytovány služby na území ČR a nedojde ke vzniku stálé provozovny. K ročnímu poplatku odváděnému ve státě Belize je nutné ještě dodat, že základní kapitál dané firmy nepřesáhl 50 000 USD, tudíž je roční poplatek pouze ve výši 100 USD. Navíc můžeme říci, že tato částka se rovná celosvětové daňové povinnosti, neboť poplatník nevlastní stálou provozovnu a ani další společnost na území jiného státu.

Belize se vznikem stálé provozovny v ČR

Tento případ je zaměřen na vznik stálé provozovny na území ČR, avšak sídlo společnosti je přesunuto do Belize. Podrobnější postup výpočtu uvádí následující tabulka 20.

Tabulka 20: Daň z příjmu PO Belize – stálá provozovna v ČR

Položka	Částka
VH stálé provozovny před zdaněním	11 500 000 Kč
Daň v ČR 19 %	2 185 000 Kč
Roční poplatek Belize	2 283,4 Kč
Roční poplatek reg. agentovi	11 417 Kč
Celková daňová povinnost	2 198 700,4
VH po zdanění	9 301 299,6

Zdroj: vlastní výpočty

Jelikož Česká republika nemá s tímto státem uzavřenou smlouvu o zamezení dvojího zdanění, bude příjem poplatníka pravděpodobně zdaněn dvakrát – v ČR odvede daň ve

²³ seznam signatářů viz OECD (2016). *Jurisdictions participating in the convention on mutual administrative assistance in tax matters status*.

²⁴ přesná data k roku 2015 se nepodařilo dohledat.

výši 2 185 000 Kč a zároveň zaplatí roční poplatek vyplývající z umístění firmy na území Belize a za služby registračního agenta a to ve výši 13 700,40 Kč. Celosvětová daňová povinnost (zahrnující roční poplatek) bude tedy 2 198 700,40 Kč.

Seychely

Situace, kdy vlastník firmy rozhodne o přesunu sídla společnosti na Seychely, je z daňového pohledu velmi podobná situaci, kdy je sídlo společnosti ve státě Belize. Na Seychelách se platí stejný roční poplatek jako na území státu Belize a i v rámci podnikání ze Seychel je nutné počítat se sražením srážkové daně (i když ji odvádí tuzemský odběratel). Pouze poplatek registračnímu agentovi je ve výši 410 USD (tzn. o 90 USD nižší než ve státě Belize). Lze tedy říci, že po přepočtu je poplatek registračnímu agentovi ve výši 9 361,94 Kč. Výsledek hospodaření na Seychelách bude tedy 8 488 354,66 Kč.

Podobná daňová situace by nastala i při vzniku stálé provozovny na území ČR. Opět by se změnila pouze výše poplatku registračnímu agentovi, tzn. výsledek hospodaření po zdanění by byl ve výši 9 303 354,66 Kč.

4.1.3 Účetní aspekty

Při rozhodování o přesunu společnosti do daňového ráje hraje roli i účetní problematika, neboť s ní jsou spojeny mimo jiné další náklady pro společnost (a primárním cílem našeho modelového podniku je snižování nákladů). Požadavky na účetní systém se v jednotlivých zemích odlišují, avšak zejména v rámci Evropské Unie nejsou tyto odchylky příliš velké. Větší odlišnosti (od zákonných norem ČR) jsou patrné opět spíše u zemí mimo Evropskou Unii. V následujících částech této kapitoly bude věnována pozornost zákonným účetním požadavkům na založenou firmu v jednotlivých státech. Státy byly vybrány v zadání případové studie – opět se tedy jedná o Nizozemsko, Kypr, Maltu, stát Belize a Seychely. Avšak zpracování detailního popisu účetních systémů jednotlivých států není cílem této práce, proto jsou vybrány pouze určité oblasti, na základě kterých bude provedeno závěrečné porovnání vybraných států. Tato kapitola tedy v žádném případě detailně nepopisuje fungování jednotlivých účetních systémů.

Jak již bylo uvedeno, problematikou jednotlivých účetních systémů se zabývají mimo jiné studie firem KPMG, EY, PWC a Deloitte a především z těchto studií budeme vycházet.²⁵

Účetní poznatky – Česká republika

Na začátku této podkapitoly je třeba připomenout, že jedním ze základních předpokladů této práce je fakt, že čtenář má povědomí o českém účetním systému, proto zde tomuto tématu nebude věnováno tolik pozornosti. Základní fakta o účetních požadavcích v rámci ČR jsou uvedena v tabulce 21 a pod tabulkou jsou vybrané údaje vysvětleny.

Tabulka 21: Účetní fakta - Česká republika

Položka	Požadavek
Účetní předpisy	ZoÚ, vyhlášky, České účetní standardy
Povinnost auditu	Povinný při splnění určitých kritérií – viz tabulka 22
Jazyk účetních výkazů	český
Obsah výroční zprávy*	<ul style="list-style-type: none"> • informace o účetní jednotce (významné skutečnosti, které nastaly po rozvahovém dni, vývoj účetní jednotky, aktivity v oblasti výzkumu a vývoje, ochraně život. prostředí atd.) • rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha, cash flow a přehled o změnách vlastního kapitálu (výkazy cash flow a přehled o změnách vlastního kapitálu jsou povinné od roku 2017 pro střední a velké podniky), • zpráva o vztazích mezi ovládajícími a ovládanými osobami • zpráva auditora
Doba zveřejnění výroční zprávy (popř. účetní závěrky)	Do 30 dnů po ověření účetní závěrky a výroční zprávy auditorem a po schválení příslušným firemním orgánem. Nejpozději však (i bez splnění uvedených požadavků) do konce bezprostředně následujícího účetního období (podléhají-li auditu). Ostatní účetní jednotky jsou povinny údaje zveřejnit bez zbytečného odkladu.

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Admio, s.r.o. (2015), KPMG (2014), Kučerová (2015)

*na malé a mikro podniky jsou kladeny nižší požadavky (možnost sestavovat výkazy ve zkráceném rozsahu, nemusí sestavovat cash flow ani přehled o změnách vlastního kapitálu, není nutné uvádět ve výroční zprávě nefinanční informace²⁶).

²⁵ Více informací lze tedy nalézt např. na internetových stránkách společnosti Deloitte, EY, PWC, KPMG.

Účetnictví v ČR se řídí českými účetními předpisy. Základním rámcem je zákon o účetnictví. Další informace jsou publikovány ve formě vyhlášek či prostřednictvím Českých účetních standardů. Studie KPMG (2014) uvádí, že české účetní předpisy jsou méně náročné (vyžadují méně informací) ve srovnání s IFRS, avšak i přesto tato studie považuje české předpisy za relativně blízké IFRS.²⁷

Dalším kritériem, ke kterému se váží nemalé náklady, je audit. Auditu povinně podléhají velké účetní jednotky (s výjimkou těch, které nejsou subjekty veřejného zájmu) a střední účetní jednotky. Malé účetní jednotky se řídí podle zákonem vymezených kritérií. Tyto kritéria po povinný audit v ČR uvádí následující tabulka 22.

Tabulka 22: Povinný audit v ČR

Kritéria	Hodnota
Netto hodnota aktiv	>40 mil. Kč
Úhrn čistého obratu	>80 mil. Kč
Prům. přepočtený počet zaměstnanců	>50 zaměstnanců

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů §20 ZÚC

Počet požadovaných splněných kritérií se liší dle právní formy dané společnosti. Akciové společnosti a svěřenské fondy musí ve dvou po sobě jdoucích obdobích splnit alespoň jedno z výše uvedených kritérií. Ostatní malé účetní jednotky podléhají auditu, pokud splnily alespoň dvě z výše uvedených kritérií ve dvou po sobě jdoucích obdobích. (§20 ZÚC)

Náš modelový podnik by tedy vedl účetnictví podle českých účetních předpisů a v českém jazyce. Jelikož se však jedná o zakladatele pocházejícího z ČR nelze tyto fakta z našeho pohledu považovat za nevýhodu. Dle uvedených základních údajů o podniku je zřejmé, že náš podnik nebude podléhat auditu, neboť splňuje pouze jedno kritérium (kritérium obratu) a to pro s.r.o. nestačí k tomu, aby firma musela povinně podléhat účetnímu auditu. Náš podnik by mohl sestavit i účetní závěrku ve zkráceném rozsahu, ale to záleží již na uvážení vedení. Podnik však každopádně musí zveřejnit stanovené výkazy a to bez zbytečného odkladu. Avšak ani v příštím roce nebude jeho povinností sestavovat výkaz cash flow a přehled o změnách vlastního kapitálu.

²⁶ Více informací lze nalézt např. v článku Kučerová, D. (2015). Nové povinnosti účetních jednotek od roku 2016.

²⁷ Více informací o rozdílech mezi IFRS a českými účetními pravidly lze nalézt např. ve studii PWC (2009). IFRS and Czech GAAP, Similarities and Differences.

Účetní poznatky – Nizozemí

EY (2015) uvádí, že základním požadavkem kladeným na vzniklé společnosti v Nizozemí je povinnost vést účetnictví takovým způsobem, aby bylo možné kdykoliv spolehlivě určit finanční pozici dané firmy. Další základní fakta vztahující se k účetnictví v Nizozemí zobrazuje následující tabulka 23.

Tabulka 23: Účetní fakta - Nizozemí

Položka	Požadavek
Účetní předpisy	IFRS, Dutch GAAP
Povinnost auditu	Ano, při splnění určitých kritérií (viz tabulka 24)
Obecná doba uchování účetních údajů	7 let*
Povolené jazyky účetních výkazů	nizozemština, angličtina, francouzština, němčina
Obsah výroční zprávy	<ul style="list-style-type: none">• Zpráva statut. orgánu o finanční situaci podniku, o budoucích plánech společnosti atd.• rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích, příloha• další informace (včetně např. Zprávy auditora)
Doba vypracování a zveřejnění účetní závěrky	5 měsíců po skončení roku (za splnění určitých podmínek může být prodloužena až na 11 měsíců)

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů od EY (2015)

* Doba uchovávání účetních záznamů se liší v závislosti na druhu záznamu, avšak obecně stanovená doba (není-li tedy uvedeno jinak) je 7 let.

Jak je patrné z tabulky 23, účetní závěrka musí být sestavena podle IFRS, popř. Dutch GAAP. Nizozemsko zejména v minulosti měnilo účetní zákony tak, aby byly v souladu zejména s IFRS, ale i nadále zde zůstávají určité rozdíly.²⁸ Z tabulky je dále patrné, že není nutné sestavovat výroční zprávu pouze v nizozemštině, nýbrž je možné zvolit i další jazyky.

Konkrétní požadavky na sestavení a obsah výroční zprávy a případné ověření nezávislým auditorem se odvíjí zejména od velikosti dané firmy. Kritéria na rozdělení podniků dle velikosti zobrazuje následující tabulka 24.

Tabulka 24: Kritéria dělení podniků - Nizozemí

	Malá společnost	Středně velká	Velká
Čistý obrat (milion Eur)	<8,8	>8,8 a <35	>35

²⁸ Tyto rozdíly zpracovává např. Deloitte (2014). IFRSs and NL GAAP Highlighting the key differences. Dostupné z: <http://www.iasplus.com/en/publications/netherlands/ifrs-vs-nl-gaap>

Hodnota aktiv (milion Eur)	<4,4	>4,4 a <17,5	>17,5
Počet zaměstnanců	<50	>50 a <250	> 250

Zdroj: přeloženo z PWC (2015)

Společnost musí splnit alespoň 2 z uvedených podmínek po dva roky po sobě, aby byla zařazena do dané kategorie (u nově založené společnosti rozhoduje první rok). Malé společnosti nemají povinnost ověřit závěrku auditorem a zároveň mohou vykazovat výkazy ve zjednodušeném rozsahu. Malá společnost dokonce může sestavit (na základě svého uvážení) účetní závěrku vycházející z daňových zásad, což znamená, že vlastní kapitál a zisk přejímá z daňového přiznání právnických osob. Tento krok byl schválen primárně za účelem snížení administrativní náročnosti pro malé podniky. Středně velké a velké společnosti podléhají povinně nezávislému auditu. (PWC, 2015)

Naše modelová firma (na základě výše uvedených zásad) tedy v Nizozemí musí vést účetnictví v souladu s IFRS či s místními zákony (tzv. Dutch GAAP). Pozitivní pro naši společnost je zejména možnost sestavování výkazů i v jiných jazycích než je nizozemština. I tato možnost by podniku mohla ušetřit náklady (snadněji lze sehnat překladatele do angličtiny než do nizozemštiny). Dále je dle výše uvedených kritérií naše společnost řazena mezi malé společnosti, které nepodléhají nezávislému auditu, a účetní závěrka může být tedy vykázána ve zjednodušeném rozsahu. Naše modelová společnost vznikající v Nizozemí by měla i možnost výběru zda bude vlastní kapitál a zisk vycházet z účetnictví, či budou tyto údaje převzaty z daňového přiznání. Řada požadavků je tedy variabilní a záleží na vlastníkovu společnosti, pro jaké možnosti se rozhodne.

Účetní poznatky – Kypr

Při založení společnosti na Kypru je třeba, aby podnikatel byl obeznámen se základními fakty o účetním systému této země. Základní údaje jsou vymezeny v tabulce 25.

Tabulka 25: Účetní fakta - Kypr

Položka	Požadavek
Účetní předpisy	IFRS
Povinnost auditu	Ano, každoročně
Povolené jazyky účetních výkazů	řecký, turecký
Obsah výroční zprávy	<ul style="list-style-type: none"> • prohlášení vedení společnosti • rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha • zpráva auditora • cash flow dle rozhodnutí auditora či vedení společnosti

Standardní doba vypracování a zveřejnění účetní závěrky	31.12. následujícího roku
---	---------------------------

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Akont (2015); SmartTax; Dew, P. & Reuvid, J. (2005)

Jak vyplývá z tabulky 25, společnosti zakládané na Kypru se musí řídit účetními standardy IFRS. Zákon jim dále ukládá povinnost zveřejňovat účetní závěrku, ale není nutné publikovat celé účetnictví. Všechny společnosti (i onshore společnosti) musí mít ověřenou účetní závěrku nezávislým kyperským auditorem, čímž se zvyšuje administrativní náročnost společností na Kypru. Pouze malé kyperské společnosti mají udělenou výjimku a účetní výkazy nemusí mít ověřené auditorem. Výkaz cash flow není ze zákona povinný, ale i přes to ho řada kyperských firem vypracovává a nechává ověřit auditorem. (Akont, 2015; Dew & Reuvid 2005)

Naše společnost by se tedy musela řídit standardy IFRS a nechávala by ověřit účetní závěrku nezávislým auditorem. Ověřené výkazy by musela zveřejnit do konce následujícího roku. Za značnou nevýhodu lze považovat povolené jazyky výroční zprávy, neboť není možné sestavit výkazy v anglickém jazyce ale pouze v řeckém či tureckém jazyce.

Účetní poznatky – Malta

Náš podnikatel dále zvažuje možnost založení společnosti na Maltě. Základní účetní informace spojené s touto alternativou zobrazuje následující tabulka 26.

Tabulka 26: Účetní fakta - Malta

Položka	Požadavek
Účetní předpisy	IFRS, GAPSE
Povinnost auditu	Ano
Povolené jazyky účetních výkazů	maltština, angličtina
Obsah výroční zprávy	<ul style="list-style-type: none"> • prohlášení vedení společnosti • rozvaha, výkaz zisku a ztráty, cash flow, přehled o změnách vlastního kapitálu (není povinný), příloha • zpráva auditora
Standardní doba vypracování a zveřejnění účetní závěrky	soukromá společnost -10 měsíců po skončení účetního období*

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat PWC (2013), Deloitte (2014)

*společnost, která je vlastněna (i když jen částečně) veřejností, má tuto dobu zkrácenou na 7 měsíců po skončení účetního období

V tabulce 26 vidíme, že účetnictví zakládaných společností na Maltě se musí řídit účetními standardy IAS/IFRS. Výjimkou jsou malé společnosti, které si mohou zvolit, zda postupovat dle IFRS či se řídit předpisy GAPSE (General Accounting Principles for Smaller Entities). Účetním obdobím je kalendářní rok, jiné období podléhá schválení státní správy. Další důležitou informací pro podnikatele je, že všechny firmy musí předkládat účetní závěrku a všechny společnosti následně podléhají nezávislému auditu. Pouze malé společnosti²⁹ mohou sestavovat účetní výkazy ve zjednodušeném rozsahu a nemají povinnost ověřovat výkazy auditorem. Ale i pro tyto malé společnosti platí požadavek nechat si ověřit určité účty auditorem a to zejména pro účely zdanění. Další výjimku tvoří malé firmy vzniklé jako onshore/offshore společnosti, neboť ty povinně podléhají auditu. (Akont, 2015; Deloitte, 2014)

Naše modelová společnost by se zařadila mezi malé podniky. Bylo by tedy v kompetencích majitele, zda bude vést účetnictví podle IFRS či podle GAPSE. Majitel si může zvolit i jazyk výroční zprávy, což lze považovat za výhodu (opět lze předpokládat, že by zvolil anglický jazyk). Obsah výroční zprávy se nijak zásadně neliší od požadavků v rámci ČR. Za nevýhodu lze však považovat povinnost podléhat auditu, neboť to pro firmu bude nejspíš znamenat vyšší administrativní náročnost a samozřejmě zvýšení nákladů.

Účetní poznatky – Seychely

Základní fakta vztahující se k vedení účetnictví při podnikání na Seychelách zobrazuje následující tabulka 27.

Tabulka 27: Účetní fakta - Seychely

Položka	Požadavek
Účetní předpisy	IFRS
Povinnost auditu	Ne
Obecná doba uchování účetních údajů	7 let
Povolené jazyky účetních výkazů, dokumentů	angličtina
Obsah výroční zprávy	Není povinná výroční zpráva
Standardní doba vypracování a zveřejnění účetní závěrky	X

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Akont (2015), Eurofast (2014)

²⁹ Více informací např. Deloitte (2014). *Taxation and Investment in Malta 2014*.

Tabulka 27 nám říká, že účetnictví offshore společností založených na Seychelách (tzn. i naší modelové společnosti) se řídí účetními standardy IFRS. Společnosti jsou povinné uchovávat veškeré účetní záznamy po dobu 7 let, ale nejsou povinné předkládat ověřenou účetní závěrku a ani nemusí zveřejňovat účetnictví. Offshore společnosti na Seychelách nemají povinnost ověřovat účetní závěrku nezávislým auditorem. Můžeme tedy usuzovat, že administrativní náklady nebudou ve srovnání s předchozími zeměmi pro naši společnost tak vysoké.

Účetní poznatky – Belize

Poslední zemí, kterou zvažujeme v naší případové studii, je Belize. Základní fakta o vedení účetnictví ve státě Belize zobrazuje následující tabulka 28.

Tabulka 28: Účetní fakta - Belize

Položka	Požadavek
Účetní předpisy	IFRS, US GAAP, kanadské GAAP
Povinnost auditu	Ne
Obecná doba uchování účetních údajů	5 let
Povolené jazyky účetních výkazů, dokumentů	angličtina
Obsah výroční zprávy	Není povinná výroční zpráva
Standardní doba vypracování a zveřejnění účetní závěrky	X

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Akont (2015), Eurofast (2014)

Z tabulky 28 je zřejmé, že naše modelová společnost i ostatní offshore společnosti založené ve státě Belize se musí řídit účetními standardy IFRS, popřípadě US GAAP či kanadskými GAAP. Offshore společnosti mají dále povinnost uchovávat účetní doklady po dobu 5 let (tento požadavek je platný od r. 2013), avšak i nadále IBC podniky v tomto státě nemusí předkládat účetní závěrku a ani zveřejňovat účetní výkazy. IBC podniky ani nepodléhají požadavku nezávislého auditu. Administrativní náročnost spojená s účetními aspekty je velmi podobná požadavkům na Seychelách a lze tedy říci, že ve srovnání s ostatními státy budou náklady spojené s touto oblastí řazeny mezi nižší.

Účetní aspekty při vzniku stálé provozovny na území ČR

Je nutné, aby podniky evidovaly příjmy a výdaje související se vzniklou stálou provozovnou na území ČR a to podle českých zákonů (zejména z daňového důvodu).

Avšak stálá provozovna je zároveň i součástí zahraniční účetní jednotky, proto je nutné, aby údaje o hospodaření stálé provozovny vstupovaly i do účetnictví, které je vedené v rezidentní zemi. Z toho je zřejmé, že se podstatně zvyšuje administrativní i finanční náročnost kladená na společnosti, které vlastní stálou provozovnu v ČR.

Děrgel (2011) uvádí, že v praxi společnosti většinou využívají následující dvě možnosti:

- vedou dvojí účetnictví – společnost vede v zemi rezidence účetnictví o všech účetních případech (včetně těch co se týkají zahraniční provozovny) a zároveň vede samostatně účetnictví pro stálou provozovnu a to zejména z důvodů tamního zdanění,
- překlápí účetnictví – účetnictví zahraniční stálé provozovny je vedeno odděleně, avšak pravidelně dochází k jeho překlopení do účetnictví firmy v rezidentní zemi (často měsíčně, přes účet 395 Vnitřní zúčtování, po přepočtu údajů pevným měsíčním kurzem). Hájek (2013) však tento postup nedoporučuje a uvádí, že tento postup vycházel ze sdělení ministerstva financí čj. 281/69 813/1993, které však již dle ministerstva financí ČR není platné.

Tyto postupy se vztahují na všechny stálé provozovny. Země rezidence tyto postupy nijak výrazně neovlivní, proto nepovažujeme za nutné tento postup rozepisovat v rámci jednotlivých zemí. Konkrétní náklady spojené s vedením účetnictví a administrativy stálé provozovny nelze jednoduše vyčíslit. Všeobecně tedy můžeme říci, že tyto náklady nebudou přímo ovlivněny zemí rezidence, avšak zároveň můžeme tvrdit, že tyto náklady budou vyšší než v případě, kdy stálá provozovna nevznikne.

4.2 Vyhodnocení vybraných daňových rájů

Závěrečná kapitola této diplomové práce je věnována zhodnocení a porovnání vybraných daňových rájů podle právních, daňových a účetních aspektů (kritérií). Jednotlivé aspekty byly v rámci konkrétních daňových rájů rozepsány v předcházejících kapitolách praktické části. Aby bylo možné jednotlivé státy co nejlépe porovnat, byla vybrána shodná kritéria, která byla tedy zpracována v rámci zákonných možností jednotlivých států. V této části se již zaměříme na výsledky jednotlivých států (ČR, Nizozemí, Kypr, Malta, Belize a Seychely). Z důvodu větší přehlednosti bude ze začátku zachováno rozdělení kritérií na právní, účetní a daňová a státy budou v rámci nich vzájemně porovná-

ny. Zejména z důvodu zjednodušení a individuálního přístupu (každý podnikatel bude zřejmě upřednostňovat jiné aspekty) budou v našem případě mít všechna kritéria stejnou váhu na rozhodování podnikatele. Pro lepší znázornění problematiky jsou opět všechny peněžní údaje přepočítány na CZK kurzem k 31.12.2015 a zaokrouhleny matematicky na celé koruny. V závěru této kapitoly bude uvedeno závěrečné pořadí států, které zohlední veškeré uvedené aspekty.

4.2.1 Právní aspekty

Jak je již zřejmé z kapitoly 4.1.1, nyní se budeme zabývat zhodnocením a porovnáním jednotlivých států podle právních požadavků a s tím souvisejících nákladů při vzniku společnosti v České republice a v jednotlivých daňových rájích. Vybrána byla následující kritéria:

- výše minimálního základního kapitálu,
- cena sepsání zakladatelské smlouvy a ověření notářem,
- ostatní náklady související se vznikem společnosti (ověření podpisu, výpis z katastru, ohlášení podnikání),
- celkové náklady,
- doba do založení společnosti.

Jak je zřejmé, všechna tato kritéria lze považovat za kritéria minimalizační, neboť u všech upřednostňujeme co nejnižší hodnotu. Kritéria vybraná pro porovnání jednotlivých států zobrazuje Tabulka 29: Právní aspekty – porovnání.

Tabulka 29: Právní aspekty – porovnání ⁽¹⁾

	ČR ⁽²⁾	Nizozemí ⁽³⁾	Kypr ⁽⁴⁾	Malta ⁽⁵⁾	Belize ⁽⁶⁾	Seychely ⁽⁷⁾
Min. základní kapitál ⁽⁸⁾	1 Kč	0 Kč	0 Kč	31 484 Kč	0 Kč	25 Kč
Cena zaklad. smlouvy a ověření notářem ⁽⁹⁾	2 700 Kč	47 294 Kč	27 025 Kč	20 269 Kč	0 Kč	0 Kč
Ostatní náklady ⁽¹⁰⁾	7 600 Kč	1 351 Kč	12 296 Kč	27 330 Kč	18 618 Kč	19 859 Kč
Celkové náklady (bez ZK) ⁽¹¹⁾	10 300 Kč	48 645 Kč	39 321 Kč	47 599 Kč	18 618 Kč	19 859 Kč
Doba do za-	15 dnů	5 dní	8 dní	26 dní	43 dní*	32 dní*

ložení spol. (12)						
----------------------	--	--	--	--	--	--

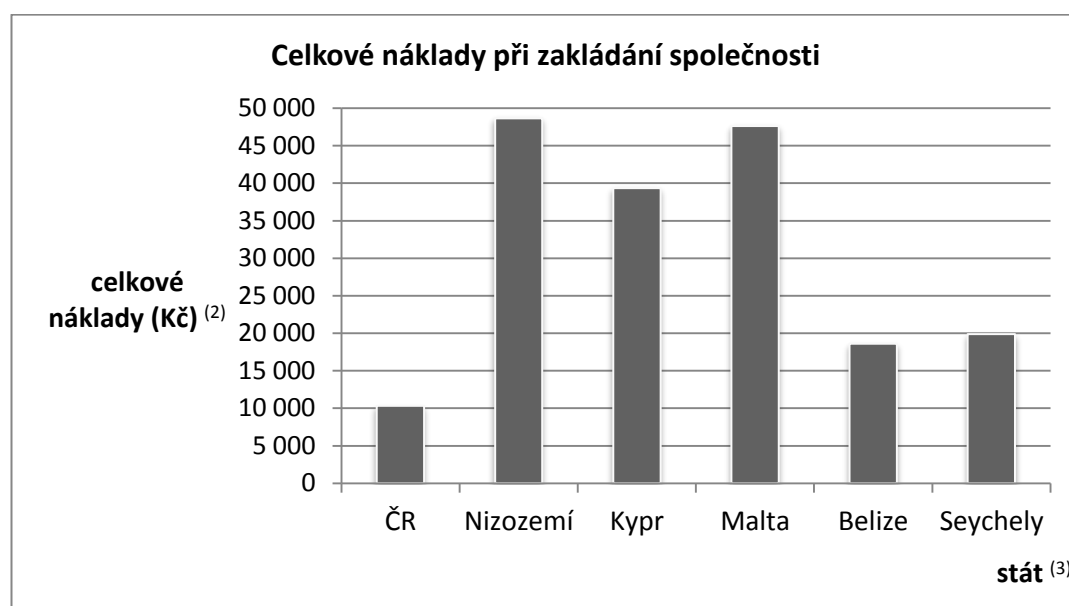
Zdroj: vlastní zpracování

* zahrnuje však čas související s doručení příslušných dokumentů, což může trvat přes 3 týdny

⁽¹⁾ *Legal aspects - comparison*; ⁽²⁾ *Czech Republic*; ⁽³⁾ *Netherlands*; ⁽⁴⁾ *Cyprus*; ⁽⁵⁾ *Malta*; ⁽⁶⁾ *Belize*; ⁽⁷⁾ *Seychelles*; ⁽⁸⁾ *Minimum capital*; ⁽⁹⁾ *The price of the memorandum and certification by a notary*; ⁽¹⁰⁾ *Other costs*; ⁽¹¹⁾ *Total costs (without minimum capital)*; ⁽¹²⁾ *Period in which the company is established*.

Výše uvedená tabulka nám ukazuje, jak se jednotlivé státy dle vybraných kritérií odlišují. Prvním výrazným rozdílem je, že jako jediný stát Malta požaduje minimální výši základního kapitálu (ostatní státy buď nepožadují žádný kapitál či je ve velmi malé výši). Z toho by mohla plynout nevýhoda pro Maltu, avšak řada společností vkládá základní kapitál dobrovolně – už jen z důvodu zvyšování důvěryhodnosti u svých obchodních partnerů. Dále je z tabulky patrné, že značným nákladem pro společnosti je sepsání zakladatelské smlouvy a ověření údajů notářem. Tomuto nákladu se podnikatel vyhne pouze ve státě Belize a na Seychelách. Jak již bylo řečeno, prvotním cílem našeho modelového podnikatele byla minimalizace nákladů, proto si hledisko vynaložených celkových nákladů zobrazíme ještě názorně pomocí následujícího obrázku 4.

Obrázek 4: Celkové náklady při zakládání společnosti ⁽¹⁾

Zdroj: vlastní zpracování

⁽¹⁾ *Total costs connected with establishing of company*; ⁽²⁾ *Total costs (CZK)*; ⁽³⁾ *State*.

Z uvedeného obrázku je zřejmé, že nejnižší náklady vynaloží podnikatel při založení společnosti v České republice a následně v offshore destinacích (Seychely a Belize). U ostatních států jsou již náklady značně vyšší. Do těchto nákladů není zahrnuta minimální výše základního kapitálu.

Podíváme-li se na dobu založení společnosti, vidíme, že nejrychleji lze společnost založit v Nizozemí a následně na Kypru. U offshore destinací (Belize, Seychely) je však do doby započítán i čas související s doručením dokumentů do jiného státu. Rozhodne-li se podnikatel využít služeb agentur a založit firmu v offshore destinacích prostřednictvím nich, tak většina uvádí, že je schopná společnost založit do 5 dnů. Na základě uvedených údajů můžeme tvrdit, že neexistuje vztah mezi počtem dní do založení společnosti a velikostí nákladů na založení firmy.

Je tedy zřejmé, že vybrat nejvýhodnější stát pro založení společnosti není snadnou záležitostí, neboť neexistuje stát, který by vykazoval nejlepší výsledky ve všech kritériích. Pro přesnější porovnání nyní využijeme jednu ze základních metod vícekritériálního rozhodování za jistoty a to konkrétně metodu bodovou. Vždy nejlepšímu výsledku pro podnikatele bude přiřazeno nejvíce bodů (10b) a nejhoršímu výsledku bodů nejméně (1b) a to tedy ze stupnice <1;10> - viz následující tabulka 30.

Tabulka 30: právní aspekty, bodová metoda ⁽¹⁾

	ČR ⁽²⁾	Nizozemí ⁽³⁾	Kypr ⁽⁴⁾	Malta ⁽⁵⁾	Belize ⁽⁶⁾	Seychely ⁽⁷⁾
Min. ZK ⁽⁸⁾	9	10	10	4	10	7
Celkové náklady ⁽⁹⁾	10	1	5	2	9	8
Doba do vzniku společnosti ⁽¹⁰⁾	7	10	9	5	1	3
Suma ⁽¹¹⁾	26	21	24	11	20	18
Pořadí ⁽¹²⁾	1.	3.	2.	6.	4.	5.

Zdroj: vlastní zpracování

⁽¹⁾ Legal aspects, scoring method; ⁽²⁾ Czech Republic; ⁽³⁾ Netherlands; ⁽⁴⁾ Cyprus; ⁽⁵⁾ Malta; ⁽⁶⁾ Belize; ⁽⁷⁾ Seychelles; ⁽⁸⁾ Minimum capital; ⁽⁹⁾ Total costs; ⁽¹⁰⁾ Period in which the company is established; ⁽¹¹⁾ Sum of points; ⁽¹²⁾ The final order.

Tabulka 30 nám zobrazuje postup a výsledky bodovací metody při hodnocení právních aspektů. Podle bodovací metody je nejvýhodnějším státem pro vznik firmy Česká republika, ta je následovaná Kypru a třetí místo patří Nizozemí. Nelze však tvrdit, že

onshore destinace jsou vždy výhodnější než offshore, neboť jak je z tabulky patrné, tak výsledky jsou velmi těsné. Nejhorší výsledek vykazuje destinace Malta a to zejména z důvodu povinného minimálního základního kapitálu a vysokých nákladů souvisejících se založením společnosti.

V tomto hodnocení není zahrnut vznik stálé provozovny na území ČR, neboť výše nákladů spojených s jejím vznikem by nebyla ovlivněna zemí rezidence, nýbrž by byla pro všechny státy shodná. Lze tedy tvrdit, že vznik stálé provozovny by naše pořadí v tomto modelovém případě neovlivnil. Vznik stálé provozovny na území ČR by sice znamenal zvýšení nákladů, ale toto zvýšení by bylo pro všechny státy stejné.

4.2.2 Daňové aspekty

Tato kapitola je věnována problematice daňových rájů z pohledu daní. Samotný název daňových rájů napovídá, že kritérium zdanění je s těmito zeměmi úzce spjato. Jak již bylo zmíněno, většina lidí si ve spojitosti s daňovými ráji představí téměř nulové daňové zatížení. Pravdivost této domněnky se pokusíme ověřit v této kapitole, kde bude porovnáno zdanění ve vybraných daňových rájích a v ČR. Dílčí výpočty daňových povinností byly provedeny v kapitole 4.1.2. My nyní porovnáme vykázanou daňovou povinnost u daně z příjmu PO v rámci jednotlivých států.

Nejprve bude pozornost věnována daňové povinnosti v případě, kdy nedochází ke vzniku stálé provozovny na území ČR – viz tabulka 31.

Tabulka 31: Daňové aspekty bez vzniku stálé provozovny – porovnání ⁽¹⁾

	ČR ⁽²⁾	Nizozemí ⁽³⁾	Kypr ⁽⁴⁾	Malta ⁽⁵⁾	Belize ⁽⁶⁾	Seychely ⁽⁷⁾
Daň. povinnost (tis. Kč)* ⁽⁸⁾	2 185	2 604,75	1 437,5	575	3 013,7	3 011, 645
VH po zdanění (tis. Kč) ⁽⁹⁾	9 315	8 895,25	10 062,5	10 925	8 486, 3	8 488, 355
Pořadí ⁽¹⁰⁾	3.	4.	2.	1.	6.	5.

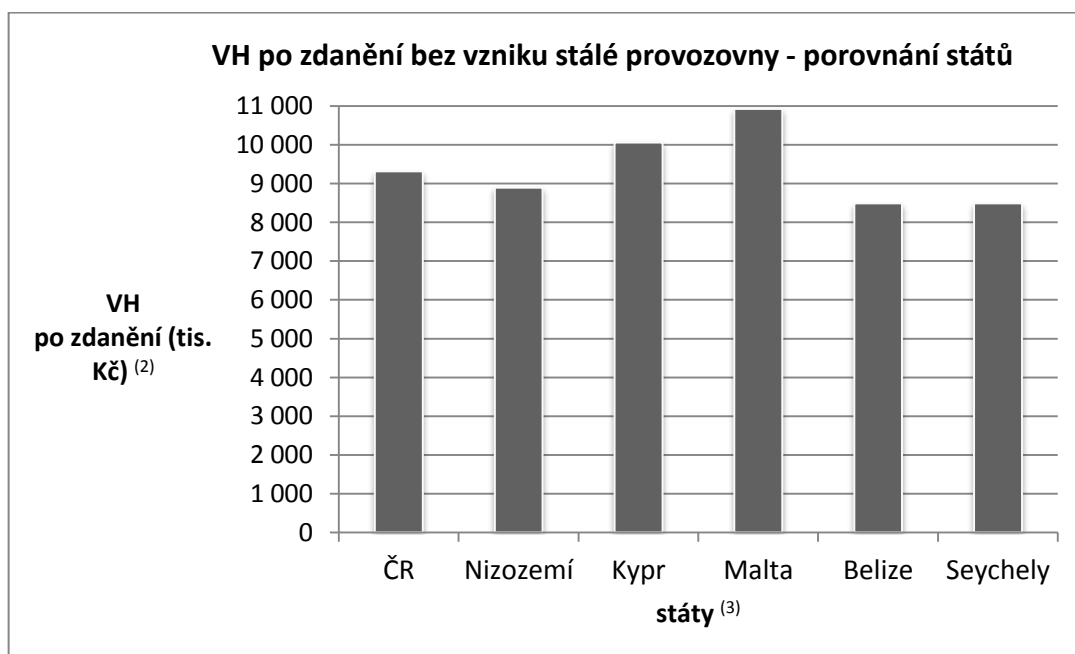
Zdroj: vlastní zpracování

*ve státě Belize a Seychely se jedná o roční poplatky a srážkovou daň sraženou z příjmů.

⁽¹⁾ *Tax aspects without existence of permanent establishment - comparison;* ⁽²⁾ *Czech Republic;* ⁽³⁾ *Netherlands;* ⁽⁴⁾ *Cyprus;* ⁽⁵⁾ *Malta;* ⁽⁶⁾ *Belize;* ⁽⁷⁾ *Seychelles;* ⁽⁸⁾ *Tax liability (thous. of CZK);* ⁽⁹⁾ *Profit after taxes (thous. of CZK);* ⁽¹⁰⁾ *The final order.*

V tomto případě není nutné použít bodovou metodu při rozhodování o pořadí států, neboť je zde pouze jedno kritérium, u kterého výsledky jednoduše zvládneme porovnat i bez přidělení bodů (nejnižší daň. povinnost = nejlepší výsledek). Tabulka 37 ukazuje, že daňově nejvýhodnější je podnikat s danými příjmy a náklady na Maltě, kde funguje systém tzv. refundací. Malta je následována Kyprem, který má naopak rovnou relativně nízkou sazbu daně z příjmu PO (12,5 %). Naopak nejhůře nám z daňového hlediska vychází offshore destinace Belize a Seychely. U těchto států není problém ve výši sazby daně z příjmu (ba naopak sazba daně z příjmu je nulová, platí se pouze roční poplatek), ale komplikací je uvalení srážkové daně. Srážková daň zatěžuje příjmy pocházející z území ČR jdoucí do třetích zemí. Sazba srážkové daně je v našem případě (u států Belize a Seychely) 15 % z výše příjmů. Z důvodu názornějšího porovnání je ještě uveden obrázek 5, který graficky znázorňuje výsledek hospodaření po zdanění za jednotlivé státy.

Obrázek 5: VH po zdanění bez vzniku stálé provozovny – porovnání ⁽¹⁾

Zdroj: vlastní zpracování

⁽¹⁾ *Profit after taxes without existence of permanent establishment – comparison;* ⁽²⁾ *Profit after taxes (thous. CZK);* ⁽³⁾ *States.*

Uvedený obrázek 5 názorně zobrazuje a zároveň potvrzuje pořadí států, které jsme si odvodili na základě tabulky 31.

Avšak při vzniku firmy na území jiného státu a zároveň při provádění ekonomických činností v České republice, může dojít ke vzniku stálé provozovny. Jak již bylo řečeno, stálá provozovna je daňovým subjektem, který odvádí daň ze svých příjmů na území ČR. V naší případové studii nyní došlo ke vzniku stálé provozovny, neboť si firma v ČR zřídila kancelář a prostřednictvím této kancelář poskytovala služby, z kterých jí plynuly veškeré příjmy (jak již bylo uvedeno v zadání případové studie). V následující tabulce tedy porovnáme výši daňového zatížení při rezidenci firmy v odlišných státech a zároveň při vzniku stálé provozovny na území ČR. V případě ČR by nedávalo smysl počítat daň. povinnost stálé provozovny, proto tedy je ve sloupci ČR uvedena daň z příjmu PO při rezidenci firmy v ČR.

Tabulka 32: Daňové aspekty se vznikem stálé provozovny – porovnání ⁽¹⁾

	ČR ⁽²⁾	Nizozemí ⁽³⁾	Kypr ⁽⁴⁾	Malta ⁽⁵⁾	Belize ⁽⁶⁾	Seychely ⁽⁷⁾
Celosvětová daň. povinnost (tis. Kč) ⁽⁸⁾	2 185	2 604,75	2 185	2 447,857	2 198,7	2 196,646
VH po zdánění (tis. Kč) ⁽⁹⁾	9 315	8 895,25	9 315	9 052,143	9 301,3	9 303,354
Pořadí ⁽¹⁰⁾	1.	6.	1.	5.	4.	3

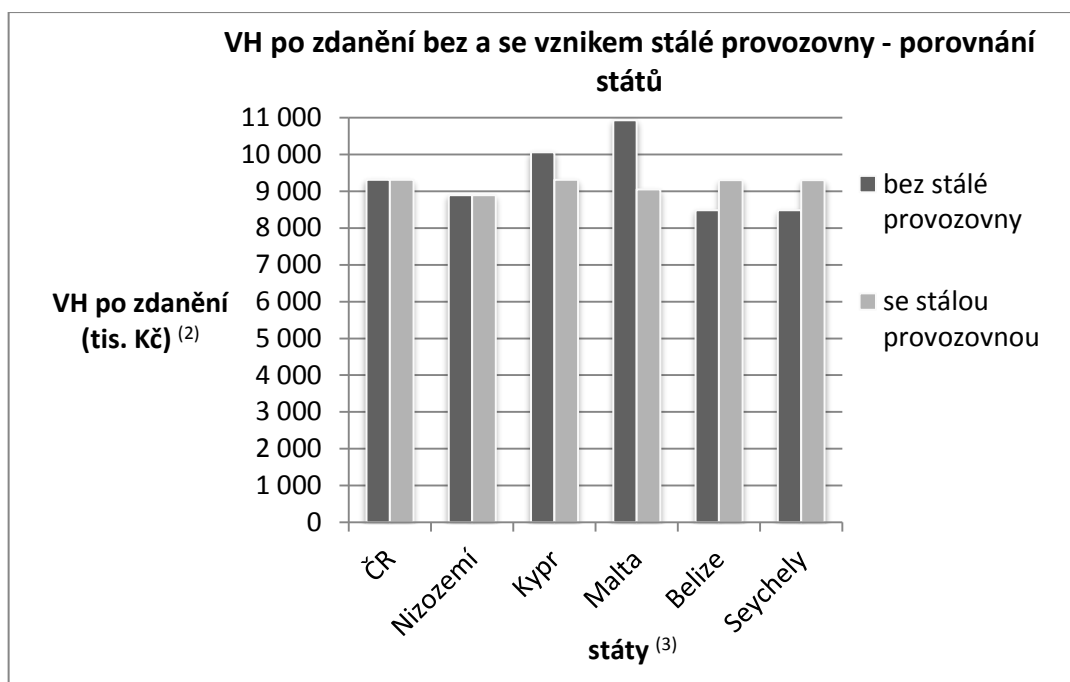
Zdroj: vlastní zpracování

⁽¹⁾ *Tax aspects with existence of permanent establishment - comparison;* ⁽²⁾ *Czech Republic;* ⁽³⁾ *Netherlands;* ⁽⁴⁾ *Cyprus;* ⁽⁵⁾ *Malta;* ⁽⁶⁾ *Belize;* ⁽⁷⁾ *Seychelles;* ⁽⁸⁾ *Global tax liability (thous. of CZK);* ⁽⁹⁾ *Profit after taxes (thous. of CZK);* ⁽¹⁰⁾ *The final order.*

Při vzniku stálé provozovny na území ČR nám jako nejlepší alternativa vychází země rezidence Kypr a ČR. Na Kypru je stejně velká daňová povinnost jako v případě rezidence v České republice. Je tedy zřejmé, že při vzniku stálé provozovny na území ČR se založení společnosti v jiném státě než v ČR z daňového pohledu nevyplatí, neboť daň. povinnost v žádném státě neklesla pod daň. povinnost při rezidenci v ČR. Jako nejhorší možnost s nejvyšším daňovým zatížením vychází Nizozemí. Následující obrázek 6 po-

rovnává výsledek hospodaření po zdanění v případě vzniku stálé provozovny a zároveň v případě kdy ke vzniku stálé provozovny nedojde a to v rámci jednotlivých států.

Obrázek 6: VH po zdanění bez a se vznikem stálé provozovny - porovnání států ⁽¹⁾

Zdroj: vlastní zpracování

⁽¹⁾ Profit after taxes with and without existence of permanent establishment – comparison of states; ⁽²⁾ Profit after taxes (thous. CZK); ⁽³⁾ States.

Z obrázku je patrné, že vznik stálé provozovny nemá ve všech případech stejný dopad. V případě Kypru a Malty došlo ke zvýšení daňového zatížení, naopak u Seychel a Belize daňová povinnost poklesla. V případě Belize a Seychel hraje největší roli to, že při vzniku stálé provozovny a generování příjmů skrz tuto provozovnu nebude sražená srážková daň z příjmu. Provozovna bude zdaněna daní z příjmu a tou je daněn až výsledek hospodaření po provedení určitých úprav (na rozdíl od daně srážkové, kde jdou daněny příjmy). Opakem jsou státy, kde je daň z příjmu nižší než v ČR (Malta, Kypr), neboť ty prostřednictvím stálé provozovny musí zaplatit vyšší daň z příjmu (protože zdanění stálé provozovny se řídí dle českých účetních předpisů). Závěrem je tedy třeba říci, že nelze stanovit jednoznačné pořadí států dle daňového kritéria, neboť státy vykazují odlišné výsledky v závislosti na existenci stálé provozovny.

Je tedy zřejmé, že problematika zdanění daňových rájů není vůbec jednoduchou záležitostí a pokud podnikatel zvažuje založení společnosti v daňovém ráji, měl by si tento

krok důkladně promyslet. Hypotéza, že založení firmy v daňovém ráji automaticky znamená nižší daň z příjmu, se tedy ukázala jako nepravdivá.

4.2.3 Účetní aspekty

V této části porovnáme jednotlivé vybrané státy podle účetních kritérií. Z účetních kritérií byly vybrány následující:

- účetní předpisy,
- povinnost auditu,
- jazyk účetních výkazů, dokumentů,
- povinnost zveřejňování účetních výkazů,
- maximální doba do zveřejnění výroční zprávy (popř. účetní závěrky).

Tato kritéria byla podrobněji rozepsána v kapitole 4.1.3 a to z pohledu jednotlivých států. Následující tabulka 33 nám zobrazuje mezistátní porovnání podle účetních aspektů. Je třeba zdůraznit, že se na zákonné podmínky jednotlivých států díváme z pohledu vzniku onshore/offshore společnosti, neboť například na Seychelách a ve státě Belize platí jiné podmínky pro offshore společnosti než pro „domácí“ společnosti.

Tabulka 33: Účetní aspekty – porovnání ⁽¹⁾

	ČR ⁽²⁾	Nizozemí ⁽³⁾	Kypr ⁽⁴⁾	Malta ⁽⁵⁾	Belize ⁽⁶⁾	Seychely ⁽⁷⁾
Účetní předpisy ⁽⁸⁾	ZoÚ, vyhlášky, ČÚS	IFRS, Dutch GAAP	IFRS	IFRS, GAPSE	IFRS, US GAAP, kanad. GAAP	IFRS
Povinnost auditu ⁽⁹⁾	Při splnění kritérií	Při splnění kritérií	Ano	Ano	Ne	Ne
Jazyk účet. výkazů ⁽¹⁰⁾	český	nizozemština, angličtina, francouzština, němčina	řecký, turecký	maltština, angličtina	angličtina	angličtina
Povinnost zveřejňování účet. výkazů ⁽¹¹⁾	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne
Doba do zveřejnění výroční zprávy ⁽¹²⁾	Max. do konce následujícího účetního období	Max. do 11 měsíců	Do 31.12. následujícího roku	Max. do 10 měsíců	X	X

Zdroj: vlastní zpracování

⁽¹⁾ *Accounting aspects - comparison*; ⁽²⁾ *Czech Republic*; ⁽³⁾ *Netherlands*; ⁽⁴⁾ *Cyprus*; ⁽⁵⁾ *Malta*; ⁽⁶⁾ *Belize*; ⁽⁷⁾ *Seychelles*; ⁽⁸⁾ *Accounting regulations* ⁽⁹⁾ *The obligation of audit*; ⁽¹⁰⁾ *The language of financial statements*; ⁽¹¹⁾ *The obligation of publication of financial statements*; ⁽¹²⁾ *Period in which the financial statements must be published*.

Z tabulky je jasné, že vybrat nejvhodnější stát (v tomto případě zejména ten s nejnižší administrativní náročností) není snadný úkol. Abychom výsledky porovnali, využijeme opět metodu bodovou (stejně jako v případě právních aspektů) – viz tabulka 34. Opět bude nejvhodnější variantě přiděleno 10 bodů.

Tabulka 34: Účetní aspekty, bodová metoda ⁽¹⁾

	ČR ⁽²⁾	Nizozemí ⁽³⁾	Kypr ⁽⁴⁾	Malta ⁽⁵⁾	Belize ⁽⁶⁾	Seychely ⁽⁷⁾
Povinnost auditu ⁽⁸⁾	5	5	1	1	10	10
Jazyk účet. výkazů ⁽⁹⁾	10	9	4	8	8	8
Povinnost zveřejňování účet. výkazů ⁽¹⁰⁾	1	1	1	1	10	10
Doba do zveřejnění výroční zprávy ⁽¹¹⁾	5	4	5	3	10	10
Suma ⁽¹²⁾	21	19	11	13	38	38
Pořadí ⁽¹³⁾	3.	4.	6.	5.	1.	1.

Zdroj: vlastní zpracování

⁽¹⁾ *Accounting aspects, scoring method*; ⁽²⁾ *Czech Republic*; ⁽³⁾ *Netherlands*; ⁽⁴⁾ *Cyprus*; ⁽⁵⁾ *Malta*; ⁽⁶⁾ *Belize*; ⁽⁷⁾ *Seychelles*; ⁽⁸⁾ *The obligation of audit*; ⁽⁹⁾ *The language of financial statements*; ⁽¹⁰⁾ *The obligation of publication of financial statements*; ⁽¹¹⁾ *Period in which the financial statements must be published*; ⁽¹²⁾ *Sum of points*; ⁽¹³⁾ *The final order*.

V této tabulce jsme vynechali kritérium Účetní předpisy a to z toho důvodu, že jednotlivé zákony od sebe nejsou příliš odlišné a je v podstatě nemožné rozhodnout, která varianta by pro podnikatele byla nejvhodnější. Některý podnikatel by mohl upřednostňovat IFRS zejména z důvodu mezinárodní platnosti a jiný podnikatel může být naopak

ztotožněn s českými účetními předpisy, neboť je pravděpodobně zná. U ostatních kritérií byly body opět přiděleny na základě rozhodnutí autora.

U povinnosti auditu je za nejlepší variantu považováno, pokud daná země audit vůbec nevyžaduje, což splňují pouze Belize a Seychely. Naopak země, které audit u onshore/offshore požadují vždy, jsou hodnoceny jako nejhorší. Důvodem pro toto hodnocení jsou zejména náklady, které s povinností auditu rostou.

V případě jazyků účetních výkazů a dokumentů bylo vzato v potaz, že se jedná o českého podnikatele, tudíž český jazyk je pro něj nejsnazším možným řešením. Českou republiku následuje Nizozemí, kde je možnost velkého výběru z jazyků povolených k sestavování výkazů a dokumentů. Nejhuře dopadl Kypr, neboť předpokládáme, že ne mnoho českých podnikatelů ovládá řečtinu či turečtinu a zároveň sehnat překladatele do těchto jazyků bude pravděpodobněji mnohem náročnější než najít tlumočnicka např. do angličtiny.

Při rozhodování v rámci kritéria „Povinnost zveřejňování účetních výkazů“, bylo za nejlepší možnost považováno, pokud podnik výkazy vůbec nemusí zveřejňovat (toto splňuje Belize a Seychely). Důvodem je zejména mnohonásobně větší ochrana dat podniku, což je považováno za značnou výhodu pro podnikatele.

Posledním zvažovaným hlediskem je „doba do zveřejnění výroční zprávy“, kde z pohledu podnikatele uvažujeme, že čím delší doba – tím lepší, neboť tím více času má podnikatel na její zpracování.

Z tabulky 34 je zřejmé, že na základě těchto kritérií nám jako státy s nejlepším výsledkem (s maximálním počtem bodů) vychází Belize a Seychely. V těchto státech jsou kladeny nejnižší požadavky na zpracovávání údajů týkajících se účetnictví a to lze považovat za značnou výhodu těchto lokací. Naopak nejhuře dopadl Kypr, kde jsou požadavky nejnáročnější ve srovnání s ostatními státy.

4.2.3 Porovnání států dle právních, daňových a účetních aspektů

V závěrečné části této diplomové práce se pokusíme vybrat tedy absolutně nejvhodnější stát pro malého českého podnikatele, který chce snížit své náklady založením společnosti v daňovém ráji. Opět přijímáme předpoklad, že právní, daňové a účetní aspekty mají na rozhodování daného podnikatele naprosto stejný dopad. Výsledky států, které

vycházejí z průběžných pořadí v rámci jednotlivých aspektů, zobrazuje následující tabulka 35.

Tabulka 35: Porovnání států (bez vzniku stálé provozovny)⁽¹⁾

	ČR ⁽²⁾	Nizozemí ⁽³⁾	Kypr ⁽⁴⁾	Malta ⁽⁵⁾	Belize ⁽⁶⁾	Seychely ⁽⁷⁾
Právní aspekty – pořadí ⁽⁸⁾	1.	3.	2.	6.	4.	5.
Daňové aspekty bez vzniku provozovny – pořadí ⁽⁹⁾	3.	4.	2.	1.	6.	5.
Účetní aspekty – pořadí ⁽¹⁰⁾	3.	4.	6.	5.	1.	1.
Průměr ⁽¹¹⁾	2,33	3,67	3,33	4	3,67	3,67
Celkové pořadí ⁽¹²⁾	1.	3.	2.	6.	3.	3.

Zdroj: vlastní zpracování

⁽¹⁾ *Comparison of states (without existence permanent establishment);* ⁽²⁾ *Czech Republic;* ⁽³⁾ *Netherlands;* ⁽⁴⁾ *Cyprus;* ⁽⁵⁾ *Malta;* ⁽⁶⁾ *Belize;* ⁽⁷⁾ *Seychelles;* ⁽⁸⁾ *Legal aspects - order;* ⁽⁹⁾ *Tax aspects without existence of permanent establishment - order;* ⁽¹⁰⁾ *Accounting aspects - order;* ⁽¹¹⁾ *Average;* ⁽¹²⁾ *The final order.*

Z tabulky 35 je tedy patrné, že našemu malému podnikateli by se založení společnosti o uvedené velikosti v jiné zemi (mluvíme o námi vybraných zemích) nevyplatilo. Tím tedy opět vyvracíme milnou a velice častou domněnku, kdy si naprostá většina lidí od daňových rájů slibuje velkou úsporu nákladů za všech okolností. Prokázali jsme tedy, že tato hypotéza není všeobecně platná a tedy ne pro každého znamená podnikání v daňovém ráji nižší náklady. Samozřejmě u jinak veliké firmy, při zohlednění jiných aspektů může nastat (a pravděpodobně nastane) jiná situace a pro řadu jiných firem budou tedy služby daňových rájů výhodné.

Vrátíme-li se k našim výsledkům, vidíme, že nejlepší alternativou po ČR se stává Kypr. Zřejmě nejznámější daňové ráje (Belize a Seychely) se společně s Nizozemím umístily až na třetím místě. U států Belize a Seychely je za značnou nevýhodu považováno uvalení srážkové daně na příjmy jdoucí do těchto destinací. Srážková daň je jedním z přijatých opatření proti daňovým rájům. V případě neexistence této srážkové daně

by výsledek byl pravděpodobně jiný. Nejhůře v našem hodnocení dopadla Malta. Důvodem je zejména značná administrativní náročnost v této zemi. V jako jediné námi vybrané zemi zde funguje princip tzv. refundací, který sice snižuje daňové zatížení poplatníků daně z příjmu PO, ale zároveň zvyšuje administrativní požadavky.

V předchozí tabulce však nebyl zohledněn vznik stálé provozovny na území ČR - tomuto je tedy věnována následující tabulka 36.

Tabulka 36: Porovnání států - se vznikem stálé provozovny ⁽¹⁾

	ČR ⁽²⁾	Nizozemí ⁽³⁾	Kypr ⁽⁴⁾	Malta ⁽⁵⁾	Belize ⁽⁶⁾	Seychely ⁽⁷⁾
Právní aspekty – pořadí ⁽⁸⁾	1.	3.	2.	6.	4.	5.
Daňové aspekty se vznikem stálé provozovny – pořadí ⁽⁹⁾	1.	6.	1.	5.	4.	3.
Účetní aspekty – pořadí ⁽¹⁰⁾	3.	4.	6.	5.	1.	1.
Průměr ⁽¹¹⁾	1,67	4,33	3	5,33	3	3
Pořadí ⁽¹²⁾	1.	5.	2.	6.	2.	2.

Zdroj: vlastní zpracování

⁽¹⁾ *Comparison of states (with permanent establishment)*; ⁽²⁾ *Czech Republic*; ⁽³⁾ *Netherlands*; ⁽⁴⁾ *Cyprus*; ⁽⁵⁾ *Malta*; ⁽⁶⁾ *Belize*; ⁽⁷⁾ *Seychelles*; ⁽⁸⁾ *Legal aspects - order*; ⁽⁹⁾ *Tax aspects with existence of permanent establishment - order*; ⁽¹⁰⁾ *Accounting aspects - order*; ⁽¹¹⁾ *average*; ⁽¹²⁾ *the final order*.

Avšak jak již bylo řečeno, v našem případě vznik stálé provozovny na území ČR ovlivní rozdílnou měrou pouze daňové náklady. Náklady spojené s právní a účetní problematikou se sice u všech států změní, ale u všech vzrostou o stejnou výši, což znamená, že se nám pořadí států u těchto dvou aspektů nijak nezmění (pomineme-li fakt, že v ČR stálá provozovna nevznikne a bodové ohodnocení ČR by tedy mělo ještě vzrůst).

První místo se ani při vzniku stálé provozovny nezměnilo (dokonce se ještě upevnilo, neboť na rozdíl od ostatních států nedojde k růstu nákladů spojených s právními a účetními aspekty), avšak o druhé místo se nyní dělí Belize, Seychely a Kypr. Je tedy zřejmé, že Belize a Seychely zlepšily o jednu příčku své umístění. Tato situace potvrzuje nevy-

hodnost uvalené srážkové daně na příjmy jdoucí do třetích zemí. Nejhorší variantou pro daného podnikatele je stále umístit firmu na Maltu. Malta zejména při vzniku stálé provozovny na území ČR nevyniká v žádné z námi stanovených oblastí.

Závěrem je třeba zdůraznit, že z pohledu malého českého podnikatele a v rámci námi vybraných kritérií není žádná nabídka daňového ráje dostatečně výhodná, aby došlo ke zmenšení nákladů tohoto podnikatele. Výše popsanému podnikateli se tedy za stávajících podmínek nevyplatí založit podnik o dané velikosti v daňovém ráji (bereme-li v potaz námi stanovená kritéria). Jak už však bylo uvedeno, tento výsledek nelze považovat za pravidlo platící pro všechny podnikatele a všechny firmy bez rozdílu. Naopak velikost firmy a preference podnikatele hrají ve výběru země pro podnikání nezastupitelnou roli.

5 Diskuze

Jak už samotný název této diplomové práce napovídá, za základní pojmy v této práci můžeme považovat optimalizaci zdanění a daňový ráj. Avšak ani jeden z těchto pojmů nemá zákonem vymezenou definici. Proto můžeme tvrdit, že téměř každý autor se v popisu těchto pojmů mírně odlišuje. V této práci bylo u optimalizace zdanění vycházeno z definice Dvořáčka a Tylla (2010), kteří daň. optimalizaci definují jako hledání veškerých legálních možností snižování daňového základu a tím i snižování odvodu daní. Tito autoři se od ostatních odlišují zejména tím, že u optimalizace zdanění nekladou důraz na delší časové období a ani na propojenost jednotlivých daní. K dalším autorům, kteří zpracovávají téma optimalizace zdanění, řadíme např. Vančurovou a Láčovou (2014), Širokého (2008) a Kubátovou (2009). U daňových rájů jsme vycházeli z vymezení daňových rájů podle OECD, avšak opět zde existuje řada dalších mírně odlišných definic. Další definice nabízí z českých autorů např. Kubátová (2009) a Petrovič (2002).

Za značný problém lze považovat nejenom nedostačující úpravu těchto pojmů v zákonech, ale i nedostatek aktuální tištěné odborné literatury zpracovávající tuto problematiku. Literatura zabývající se tímto tématem je často z roku 2010 a z případně ještě starších ročníků, což z hlediska proměnlivosti tématu se ukazuje jako nedostatečné. Například výrazná změna v podobě přijetí standardu o sdílení bankovních informací není (a ani nemůže být) v této literatuře zahrnuta a je tedy nutné poznatky pro toto téma čerpat z internetových zdrojů v našem případě zejména stránky OECD.

Další nevýhodou pro zpracování této práce je, že naprostá většina publikací se zaměřuje v souvislosti s daň. ráji pouze na jejich vazbu k daním. Pouze daňový pohled však pro naši práci nebyl dostačující. Zejména z těchto důvodů bylo nutné vycházet převážně z internetových zdrojů a to ve značné míře zdrojů cizojazyčných (česká odborná literatura byla použita zejména v teoretické části).

Před zpracováním praktické části byla provedena analýza dostupných článků zpracovávajících právní, daňové a účetní aspekty vybraných zemí. Za nejvhodnější a zároveň aktuální zdroje můžeme považovat studie od tzv. „Velké čtyřky“ (Deloitte, PWC, E&Y, KPMG), firmy Akont Trust Company, World Bank Group a články o zákonech ve vybraných zemích. Tyto zdroje jsou většinou z roku 2015, ale zabývají se spíše obecným popisem vybraných zemí. Tyto popisy bylo tedy nutné zpracovat, aby země následně

mohly být porovnány mezi sebou. Zároveň byly uvedené informace výše zmíněných studií ověřeny dalšími články.

Samotné výsledky diplomové práce však není možné porovnat s žádnými dalšími autory, neboť problematikou porovnání jednotlivých daňových rájů dle určených aspektů se žádný jiný autor v aktuální literatuře nezabýval. Příčinou jsou i časté změny v legislativách vybraných států a tudíž není možné vycházet ze starších publikací zpracovávajících toto téma. Nebylo by tedy ani účelné porovnávat výsledky této práce s pracemi staršími, neboť vzniklé rozdíly by byly způsobeny zejména změnou legislativy v jednotlivých zemích. Výsledky takovýchto porovnání by v případě této práce postrádaly smysl, neboť práce není zaměřena na zhodnocení vývoje legislativ jednotlivých zemí.

Závěrem lze tedy říci, že témata daňové ráje a optimalizace zdanění jsou velmi aktuální, avšak v českých podmínkách nejsou příliš zpracovány současnou literaturou, což z hlediska aktuálnosti tématu můžeme považovat za značný nedostatek. Doufám tedy, že hlavním přínosem této práce bude rozšíření povědomí a znalostí čtenářů o této velmi zajímavé problematice.

6 Závěr

Hlavním cílem této práce bylo zhodnocení právních, daňových a účetních aspektů optimalizace zdanění a využití daňových rájů. Z důvodu značné obsáhlosti tématu byla pozornost zaměřena pouze na vybraná hlediska. Prvním hlediskem se staly právní aspekty při založení společnosti ve vybraných daňových rájích. Následujícím hlediskem jsou daňové aspekty související s optimalizací daně z příjmu PO a to se vznikem (a následně i bez vzniku) stálé provozovny na území ČR. Posledním hlediskem zkoumaným v této práci jsou účetní aspekty a na ty je nahlíženo z pohledu základních účetních pravidel platných ve vybraných zemích. Není však možné zhodnotit tyto aspekty v rámci všech států, které jsou považovány za daňové ráje. Z tohoto důvodu byly vybrány zástupci offshore i onshore oblastí a u nich byly jednotlivé aspekty zkoumány. Jako zástupci daňových rájů byly vybrány tyto státy: Nizozemí, Kypr, Malta, Belize a Seychely.

Základní pojmy související s tématem a cílem této diplomové práce byly vymezeny v teoretické části této práce. Pozornost byla věnována zejména optimalizaci zdanění a daňovým rájům. Z těchto teoretických poznatků bylo následně vycházeno při zpracování praktické části.

Praktická část této práce byla zaměřena především na malého českého podnikatele, který odvádí daň z příjmu PO a zvažuje založení společnosti v jednom z výše uvedených daňových rájů. Předmětem podnikání je poskytování právního a daňového poradenství (tedy poskytování služeb). Za hlavní cíl tohoto podnikatele považujeme zejména snižování nákladů. V rámci námi stanovených základních aspektů (právní, daňový a účetní) byla posouzena vhodnost jednotlivých destinací a sestaveno pořadí států dle výhodnosti pro daného podnikatele.

Z pohledu právních aspektů při založení naší modelové společnosti vychází nejlépe ČR, která je následovaná Kypr. Státy byly hodnoceny zejména dle požadované minimální výše ZK, celkových nákladů vynaložených na vznik společnosti a času nutného k založení společnosti.

Z daňového pohledu byly státy řazeny dle výše odváděné daně z příjmu PO. Daňová povinnost (bez vzniku stálé provozovny na území ČR) je v našem modelovém případě nejmenší na Maltě a následně na Kypru. Zajímavostí je, že tyto dva státy mají velmi odlišný systém zdanění daní z příjmu PO. Na Maltě je základní sazba daně z příjmu PO

vysoká (35 %), avšak funguje zde systém tzv. refundací (o to si však poplatníci musí zažádat), kdežto na Kypru je rovnou stanovena nízká sazba daně (12,5 %). Offshore destinace (Seychely a Belize) nemají sazbu daně z příjmu PO žádnou, avšak tyto státy jsou značně znevýhodněné uvalenou srážkovou daní (jedna z metod boje proti daňovým rájům).

Při vzniku stálé provozovny na území ČR dochází ke změně pořadí a nejmenší daň z příjmu PO je placena v ČR (zde samozřejmě stálá provozovna nevzniká) a stejně vysoká daň je placena při podnikání z Kypru. Je třeba zdůraznit, že jednu z klíčových rolí v daňové oblasti hrají i smlouvy o zamezení dvojího zdanění, neboť žádný racionálně smýšlející poplatník nechce být zdaněn dvakrát. Proto je i část této práce věnována smlouvám o zamezení dvojího zdanění.

Jelikož si většina lidí spojuje daňové ráje s nízkým či nulovým daňovým zatížením, byla v rámci podkapitoly ověřena i tato hypotéza a následně na základě provedených výpočtů vyvrácena. Nelze tedy tvrdit, že zdanění v daňových rájích automaticky znamená nižší zdanění než v ČR.

Z pohledu účetních aspektů byla hodnocena zejména povinnost auditu, jazyk zveřejňovaných výkazů, povinnost zveřejňovat výkazy a doba do zveřejnění výroční zprávy. Nejnižší náročnost z pohledu účetních aspektů (a s tím související nízké administrativní náklady) vykazují státy Seychely a Belize. V porovnání s ostatními státy, jsou požadavky na vedení účetnictví v těchto státech minimální.

Z práce je patrné, že pořadí států se mění v rámci jednotlivých aspektů. Nejlepší stát nebyl tedy na první pohled zřejmý a bylo nutné využít metodu vícekritériálního rozhodování. Avšak nakonec jsme v naší případové studii dospěli k závěru, že by se modelovému podnikateli založení firmy v žádném daňovém ráji nevyplatilo, neboť v závěrečném celkovém hodnocení pro něj vychází nejlépe podmínky nastavené v ČR. Nicméně tento výsledek nelze považovat za obecně platné pravidlo, neboť jak již bylo řečeno, stejně jako jsou jednotlivé firmy odlišné, tak ani daňové ráje nenabízí stejné služby za stejných podmínek. Nelze tedy určit obecně nejvýhodnější daňový ráj, který by univerzálně vyhovoval všem podnikatelům. Volba konkrétního daňového ráje by se tedy měla odvíjet od konkrétních požadavků podnikatele, velikosti společnosti, formy podnikání, předmětu podnikání atd. Podstatné jsou zejména preference podnikatelů, neboť (jak už bylo řečeno) nelze nalézt daňový ráj, který by byl nejlepší ve všech oblas-

tech. Je tedy nutné specifikovat požadavky (např. ujasnit si zda upřednostňují bankovní tajemství, či nízké zdanění, popřípadě právní stabilitu atd.)

V současnosti lze daňové ráje považovat za velmi aktuální téma. I když v dnešní době si lidé ve spojitosti s daňovými ráji vybaví nejspíše „boj proti daňovým rájům“. Z toho mimo jiné můžeme usuzovat, že řada veřejnosti vnímá pojem daňové ráje spíše negativně a považuje za nutné pobídky těchto států co nejvíce omezit. V této souvislosti můžeme za další krok vpřed v tomto „boji“ považovat i nedávno odsouhlasený standard o mezinárodní výměně bankovních informací. Avšak jak vyplývá z této práce, konkrétní dopady tohoto opatření se prozatím v poklesu zájmu o daňové ráje nijak výrazně neprojevily. Nicméně přijetím tohoto standardu byly daňové ráje minimálně opět připomenuty veřejnosti, neboť byl tento krok značně zdokumentován médii. Ale i tak je zřejmé, že i přes řadu přijatých opatření se naše společnost stále nedostala do fáze, kdy by využívání daňových rájů bylo protizákonné. Ironií zůstává, že státy, které se nejvíce zasazují o boj proti daňovým rájům, často také nějaký daňový ráj na svém území mají. I z tohoto můžeme usuzovat, že mediálně velmi propíraná opatření proti daňovým rájům zatím nejsou příliš účinná a je otázkou, jaká bude jejich účinnost v budoucnosti.

Jak je tedy patrné z této práce, daňové ráje s sebou nesou řadu výhod i nevýhod a je na každém, aby sám zvážil vhodnost využití služeb daňových rájů. V současné době je možnost využití daňových rájů spíše otázkou morálního cítění jednotlivých osob, neboť určitá regulace daňových rájů zde bezesporu existuje, avšak prozatím se nedostala do fáze, kdy by každé využití daňových rájů bylo protizákonné. To znamená, že konečné rozhodnutí leží na úsudku jednotlivců.

Závěrem je nutné zdůraznit, že při psaní této práce bylo vycházeno z platných právních předpisů ve vybraných státech v roce 2015. Avšak v legislativách jednotlivých států dochází často ke změnám a z toho plyne možná omezenost využitelnosti této práce. Neboť je tedy možné, že se uvedené předpisy změní a výše popsané situace již nebudou aktuálními. Dále upozorňuji, že v rámci této diplomové práce nebylo řešeno zdaňování licenčních poplatků a dividend, neboť zpracování této problematiky nebylo cílem této práce a zařazení těchto témat by již dalece přesahovalo doporučený rozsah práce. Nicméně i tuto problematiku považuji za zajímavou a vhodnou pro další zpracování, neboť řada firem využívá právě tyto oblasti k čerpání výhod daňových rájů.

I. Summary a keywords

The main aim of this thesis is to evaluate legal, tax and accounting aspects of tax optimization and using of tax havens. Almost everybody connects the tax havens only with reducing taxes but it isn't enough in all cases. The tax havens have many other aspects which must be evaluated (for example accounting and legal aspects).

The theoretical part was focused on main terms which are connected with this thesis. It means that tax optimization and also tax havens were described in this part. At the end of the theoretical part there was mentioned a statistic which was prepared by Bisnode and which shows the number of Czech companies with owners from the tax havens. Based on this statistic there were chosen 5 tax havens. These 5 countries are: Netherlands, Cyprus, Malta, Belize and Seychelles.

In the practical part the chosen countries were examined and for better comparison there was also mentioned the Czech Republic. The main evaluating criterions were legal aspects, tax aspects and accounting aspects. For better illustration of this situation there was used the illustrative small company and the main aim of this company was reducing costs through setting up the company in selected tax havens. The countries were ranked in each of the aspects and at the end the final comparison of selected tax havens was made. The basic method of multi-criteria decision was used for the final ranking of tax havens. The best option for our entrepreneur was setting up the company in the Czech Republic so we found out that tax havens weren't suitable for our small Czech company. But it doesn't mean that tax havens are disadvantageous for everyone.

Keywords:

tax havens, tax optimization, legal aspects, tax aspects, accounting aspects.

JEL Classification: H25, H26, M16

II. Seznam použitých zdrojů

Barber, H. (2007). *Tax Havens Today: The Benefits and Pitfalls of Banking and Investing Offshore*. New Jersey: John Wiley and sons, Inc.

Dvořáček, J., Tyll, L. (2010). *Outsourcing and offshoring podnikatelských činností*. Praha: C.H. Beck.

Horwath, C. (2009). *International Master Tax Guide*. Australia: CCH Australia Limited.

Kislingerová, E., Nový, I. (2005). *Chování podniku v globalizujícím se prostředí*. Praha: C.H. Beck.

Klein, Š. (1998). *Daňové ráje: aby nebyly daňovým peklem*. Ostrava: Sagit.

Kubátová, K. (2006). *Daňová teorie a politika*. Praha: ASPI* Wolters Kluwer.

Kubátová, K. (2009). *Daňová teorie. Úvod do problematiky*. Praha: ASPI, a. s.

Láchová, L. (2007). *Daňové systémy v globálním světě*. Praha: ASPI* Wolters Kluwer.

Morriss, A. (2010). *Offshore Financial Centers and Regulatory Competition*. Washington, D. C.: AEI Press.

Petrovič, P. (2002). *Encyklopedie mezinárodního daňového plánování*. Beroun: Newsletter.

Široký, J. (2008). *Daňové teorie s praktickou aplikací*. Praha: Beck.

Široký, J. (2012). *Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 27 členských států EU a Chorvatska: legislativní základy daňové harmonizace včetně judikátů SD: odraz ekonomické krize v daňové politice EU*. Praha: Linde.

Široký, J. (2015). *Základy daňové teorie s praktickými příklady*. Praha: Wolters Kluwer.

Vančurová A., Láchová L. (2014). *Daňový systém 2014 ČR*. Praha: 1. VOX a. s.

Internetové zdroje:

Admio, s.r.o. (2015). *Výroční zpráva*. Dostupné z:

<http://www.ucetnikavarna.cz/blog/detail-prispevku/articleid-1186-vyrocní-zprava/>

Akont Trust Company, (2009). *Offshore země (ne)rovná se praní peněz (OECD a FATF listiny)*. Dostupné z: http://www.akont.cz/nase-znalosti/prispevky.html/83_750-offshore-zeme-ne-rovna-se-prani-penez-oecd-a-fatf-listiny-

Akont Trust Company, (2011). *Formy offshore podnikání*. Dostupné z:

http://www.akont.cz/nase-znalosti/prispevky.html/83_634-formy-offshore-podnikani/0

Akont Trust Company, (2016). *Belize*. Dostupné z: <http://www.akont.cz/nase-znalosti/prehled-jurisdikci/belize.html>

Akont Trust Company, (2015). *Kypr*. Dostupné z: <http://www.akont.cz/nase-znalosti/prehled-jurisdikci/kypr.html>

Akont Trust Company, (2015). *Malta*. Dostupné z: <http://www.akont.cz/nase-znalosti/prehled-jurisdikci/malta.html>

Akont Trust Company, (2015). *Nizozemsko*. Dostupné z: <http://www.akont.cz/nase-znalosti/prehled-jurisdikci/nizozemsko.html>

Akont Trust Company, (2015). *Seychely*. Dostupné z: <http://www.akont.cz/nase-znalosti/prehled-jurisdikci/seychely.html>

Akont Trust Company. (2014). *Trendy roku 2013: anonymita a opouštění „starých“ evropských jurisdikcí*. Dostupné z: http://www.akont.cz/nase-znalosti/prispevky.html/83_357-trendy-roku-2013:-anonymita-a-opousteni-starych-evropskych-jurisdikci

Akont Trust Company. *Mezinárodní daňové plánování (international tax planning)*. Dostupné z http://www.akont.cz/nase-znalosti/slovník-nejdůležitějších-pojmu.html/128_688-mezinarodni-danove-planovani-international-tax-planning

Akont Trust Company. *Mezinárodní korporátní struktury*. Dostupné z: <http://www.akont.cz/sluzby/korporatni-struktury.html>

AZ data účetnictví s.r.o. *Daňová optimalizace*. Dostupné z: <http://www.az-data.cz/slovník/danova-optimalizace>

- Belize.com (2014). *Belize Offshore Companies And Trusts*. Dostupné z:
<http://www.belize.com/belize-offshore-companies-and-trusts>
- Bisnode. (2015). *Zájem o daňové ráje opět na vzestupu*. Dostupné z:
<http://www.bisnode.cz/tiskove-zpravy/zajem-o-danove-raje-opet-na-vzestupu/>
- Bisnode. (2016). *Boji proti daňovým rájům se nedaří*. Dostupné z:
<http://www.bisnode.cz/tiskove-zpravy/boji-proti-danovym-rajum-se-nedari/>
- BusinessInfo.cz (2015). *Nizozemská „Brána do Evropy“ je otevřená i pro české investory*. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/nizozemska-brana-do-evropy-je-otevrena-i-pro-ceske-investory-61185.html>
- Cach, F. (1999). *Daňově zvýhodněné subjekty*. Dostupné z:
<http://offshore.kkp.cz/main-pojmy.html>
- Deloitte (2014). *IFRSs and NL GAAP Highlighting the key differences*. Dostupné z:
<http://www.iasplus.com/en/publications/netherlands/ifrs-vs-nl-gaap>
- Deloitte. (2016). *Netherlands Highlights 2016*. Dostupné z:
<http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Tax/dttl-tax-netherlandshighlights-2016.pdf>
- Deloitte. (2014). *Taxation and Investment in Malta 2014*. Dostupné z:
<https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Tax/dttl-tax-maltaguide-2014.pdf>
- Děrgel, M. (2005). *Metody omezující dvojí zdanění*. Dostupné z:
<http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d1527v1503-metody-omezujici-dvoji-zdaneni/>
- Děrgel, M. (2011). *Rozšíření podnikání do zahraničí*. Dostupné z:
<http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d29916v37117-rozsireni-podnikani-do-zahranici/>
- Dew, P. & Reuvid, J. (2005). *Doing Business with the Republic of Cyprus*. Dostupné z:
https://books.google.cz/books?id=q_cG61SQ8MAC&pg=PA56&lpg=PA56&dq=cyprus+mandatory+statements&source=bl&ots=AtcIv4ivFF&sig=Maewbk02FGNqO0C48dCztb-

7Pkg&hl=cs&sa=X&ved=0ahUKEwiRrofTubvLAhWF83IKHSckC3IQ6AEISjAG#v=onepage&q=cyprus%20mandatory%20statements&f=false

Draxler, J. (2014). *Atlas daňových rájů. Blíží se jejich konec?* Dostupné z: http://ceskapozice.lidovky.cz/atlas-danovych-raju-blizi-se-jejich-konec-fpm-/tema.aspx?c=A140807_124734_pozice-tema_kasa

Ernst & Young Global Limited. (2015). *Worldwide Corporate Tax Guide Netherlands*. Dostupné z: <http://www.ey.com/GL/en/Services/Tax/Worldwide-Corporate-Tax-Guide---XMLQS?preview&XmlUrl=/ec1images/taxguides/WCTG-2015/WCTG-NL.xml>

Ernst & Young Global Limited. (2015). *Worldwide Corporate Tax Guide Cyprus*. Dostupné z: <http://www.ey.com/GL/en/Services/Tax/Worldwide-Corporate-Tax-Guide--XMLQS?preview&XmlUrl=/ec1images/taxguides/WCTG-2015/WCTG-CY.xml>

Ernst & Young Global Limited. (2015). *Worldwide Corporate Tax Guide Malta*. Dostupné z: <http://www.ey.com/GL/en/Services/Tax/Worldwide-Corporate-Tax-Guide---XMLQS?preview&XmlUrl=/ec1images/taxguides/WCTG-2015/WCTG-MT.xml>

Kokoni, Z. (2014). *Belize, Seychelles*. Dostupné z: <http://www.eurofast.eu/global/newsm/453-dear-clients>

FATF. (2015). *FATF Public Statement – 23 October 2015*. Dostupné z: <http://www.fatf-gafi.org/publications/high-riskandnon-cooperativejurisdictions/documents/public-statement-october-2015.html#DPRK>

FATF. (2015). *Improving Global AML/CFT Compliance: on-going process – 23 October 2015*. Dostupné z: <http://www.fatf-gafi.org/publications/high-riskandnon-cooperativejurisdictions/documents/fatf-compliance-october-2015.html>

Fidelity Corporate Services. *Seychelles International Business Company (IBC)*. Dostupné z: <https://www.seychellesoffshore.com/seychelles-company-ibc-fees.php>

Fučík, I. (2015). *Automatická výměna informací OECD standard a implementace do práva Evropské unie*. Dostupné z: <http://www.fucik.cz/publikace/dane/automaticka-vymena-informaci-oecd-standard-a-implementace-do-prava-evropske-unie/>

Gordon Report. (2009). *Tax Havens and Their Use By United States Taxpayers*. Dostupné z: <http://inspiredlifecenters.org/Inspired-Living/Downloads/IRS-Gordon%20Report.pdf>

Hájek, J. a Trytko, D. (2013). *Povinnost stálé provozovny zahraniční osoby vést účetnictví podle českých právních předpisů*. Dostupné z: http://www.roedl.com/fileadmin/user_upload/Roedl_Czech_Republic/clanky/2013/Dane_a_pravo_6_2013_JHA_DTR.pdf

International Business Publications, USA (2013). *Belize Company Laws and Regulations Handbook*. Dostupné z: <https://books.google.cz/books?id=Pr2tMljo3ioC&pg=PA39&lpg=PA39&dq=Belize+annual+fee+for+registered+agent&source=bl&ots=pEBnJuk9qR&sig=5eApE9V7axROS4Olk8maMb2LDhw&hl=cs&sa=X&ved=0ahUKEwif2Nvjyc3LAhXlfHIKHcDiCSMQ6AEIaDAJ#v=onepage&q=Belize%20annual%20fee%20for%20registered%20agent&f=false>

International Monetary Fund. (2014). *Offshore Financial Centers (OFCs): IMF Staff Assessments*. Dostupné z: <https://www.imf.org/external/NP/ofca/OFCA.aspx>

International Services Limited. *Offshore Services – International Business Company (IBC)*. Dostupné z: <http://www.belizeoffshoreinvestors.com/off1.html>

Jakúbek, M. (2011). *Jste bohatí? Nestůjte „na pobřeží“!* Dostupné z: <http://www.investujeme.cz/jste-bohati-nestujte-na-pobrezi/>

Jak začít podnikání (2013). *Kolik stojí založení s.r.o.?* Dostupné z: <http://www.jakzacitpodnikani.cz/kolik-stoji-zalozeni-s-r-o/>

Ježdík, R. (2002). *Víte, co znamená kaptivní pojišťovna?* Dostupné z: http://ihned.cz/c6-10049480-11902910-000000_d-10049480-11902910-000000_d

Kalabis, Z. (2012). *Offshore centrum: Ráj pro vaše podnikání*. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/clanky/offshore-centrum-raj-pro-vase-podnikani/>

KPMG (2014). *Investment in the Czech Republic*. Dostupné z: <https://www.kpmg.com/CZ/cs/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Factsheets/Documents/KPMG-Investment-in-the-Czech-Republic-2014.pdf>

Krutílek, O., Repiská, M. (2013). *Boj EU proti daňovým únikům, aneb daňové ráje*. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9047/22926/clanek/boj-eu-proti-danovym-unikum-aneb-danove-raje/>

Kučerová, D. (2015). *Nové povinnosti účetních jednotek od roku 2016*. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/nove-povinnosti-ucetnich-jednotek-od-roku-2016/>

- Kyselák, P. (2007). *Zdaňování zahraničních příjmů*. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d1670v1646-zdanovani-zahranicnich-prijmu/>
- Kyselák, P. (2010). *Nová smlouva s Kypr*. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d9150v11969-nova-smlouva-s-kypr/>
- Kyselák, P. (2011). *Příjmy fyzických osob ze zahraničí*. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d29053v36252-prijmy-fyzickych-osob-ze-zahranici/>
- Martínek, O. (2013). *Daňové ráje: zločin (?) a trest*. Dostupné z: <http://www.penize.cz/svetova-ekonomika/253458-danove-raje-zlocin-a-trest>
- Ministerstvo financí ČR (2015). *Přehled platných smluv České republiky o zamezení dvojího zdanění v oboru daní z příjmu, resp. z příjmu a z majetku*. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/dvoji-zdaneni/prehled-platnych-smluv/2015/prehled-platnych-smluv-ceske-republiky-o-20782>
- Ministerstvo financí ČR (2015). *Změny v daňových zákonech roku 2015*. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/dane/danova-legislativa/2014/zmeny-v-danovych-zakonech-v-roce-2015-19976>
- Nerudová, D. (2007). *Mezinárodní smlouvy o zamezení dvojího zdanění*. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d2278v3021-mezinarodni-smlouvy-o-zamezeni-dvojiho-zdaneni/>
- Němec, J. (2012). *Jaké jsou neoblíbenější daňové ráje, kde mizejí české firmy*. Dostupné z: <http://ekonom.ihned.cz/c1-54903190-pryc-z-ceska-kdo-muzes>
- OECD (2009). *Countering offshore tax evasion*. Dostupné z: <http://www.oecd.org/ctp/harmful/42469606.pdf>
- OECD (2016). *Jurisdictions participating in the convention on mutual administrative assistance in tax matters status*. Dostupné z: http://www.oecd.org/ctp/exchange-of-tax-information/Status_of_convention.pdf
- OECD (2015). *Tax Transparency 2015 Report on Progress*. Dostupné z: <http://www.oecd.org/tax/transparency/global-forum-annual-report-2015.pdf>

Peníze.cz. (2013). *Interaktivní grafika: Přehled daňových rájů*. Dostupné z: <http://www.penize.cz/dane/250999-interaktivni-grafika-prehled-danovych-rajů>

Petrovič, P., Vavruška, D. (1995). *Vyberte si ráj*. Dostupné z: http://www.akont.cz/sk/nase-znalosti/prispevky.html/83_147-vyberte-si-raj

Petrovič, P., Vavruška, D. (1998). *Daňové ráje I*. Dostupné z: http://www.akont.cz/nase-znalosti/prispevky.html/83_150-danove-raje-i

PWC (2009). IFRS and Czech GAAP, Similarities and Differences. Dostupné z: https://www.pwc.com/cz/en/ucetnictvi/ifrs-publikace/pwc_ifrs_czgaap_simdif_eng_09_ele.pdf

PWC (2015). *Doing Business in the Netherlands 2015*. Dostupné z: <https://www.pwc.nl/nl/assets/documents/pwc-doing-business-in-the-netherlands-2015.pdf>

PWC (2015). *Doing Business in Malta 2013*. Dostupné z: http://www.pwc.com/mt/en/about-us/doing-business/doing_business_in_malta_2013.pdf

Roháček, M. (2007). *Převodní ceny*. Dostupné z: [http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d2403v3168-prevodni-ceny/?search_query=\\$issue=1I42](http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d2403v3168-prevodni-ceny/?search_query=$issue=1I42)

Shaxson, N. (2015). *Follow the money: inside the world's tax havens*. Dostupné z: <http://www.theguardian.com/business/2015/jun/19/tax-havens-money-cayman-islands-jersey-offshore-accounts>

SmartTax. *Kypr*. Dostupné z: <http://www.smarttax.cz/seznam-jurisdikci/kypr/>

SmartTax. *Belize*. Dostupné z: <http://www.smarttax.cz/seznam-jurisdikci/belize/>

Stehno, P. (2006). *Seriál o offshore podnikání a mezinárodním daňovém plánování*. Dostupné z: http://www.akont.cz/sk/nase-znalosti/prispevky.html/83_165-serial-o-offshore-podnikani-a-mezinarodnim-danovem-planovani-3-

Sojka, V. (2005). *Stálé provozovny zahraničních poskytovatelů služeb v České republice*. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d9932v12809-stale-provozovny-zahranicnich-poskytovatelů-sluzeb-v->

ceske/?search_query=\$issue=17I1|\$issue=17I2|\$issue=17I3|\$issue=17I4|\$issue=17I5|\$issue=17I6

Steidl, F., Špád, M. (2005). Provozovna podnikatele v obchodním a daňovém právu. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d1570v1546-provozovna-podnikatele-v-obchodnim-a-danovem-pravu/>

Tax justice network. *Identifying Tax Havens and Offshore Finance Centres*. Dostupné z: http://www.taxjustice.net/cms/upload/pdf/Identifying_Tax_Havens_Jul_07.pdf

TerrInvest. *Seychely*. Dostupné z: <http://www.danovyraj.cz/seychely>

Vejvodová, A. (2015). *Konec bankovního tajemství po česku. Boji proti daňovým rájům chybí zákony*. Dostupné z: <http://ekonom.ihned.cz/c1-64670600-konec-bankovniho-tajemstvi-po-cesku-boji-proti-danovym-rajum-chybi-zakony>

Unie Offshore poradců ČR. *Nizozemsko*. Dostupné z: <http://www.unieoffshore.cz/?page=nizozemsko>

Vybíhal, V. (2010). *Stálá provozovna*. Dostupné z: http://is.muni.cz/el/1456/podzim2010/MPV_MEZD/um/MZ-9.pdf

World Bank Group (2015). *Starting a Business in Belize*. Dostupné z: <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/belize/starting-a-business/>

World Bank Group (2015). *Starting a Business in Malta*. Dostupné z: <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/malta/starting-a-business>

World Bank Group (2015). *Starting a Business in Netherlands*. Dostupné z: <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/netherlands/starting-a-business>

World Bank Group (2015). *Starting a Business in Cyprus*. Dostupné z: <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/cyprus/starting-a-business>

World Bank Group (2015). *Ease of Doing Business in Czech Republic*. Dostupné z: <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/czech-republic/>

World Bank Group (2015). *Ease of Doing Business in Seychelles*. Dostupné z: <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/seychelles/>

Zenron. *Seychely*. Dostupné z: <http://www.zenron.cz/seychely-ibc-danovy-raj-offshore-seychelles.php>

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

III. Seznam obrázků a tabulek

Obrázek 1: Potencionální přínosy daňové konkurence a daňové koordinace	10
Obrázek 2: Metody zamezení dvojího zdanění	13
Obrázek 3: Vývoj počtu českých společností s vlastníkem z daňového ráje	27
Obrázek 4: Celkové náklady při zakládání společnosti ⁽¹⁾	64
Obrázek 5: VH po zdanění bez vzniku stálé provozovny – porovnání ⁽¹⁾	67
Obrázek 6: VH po zdanění bez a se vznikem stálé provozovny - porovnání států ⁽¹⁾	69
Tabulka 1: Počet českých společností s vlastníkem z daňového ráje	26
Tabulka 2: Základní údaje rok 2015 - firma XXX, s. r.o.	35
Tabulka 3: Porovnání kritérií jednotlivých daň. rájů	36
Tabulka 4: Založení společnosti v ČR 2014	38
Tabulka 5: Založení společnosti v Nizozemsku.....	40
Tabulka 6: Založení společnosti na Kypru	40
Tabulka 7: Založení společnosti na Maltě	41
Tabulka 8: Založení společnosti - Belize	42
Tabulka 9: Založení společnosti - Seychely	43
Tabulka 10: Vznik stálé provozovny na území ČR	44
Tabulka 11: Výpočet daňové povinnosti ČR	46
Tabulka 12: Daň z příjmu PO Nizozemsko bez vzniku stálé provozovny.....	47
Tabulka 13: Daň z příjmu PO Nizozemsko - vznik stálé provozovny v ČR	48
Tabulka 14: Daň z příjmu PO Kypr	49
Tabulka 15: Daň z příjmu PO Kypr – vznik stálé provozovny v ČR	49
Tabulka 16: Daň z příjmu PO Malta.....	51
Tabulka 17: Zálohy na daň z příjmu PO Malta.....	51
Tabulka 18: Daň z příjmu PO Malta - vznik stálé provozovny v ČR.....	51
Tabulka 19: Daň z příjmu PO - Belize.....	52
Tabulka 20: Daň z příjmu PO Belize – stálá provozovna v ČR.....	53
Tabulka 21: Účetní fakta - Česká republika.....	55
Tabulka 22: Povinný audit v ČR.....	56
Tabulka 23: Účetní fakta - Nizozemí	57
Tabulka 24: Kritéria dělení podniků - Nizozemí	57
Tabulka 25: Účetní fakta - Kypr	58
Tabulka 26: Účetní fakta - Malta	59

Tabulka 27: Účetní fakta - Seychely	60
Tabulka 28: Účetní fakta - Belize	61
Tabulka 29: Právní aspekty – porovnání ⁽¹⁾	63
Tabulka 30: právní aspekty, bodová metoda ⁽¹⁾	65
Tabulka 31: Daňové aspekty bez vzniku stálé provozovny – porovnání ⁽¹⁾	66
Tabulka 32: Daňové aspekty se vznikem stálé provozovny – porovnání ⁽¹⁾	68
Tabulka 33: Účetní aspekty – porovnání ⁽¹⁾	70
Tabulka 34: Účetní aspekty, bodová metoda ⁽¹⁾	71
Tabulka 35: Porovnání států (bez vzniku stálé provozovny) ⁽¹⁾	73
Tabulka 36: Porovnání států - se vznikem stálé provozovny ⁽¹⁾	74

Seznam zkratk:

ČR – Česká republika

ČÚS – České účetní standardy

EU – Evropská unie

FATF – Finanční akční výbor proti praní špinavých peněz (Financial Action Task Force)

FO – fyzická osoba

GAPSE – General Accounting Principles for Smaller Entities

OECD – Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj

OSN – Organizace spojených národů

OSVČ – osoby samostatně výdělečně činné

PO – právnická osoba

TIEA – Dohoda o výměně informací (Tax Information Exchange Agreement)

ZDP – zákon o daních z příjmů

ZD – základ daně

ZK – základní kapitál

VH – výsledek hospodaření

ZoÚ – zákon o účetnictví